

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

65. årgang

28. februar 2022

Indhold

I Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

Regionsudvalget

Interactio — hybridmøde — RU's 147. plenarforsamling, 1.12.2021-2.12.2021

2022/C 97/01	Resolution om Europa-Kommissionens arbejdsprogram for 2022 og Det Europæiske Regionsudvalgs politiske prioriteter for 2022	1
2022/C 97/02	Det Europæiske Regionsudvalgs resolution om forslaget om et europæisk ungdomsår	7

UDTALELSER

Regionsudvalget

Interactio — hybridmøde — RU's 147. plenarforsamling, 1.12.2021-2.12.2021

2022/C 97/03	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Bedre regulering: sammen om bedre lovgivning	10
2022/C 97/04	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Den europæiske kræftbehandlingsplan	17
2022/C 97/05	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten .	21
2022/C 97/06	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Udryddelse af hjemløshed i Den Europæiske Union: Det lokale og regionale perspektiv	26
2022/C 97/07	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — EU's handlingsplan for økologisk landbrug	30
2022/C 97/08	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Bæredygtig blå økonomi og akvakultur	36
2022/C 97/09	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Ajourføring af den nye industristrategi fra 2020: Opbygning af et stærkere indre marked til fremme af Europas genopretning	43

2022/C 97/10	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Kommissionens beretning om konkurrencepolitikken 2020	50
2022/C 97/11	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Kønsmensionen i struktur- og samhørighedsfonde 2021-2027 med fokus på udarbejdelsen af de operationelle programmer	56

III *Forberedende retsakter*

Regionsudvalget

Interactio — hybridmøde — RU's 147. plenarforsamling, 1.12.2021-2.12.2021

2022/C 97/12	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — En europæisk tilgang til kunstig intelligens — retsakter om kunstig intelligens (revideret udtalelse)	60
--------------	---	----

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

REGIONSUDVALGET

INTERACTIO — HYBRIDMØDE — RU'S 147. PLENARFORSAMLING, 1.12.2021-2.12.2021

Resolution om Europa-Kommissionens arbejdsprogram for 2022 og Det Europæiske Regionsudvalgs politiske prioriteter for 2022

(2022/C 97/01)

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU),

der henviser til:

- Kommissionens arbejdsprogram for 2022
- samarbejdsprotokollen med Kommissionen fra februar 2012
- RU's resolution om sine prioriteter for 2020-2025 ⁽¹⁾
- RU's resolution om sine forslag med henblik på Kommissionens arbejdsprogram for 2022 ⁽²⁾ og
- RU's resolution om EU's årlige regionale og lokale barometer 2021 ⁽³⁾;

1. opfordrer Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen til at tage højde for denne resolutions synspunkter og forslag i den fælles erklæring om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2022 og står klar til at bidrage til gennemførelsen heraf;
2. minder om Kommissionens forpligtelse til at følge op på de forslag, der følger af konferencen om Europas fremtid. Udvalget mener, at den interaktive, flersprogede digitale platform og borgerpanelerne kan blive et instrument til en EU-dækkende mekanisme til permanent dialog med borgerne og er parat til at spille en central rolle i denne proces;
3. hilser det europæiske ungdomsår 2022 velkommen og er fast besluttet på at arbejde tæt sammen med de øvrige EU-institutioner og alle relevante interesserede parter om at fremme unges deltagelse på alle niveauer.

Et Europa, der er tættere på borgerne

4. Det Europæiske Regionsudvalg gentager sin opfordring til Kommissionen om at inddrage den regionale og lokale dimension i de lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger i handlingsplanen for europæisk demokrati og understreger vigtigheden af at sikre integriteten af lokale og regionale valg og styrke lokalsamfundene i kampen mod forskelsbehandling og desinformation;
5. opfordrer kraftigt til, at fremtidige lovgivningsinitiativer til beskyttelse af mediefriheden tager hensyn til lokale og regionale mediers situation;

⁽¹⁾ COR-2020-01392-00-00-RES-TRA.

⁽²⁾ COR-2021-02507-00-00-RES-TRA.

⁽³⁾ COR-2021-03857-00-00-RES-TRA.

6. støtter Kommissionens fokus på at sikre en effektiv håndhævelse af retsstatsprincippet, herunder princippet om EU-rettens forrang som en forudsætning for lige rettigheder og retssikkerhed i gennemførelsen af fælles politikker;
7. påpeger nødvendigheden af fortsat at arbejde for en Union med lige muligheder, herunder ved at foreslå nye foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder, og forventer derfor at blive inddraget i oprettelsen af et nyt interinstitutionelt etisk EU-organ;
8. er fast besluttet på at realisere begrebet »aktiv nærhed« og gentager sin opfordring til, at evalueringssystemet for nærhedsprincippet systematisk anvendes i Kommissionens forslag;
9. støtter hensigten om at mindske den administrative byrde for borgere og virksomheder ved hjælp af »én ind, én ud«-princippet. Udvalget forventer imidlertid, at dette vil ske i overensstemmelse med EU's økonomiske, sociale og miljømæssige standarder og være baseret på en evidensbaseret tilgang og en vurdering af omkostningerne ved ikke at gøre noget;
10. gentager sin opfordring til en gennemgang af den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning og retningslinjerne og værktøjsskassen for bedre lovgivning med henblik på at integrere flerniveauaspektet i lovgivningsprocessen i EU som foreslået af taskforcen om nærhedsprincippet;
11. glæder sig i den forbindelse over Kommissionens hensigt om at styrke de territoriale konsekvensanalyser og vurderingen af de forventede konsekvenser for landdistrikterne, så der bedre kan tages hensyn til de forskellige områders behov og særlige forhold i EU. Udvalget påpeger, at der også er behov for at tage hensyn til grænseregioner. RU opfordrer derfor Kommissionen til at sikre, at indledende konsekvensanalyser og konsekvensanalyser omfatter en evaluering af de eventuelt forskellige territoriale konsekvenser af hvert lovgivningsinitiativ. Udvalget støtter desuden Kommissionens planer om at afholde en stor konference om bedre regulering i 2022 med særlig fokus på den lokale og regionale dimension, som det var tilfældet med Fit for Future-plattformen;
12. understreger den stigende betydning, som fremsyn har fået som et politisk værktøj til at udvikle evidensbaserede, langsigtede fremtidsplaner på mange politikområder, hvor lokale og regionale myndigheder har hovedansvaret, f.eks. områder som økonomisk bistand, demografi, foranstaltninger til afbødning af og tilpasning til klimaforandringer, uddannelse, sundhed, kompetencer og infrastruktur. Udvalget gentager derfor sit tilsagn om at støtte Kommissionens kortlægning af lokal og regional fremsynskapacitet med det formål at tage højde for lokale og regionale erfaringer, navnlig i den årlige strategiske fremsynsrapport.

Opbygning af modstandsdygtige regional- og lokalsamfund

13. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer til, at der systematisk tilrettelægges flerniveauplatforme og -dialoger med henblik på at opnå en struktureret og aktiv inddragelse af lokale og regionale myndigheder i planlægningen og gennemførelsen af initiativer under den grønne pagt;
14. fremhæver de enorme territoriale udfordringer i forbindelse med den grønne omstilling, herunder i transportsektoren. Udvalget anerkender, at de bilproducerende regioner står i en særlig situation og efterlyser derfor en flerniveaodialog om en retfærdig omstilling for bilindustrien;
15. vil fortsat følge gennemførelsen af en langsigtet vision for landdistrikterne og omstillingen mod et grønnere, mere intelligent og bæredygtigt landbrug. Fastlæggelsen af en dagsorden for landdistrikterne bør skabe grundlaget for en forvaltningsmekanisme for landdistrikterne, som beskytter deres identitet og lokale særpræg, og opstille klare kvantitative indikatorer for en landdistriktsdimension i det europæiske semester;
16. støtter prioriteringen af målsætningen om nulforurening med henblik på at beskytte mennesker og økosystemer og forventer, at de lokale og regionale myndigheder tages med på råd i den kommende nulforureningspakke, navnlig gennem oprettelsen af den relevante interessentplatform og en resultattavle for EU's regioner;
17. opfordrer til, at de kommende forslag om plast og den cirkulære økonomi tager hensyn til de input, RU allerede er kommet med i sine udtalelser, herunder fokuset på lokale og regionale myndigheders kompetencer inden for affaldsindsamling og -håndtering;
18. opfordrer Kommissionen til yderligere at fremme udnyttelsen af rumteknologi og tilgængeligheden af data på lokalt plan for at bekæmpe klimaændringer, fremme energiomstillingen, beskytte miljøet og gennemføre den grønne pagt;
19. ser frem til revisionen af direktivet om bygningers energimæssige ydeevne med henblik på en fuld gennemførelse af renoveringsbølgen og opfordrer Kommissionen til at bygge videre på det igangværende styrkede samarbejde med RU;

20. gentager, at hvis EU's grønne pagt skal blive en succes, er det nødvendigt med en grundig revision af forordningen om forvaltning af energunionen for at kæde den sammen med FN's 2030-dagsorden og verdensmålene og med en strukturel gennemførelse af flerniveaustyring gennem systematiske flerniveaudialoger om den grønne pagt;
21. glæder sig over værktøjskassen til håndtering af udsving i energipriserne og opfordrer til, at der indledes en styrket indsats for at bekæmpe energifattigdom og sårbarhed over for klimaændringer;
22. bifalder erkendelsen af, at klima- og biodiversitetskrisen er uløseligt forbundet og insisterer på, at Kommissionen fortsætter sit arbejde med at fremme flerniveaustyring i EU og på verdensplan med udgangspunkt i Edinburgherklæringen, navnlig ved den kommende FN's CBD COP15 og UNFCCC COP27. Udvalget efterlyser en havmiljølov, der inddrager lokale og regionale myndigheder i beskyttelsen af havmiljøet;
23. opfordrer til en styrket gennemførelse af EU-strategien for tilpasning til klimaændringer, der er baseret på missionen vedrørende klimatilpasning og EU's facilitet til understøtning af politikkerne for tilpasning;
24. glæder sig over Kommissionens ambitioner om at nå målene i det digitale kompas 2030 og opfordrer til, at digital samhörighed integreres som en ekstra dimension af økonomisk, social og geografisk samhörighed i EU's politikker;
25. beklager, at der på lokalt og regionalt plan ikke findes relevante indikatorer til overvågning af 2030-målene for det digitale årti, og søger derfor at udvikle sådanne indikatorer;
26. glæder sig over Kommissionens planer om at vedtage en retsakt om europæiske chip som følge af EU's store afhængighed af banebrydende teknologier fra tredjelande;
27. hilser det bebudede lovgivningsforslag om et nødinstrument for det indre marked velkommen og opfordrer Kommissionen til at sikre, at dette forslag afspejler de lokale og regionale myndigheders førende rolle, især hvad angår håndtering af forstyrrelser af det indre marked i områder, der er afhængige af stærke grænseoverskridende forsyningskæder og udveksling;
28. glæder sig over Kommissionens planer om at revidere EU's konkurrencepolitik. Udvalget understreger, at det i forbindelse med en mulig revision af markedsafgrænsningen skal overvejes nøje, i hvilket omfang dette vil påvirke den økonomiske balance mellem de forskellige regioner i EU samt SMV'er og forbrugere;
29. beklager, at Kommissionens arbejdsprogram ikke indeholder tiltag til at håndtere de grundlæggende ændringer, som den grønne pagt, digitalisering og dekarbonisering vil medføre for europæisk industri. Udvalget anbefaler derfor, at Kommissionen kæder sin fremtidige industripolitik tættere sammen med fremtidssikring og tager hensyn til indhøstede erfaringer fra konkurrencedygtige regionale økosystemer, betydningen af centrale støtteteknologier og nødvendigheden af at finde en balance mellem konkurrencedygtighed og åben strategisk autonomi;
30. understreger vigtigheden af at beskytte borgernes grundlæggende rettigheder i fremtidige EU-forordninger om kunstig intelligens og styrke de etiske krav ved anvendelse af kunstig intelligens, der indebærer en høj risiko. Udvalget bifalder i den forbindelse Kommissionens offentlige høring om tilpasning af reglerne om civilretligt ansvar til de specifikke udfordringer i forbindelse med den digitale tidsalder og kunstig intelligens⁽⁴⁾ og forventer, at dette vil resultere i en opdateret ramme, der har til formål at sikre forbrugerne erstatning for skader forårsaget af AI-applikationer;
31. er fast besluttet på at arbejde hen mod realiseringen af en fuldt udviklet europæisk sundhedsunion, der respekterer nærhedsprincippet, og efterlyser en mere veldefineret rolle for Europa-Parlamentet og regionerne i Den Europæiske Myndighed for Kriseberedskab og -indsats på Sundhedsområdet (HERA) samt i det europæiske sundhedsdataområde. Udvalget anmoder udtrykkeligt om, at lokale og regionale myndigheder inddrages i planlægningen og realiseringen af sundhedskriseberedskabet som en del af HERA-forslaget samt i udarbejdelsen af forordningen om alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler;

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12979-Civil-liability-adapting-liability-rules-to-the-digital-age-and-artificial-intelligence/public-consultation_da.

32. opfordrer Kommissionen til at tage hensyn til lokale og regionale myndigheders rolle i forbindelse med kræftforebyggelse. Udvalget står klar til at rådgive om en kommende henstilling om kræftscreening og tage del i gennemførelsen;
33. gentager anbefalingerne i sin udtalelse om en *Ny pagt om migration og asyl*. En fælles migrationspolitik, der er baseret på solidaritet og på at sikre en effektiv forvaltning af migrationsstrømme, sådan som traktaterne kræver, kan kun opnås ved at inddrage alle forvaltningsniveauer, herunder det lokale og regionale niveau;
34. gentager behovet for et fungerende Schengenområde uden indre grænser. Udvalget støtter medlemsstaternes og Kommissionens indsats for at beskytte EU's ydre grænser samtidig med at retsstatsprincippet opretholdes og menneskerettighederne respekteres;
35. opfordrer EU-institutionerne til at yde økonomisk støtte til de medlemsstater, der sikrer beskyttelsen af EU's ydre grænser;
36. fremhæver nødvendigheden af bedre koordinering, samarbejde og udveksling af vigtige oplysninger mellem lokale og regionale myndigheder, medlemsstater og retshåndhavende myndigheder for at kunne bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet effektivt, især terrorisme og organiseret kriminalitet;
37. forventer, at Kommissionen følger op på RU's anmodning om at give relationerne mellem Det Forenede Kongerige (UK) og EU større territorial »dybde«. RU vil bidrage til at lette og udvikle territorielt samarbejde med de selvstyrende nationer og lokale og regionale myndigheder i UK, der også strækker sig ud over de institutionelle rammer i handels- og samarbejdsaftalen;
38. opfordrer til, at Kommissionen yder vedvarende og struktureret støtte til peer-to-peer-samarbejde mellem lokale myndigheder på Vestbalkan og deres modparter i EU, navnlig gennem de blandede rådgivende udvalg med Montenegro, Nordmakedonien og Serbien samt RU's arbejdsgruppe om det vestlige Balkan. Udvalget glæder sig over genindførelsen af Taix' strategiske støtte til lokale myndigheder på Vestbalkan;
39. glæder sig over Kommissionens fortsatte engagement i Østpartnerskabet, især over at den går videre med RU's forslag om at lancere et akademi for offentlig forvaltning inden for rammerne af Østpartnerskabet;
40. gentager, at alle EU-institutioner i forbindelse med gennemførelsen af det fornyede partnerskab med de sydlige nabolande bør opfatte de lokale og regionale myndigheder som centrale partnere for bæredygtig udvikling og dermed skabe ny fremdrift for decentraliseringsreformer;
41. opfordrer Kommissionen til at anerkende den rolle, som de lokale og regionale myndigheder kan spille med hensyn til at bidrage til fred og velstand i tredjelande med initiativer som Nicosiainitiativet — et konkret eksempel på peer-to-peer-samarbejde;
42. efterlyser en klar plan for langsigtet engagement i og finansiell styrkelse af EU-civilbeskyttelsesmekanismen og dens instrumenter inden for katastrofe-forebyggelse og -beredskab samt fælles katastrofeberedskabskapacitet. Udvalget opfordrer indtrængende Kommissionen til også at tage højde for regional og lokal erfaring i katastrof håndtering i det nyligt oprettede EU-Vidensnetværk om Civilbeskyttelse.

Samhørighed, vores grundlæggende værdi

43. Det Europæiske Regionsudvalg fremhæver samhørighedspolitikken store betydning og opfordrer derfor til, at byer og regioner får mulighed for fuldt ud at udnytte NextGenerationEU til at konsolidere de langsigtede og bæredygtige investeringer, de planlægger under samhørighedspolitikken;
44. opfordrer Kommissionen til at rapportere om inddragelsen af de lokale og regionale myndigheder i gennemførelsesfasen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner i sin »evalueringsrapport« om gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten, der skal foreligge i juli 2022 (artikel 16 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten). Udvalget efterlyser fuld overholdelse af partnerskabsprincippet og dets gennemførelse i Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO) og genopretnings- og resiliensfaciliteten og en hurtig godkendelse af alle nationale genopretnings- og resiliensplaner;
45. glæder sig over, at Kommissionen har genoptaget evalueringen af den økonomiske styring og mener, at tiden er inde til at tage EU's finanspolitiske rammer op til fornyet overvejelse for at undgå, at offentlige investeringer og offentlige tjenesteydelser igen bliver den justerbare variabel;
46. beklager, at Kommissionen ikke har overvejet at forlænge medfinansieringssatsen på 100 % med yderligere et år og forhøje de minimis-tærsklen under investeringsinitiativet som reaktion på coronaviruset plus i betragtning af de budgetmæssige begrænsninger, som regionale og lokale myndigheder stadig er underlagt;

47. glæder sig over beslutningen om at forny EU's strategiske partnerskab med regionerne i den yderste periferi med henblik på at vurdere konsekvenserne af covid-19-udbruddet og tilpasse EU-støtten;

48. er bekymret over den langsomme godkendelse af partnerskabsaftalerne i medlemsstaterne set i lyset af den lave udnyttelse af de tilgængelige strukturfondsmidler og foreslår et tæt samarbejde mellem regionerne og EU-institutionerne om at fremskynde godkendelsesprocessen, herunder for de operationelle programmer;

49. anmoder Kommissionen om i tillæg til det eksisterende investorwebsted at oprette en særlig webportal for udstedelse af europæiske obligationer, der samler aggregerede data for alle markedsførte obligationer og kortfristede værdipapirer under NextGenerationEU og grønne obligationer under NextGenerationEU;

50. understreger behovet for en politisk ramme på EU-plan, der giver mulighed for en effektiv etablering og forvaltning af grænseoverskridende offentlige tjenesteydelser. Udvalget efterlyser også en mere robust retlig ramme for at sikre, at samarbejdet mellem regionale og lokale aktører i EU's grænseregioner støttes, så der sikres minimumsstandarder for grænseoverskridende samarbejde i tilfælde af kriser for at opretholde et tilstrækkeligt niveau af offentlige tjenester;

51. beklager, at flere foranstaltninger under strategien for bæredygtig og intelligent mobilitet, der er planlagt i 2022, ikke afspejles i Kommissionens arbejdsprogram, navnlig på områder som kombineret transport, flodinformationstjenester og effektiviteten af den internationale jernbanetransport. Udvalget glæder sig dog over, at »multimodale digitale mobilitetstjenester« er nævnt i arbejdsprogrammet, og understreger, at kollektiv offentlig transport, der ofte tilrettelægges direkte af de lokale og regionale myndigheder som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, skal være en af hjørnestenene i dette initiativ;

52. gentager behovet for en hurtig gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder samt indikatorer, som går videre end BNP, for at måle den økonomiske, sociale og miljømæssige udvikling og dermed lette overgangen til en bæredygtig velfærdsøkonomi;

53. afventer med spænding henstillingen om minimumsindkomst som et skridt i retning af at udrydde fattigdom i EU og som en hårdt tiltrængt opfølgning på direktivet om passende mindstelønninger;

54. glæder sig over oprettelsen af den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed som et første skridt, der afspejler RU's opfordringer gennem årene om at iværksætte en mere effektiv politik til bekæmpelse af hjemløshed;

55. opfordrer indtrængende Kommissionen til at tage behørigt hensyn til RU's seneste arbejde vedrørende plejepersonale og plejeydelser i sin kommende europæiske plejestrategi;

56. ser frem til Kommissionens uddannelsespakke og understreger vigtigheden af at sikre synergier og sammenhæng med de kommende initiativer til forbedring af de digitale færdigheder;

57. glæder sig over det foreslåede ALMA-program (Aim, Learn, Master, Achieve) og fremhæver nødvendigheden af at sikre, at de ressourcer, der tildeles programmet, er tilpasset det betydelige antal unge, som hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET'er) i EU;

58. understreger behovet for at gøre det europæiske forskningsrum til en realitet ved at støtte regionale innovationsøkosystemer gennem en strategisk og samordnet tilgang på alle myndighedsniveauer og ser frem til at udvikle konceptet med regionale knudepunkter for det europæiske forskningsrum (ERA hubs) i samarbejde med Kommissionen;

59. støtter gennemførelsen af Horisont Europa-missionerne som vigtige skridt i retning af at løse samfundsmæssige udfordringer, men understreger samtidig behovet for et effektivt system for flerniveaustyring, som kombinerer missionerne med lokale og regionale udviklingsstrategier, genopretningsforanstaltninger efter covid-19-krisen og innovationsmidlerne under strukturfondene;

60. beklager, at intelligent specialisering ikke er nævnt i arbejdsprogrammet som et nøglebegreb, der skal hindre en uoverskuelig fragmentering af de forskellige programmer og politikker til fremme af innovation;

61. beklager, at RU's forslag til en ny europæisk turismestrategi 2030/2050 ikke nævnes i Kommissionens arbejdsprogram for 2022. Udvalget opfordrer Kommissionen til at fremlægge en ny ambitiøs vision for bæredygtig turisme, der tager højde for både virkningerne af covid-19-krisen og den grønne og digitale genopretning;
62. pålægger sin formand at sende denne resolution til Kommissionen, Europa-Parlamentet, det slovenske, franske og tjekkiske rådsformandskab og formanden for Det Europæiske Råd.

Bruxelles, den 1. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

Det Europæiske Regionsudvalgs resolution om forslaget om et europæisk ungdomsår**Fremlagt af EPP, PES, Renew Europe, ECR, EA og De Grønne**

(2022/C 97/02)

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG,

— der henviser til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et europæisk ungdomsår 2022 ⁽¹⁾;

1. glæder sig over Kommissionens forslag om at udnævne 2022 til »det europæiske ungdomsår« og støtter forslagets overordnede mål, som sigter mod at tilskynde unge til at deltage i det demokratiske liv og samfundslivet og støtte udviklingen af talent og unges personlige, sociale og faglige udvikling i en grønnere, mere digital og mere inklusiv Union;
2. fremhæver, at det europæiske ungdomsår 2022 bør tilskynde unge til at deltage i det demokratiske liv, så både deltagelsesdemokratiet og det repræsentative demokrati styrkes, ikke alene ved at informere dem om de politikker, der har indvirkning på dem, men også ved at inddrage dem i politikernes udformning, forvaltning og gennemførelse;
3. understreger i den forbindelse behovet for at inddrage de unge i beslutningstagningen på EU-plan, nationalt, regionalt og lokalt plan, herunder i politikkerne vedrørende grøn og digital omstilling, hvor generationsforskellene kan mærkes. Der bør i særlig grad være fokus på det glasloft, der bremser unges reelle deltagelse i det politiske liv. På den baggrund understreger udvalget de lokale og regionale myndigheders centrale rolle i bestræbelserne på at fremme unges deltagelse i det lokale demokrati og deres støtte til lokale ungdomsorganisationer, ungdomsråd og ungdomsparlamerter;
4. fremhæver i den sammenhæng betydningen af konferencen om Europas fremtid som en metode til at fremme en europæisk identitet og et europæisk medborgerskab baseret på fælles værdier og afhjælpe det demokratiske underskud i EU. Udvalget opfordrer Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen til at sikre, at der fuldt ud tages hensyn til de unges input gennem forskellige kanaler, såsom Det Europæiske Ungdomsarrangement (EYE2021);
5. mener, at det i erkendelse af ungdomspolitikens tværsektorielle karakter bør være et yderligere mål for ungdomsåret at integrere et ungdomsperspektiv i alle EU-politikker på EU-, nationalt, regionalt og lokalt plan og dermed sikre et langsigtet aftryk fra det europæiske ungdomsår;
6. er parat til at styrke programmet for unge folkevalgte politikere i sit eget arbejde og dele de bedste eksempler fra dette program med andre interessenter. I den forbindelse påpeger udvalget, at RU's lokale dialoger er et effektivt redskab til at styrke en åben tovejskommunikation med borgerne, navnlig de unge, om emnerne på EU's politiske dagsorden og til at formidle deres synspunkter til EU's beslutningstagere;
7. glæder sig over den betydning, der tillægges inklusivitet, og anerkender, at målene for det europæiske ungdomsår kun kan opfyldes, hvis der tages hensyn til alle unges behov og ønsker i al deres mangfoldighed med henblik på at sikre lige muligheder. Dette omfatter unge fra landdistrikter, perifere og mindre udviklede regioner samt socialt mangfoldige eller sårbare grupper, hvad enten det er på grundlag af socioøkonomisk baggrund, køn, race, religion, seksuel orientering, oprindelse eller handicap;
8. mener ikke, at ungdomsåret bør begrænses til unge fra de 27 EU-medlemsstater. Det bør også involvere unge migranter og unge fra udvidelseslandene;
9. mener, at det europæiske ungdomsår bør skabe fremdrift i bestræbelserne på at styrke solidariteten mellem generationerne med henblik på større social, økonomisk og territorial samhørighed og mere rummelige samfund. Med dette mål for øje fremhæver udvalget de voksende demografiske ændringer med store territoriale forskelle, der bl.a. skyldes hjerneflugt og hjernetilstrømning. I det europæiske ungdomsår bør der ses nærmere på de meget betydelige konsekvenser, som disse ændringer har for de unge, når det gælder solidaritet mellem generationerne og arbejdslivet samt kløften mellem by og land;

⁽¹⁾ COM(2021) 634 final.

10. påpeger, at covid-19-krisen har været årsag til betydelige tilbageskridt for unge med hensyn til uddannelse, beskæftigelse, mental sundhed og indkomst. Udvalget opfordrer til, at der under ungdomsåret lægges vægt på at styrke indsatsen for at bekæmpe ungdomsarbejdsløshed og usikre arbejdsvilkår for unge, herunder ulønnet praktik. Der bør desuden fokuseres på unges adgang til boliger og nye og anstændige job for denne gruppe, samtidig med at der tages fat på det afgørende spørgsmål om fremtidssikrede færdigheder;

11. understreger betydningen af at inddrage de lokale og regionale myndigheder og andre interessenter, herunder den private sektor og aktører i den tredje sektor, i gennemførelsen af foranstaltninger, der skal sikre unges integration på arbejdsmarkedet. Udvalget mener, at uddannelsessystemerne i højere grad bør sikre, at de unges kompetencer stemmer overens med arbejdsmarkedets behov, så det bliver nemmere for unge at få de færdigheder og ressourcer, der er nødvendige for at forbedre deres muligheder og engagere dem i processen. Udvalget understreger, at dette især skal sikres i grænseoverskridende områder;

12. opfordrer til, at der lægges særlig vægt på unges iværksætterier ved at støtte unge iværksættere, herunder gennem lettere adgang til finansiering, med særligt fokus på små og mellemstore virksomheder og nystartede virksomheder, da de ofte står over for vanskeligheder på dette område. Ligeledes bør der sættes gang i foranstaltninger, som fremmer virksomhedernes ansættelse af unge og deres uddannelse. Udvalget minder om betydningen af at lære om værdier og færdigheder såsom iværksætterier, innovation, kritisk tænkning, beslutningstagning, accept af usikkerhed, lederskab, samarbejde og accept af succeser og fiaskoer fra en tidlig alder;

13. forventer, at det europæiske ungdomsår bliver en milepæl for opfyldelsen af målet i handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder om at reducere antallet af børn, der er truet af fattigdom eller social udstødelse, med fem millioner inden 2030 og sætter skub i gennemførelsen af den europæiske børnegaranti, som pålægger medlemsstaterne at garantere effektiv og gratis adgang til førskoleundervisning og børnepasning, uddannelse og skolebaserede aktiviteter, mindst ét sundt måltid hver skoledag og sundhedspleje samt sund ernæring og ordentlige boligforhold;

14. fremhæver den store betydning af europæiske investeringer i uddannelse og kultur samt undervisning i medborgerkundskab og mediekundskab. Sidstnævnte er afgørende for, at unge kan navigere sikkert gennem de oplysninger, der bl.a. formidles på de sociale medier, og modstå desinformation. Desuden er det i tråd med ovenstående nødvendigt, at der på EU-niveau investeres i videnskabelig forskning, som udføres af unge;

15. bekræfter, at det har til hensigt — som opfølgning på det europæiske år for jernbanetransport — at samarbejde med Kommissionen om at videreudvikle DiscoverEU-initiativet og gøre det mere geografisk inklusivt, støtte regionale ordninger inspireret af DiscoverEU og forbinde det med kulturelle arrangementer og tilbud, der udbydes i Europas byer og regioner;

16. bifalder Kommissionens tilsagn om at gennemføre undersøgelser og analyser af unges situation i EU. Udvalget fremhæver, at denne indsats bør afhjælpe manglen på tilgængelige data om unge på lokalt og regionalt plan, hvilket er en stor udfordring for de regionale og lokale myndigheders kapacitet til at udforme og gennemføre effektive, skræddersyede og stedbaserede ungdomspolitikker;

17. glæder sig over forslaget om at arrangere møder mellem nationale koordinatore, der er udpeget af medlemsstaterne til at tilrettelægge afviklingen af det europæiske ungdomsår, og foreslår, at RU inddrages som observatør på de nationale koordinators møder;

18. glæder sig over anbefalingerne fra RU's unge folkevalgte politikere vedrørende det europæiske ungdomsår og opfordrer Kommissionen til i videst muligt omfang at tage hensyn til disse i forbindelse med udformningen og gennemførelsen af aktiviteter og initiativer under det europæiske ungdomsår;

19. anerkender, at europæisk ungdomshovedstad-prisen er et initiativ, der giver de unge større indflydelse, idet initiativet fuldt ud anerkender deres rolle, og øger kendskabet til deres behov og forhåbninger på europæisk og lokalt plan. Udvalget mener derfor, at der bør skabes komplementaritet mellem den europæiske ungdomshovedstad og det europæiske ungdomsår for at styrke deres gensidige effektivitet og rækkevidde;

20. understreger, at Kommissionens budgetbevilling til det europæiske ungdomsår 2022 bør omfatte en betydelig tildeling fra EU-programmer ud over Erasmus+ og Det Europæiske Solidaritetskorp, uden at det går ud over gennemførelsen af eksisterende projekter. Desuden bør lokale og regionale myndigheder have adgang til finansieringsmuligheder for projekter, der har til formål at støtte lokale ungdomsinitiativer i løbet af 2022 og derefter;

21. opfordrer indtrængende Europa-Parlamentet og Rådet til hurtigt at indgå en aftale om det europæiske ungdomsår, så aktiviteterne kan iværksættes fra januar 2022;
22. pålægger sin formand at sende denne resolution til Kommissionen, Europa-Parlamentet, det slovenske, franske og tjekkiske rådsformandskab og formanden for Det Europæiske Råd.

Bruxelles, den 2. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

UDTALELSER

REGIONSUDVALGET

INTERACTIO — HYBRIDMØDE — RU'S 147. PLENARFORSAMLING, 1.12.2021-2.12.2021

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Bedre regulering: sammen om bedre lovgivning

(2022/C 97/03)

Ordfører:	Piero Mauro ZANIN (IT/EPP), formand for og medlem af regionalrådet i Friuli-Venezia Giulia
Basisdokument:	Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Bedre regulering: sammen om bedre lovgivning Bruxelles, 29.4.2021 COM(2021) 219 final

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Støtte EU's genopretning gennem bedre regulering

1. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at EU's ordning for bedre regulering af OECD betragtes som en af de mest avancerede reguleringstilgange i verden. Den er i stand til at frembringe »fremtidssikret« lovgivning af kvalitet og kan løfte EU's store udfordringer med hensyn til den miljømæssige, digitale og sociale omstilling;
2. er enig i, at EU-lovgivningen skal tilføre en merværdi, skabe så få administrative byrder som muligt, stå i et rimeligt forhold til de mål, som den pågældende lovgivning tilstræber, samt være klar og gennemsigtig og i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet;
3. understreger, at det er afgørende, at flerniveauforvaltning integreres i ordningen for bedre regulering i EU, eftersom EU-lovgivningen gennemføres af medlemsstaterne, regionerne og de lokale myndigheder. Inddragelse af de myndighedsniveauer, der er ansvarlige for gennemførelsen af EU-lovgivningen er en forudsætning for lovgivning af høj kvalitet, der egner sig til opnåelse af de fælles mål. Udvalget opfordrer derfor Kommissionen til at prioritere samarbejdet med de lokale og regionale myndigheder, især dem med lovgivningsbeføjelser, i hele den politiske cyklus med udgangspunkt i en arbejdsmetode, der er baseret på flerniveauforvaltning;
4. bemærker, at de demokratisk valgte lokale og regionale myndigheder stadig kun har begrænset indflydelse på udformningen af den EU-lovgivning, som de skal gennemføre. Der er behov for, at disse myndigheder og RU, som er deres institutionelle repræsentant på EU-niveau, får en større rolle i det europæiske forvaltningssystem;
5. bemærker, at det er positivt, at Kommissionen styrker sin rolle som traktaternes vogter, og at den har sat fokus på og vil gøre mere for at sikre en mere effektiv håndhævelse af implementeringen af EU-lovgivningen samt yder medlemsstaterne, regionerne og kommunerne støtte til en effektiv og korrekt gennemførelse af EU-retten. En højere og mere effektiv implementeringsgrad bidrager også til dagsordenen om bedre regulering;

6. opfordrer Kommissionen til at undersøge mulighederne for i højere grad at inddrage de regionale parlamenter i EU's politiske beslutningsproces ved at udnytte den tidlige varslingsmekanisme, som er fastsat i traktaterne, for at sikre, at de kan bidrage positivt til udviklingen af aktiv nærhed ⁽¹⁾;
7. mener, at tiden er den rette til at gå sammen om bedre lovgivning med en bottom-up-tilgang ved at forbedre og i højere grad ensrette redskaberne for bedre lovgivning (hvoraf mange allerede anvendes i regionerne) for at sikre, at de er kompatible, og gennem udveksling af bedste praksis og tilgængelige data;
8. glæder sig over, at Kommissionen har planer om i højere grad at inddrage borgerne i udformningen af EU-politikker gennem høringer, men opfordrer til, at den med henblik herpå også at trækker på de lokale og regionale myndigheders og RU's kapacitet til at opfange, formidle og viderebringe borgernes bekymringer;
9. er enig i, at den politiske indsats skal være baseret på grundige analyser og videnskabelig dokumentation, der gør det muligt systematisk at vurdere bl.a. den økonomiske, sociale, kønsmæssige og miljømæssige indvirkning;
10. bakker op om Kommissionens plan om at integrere verdensmålene for bæredygtig udvikling i beslutningsprocessen for og arbejdet med at udforme EU-politikker ved bl.a. at forbedre analyserne af og kommunikationen om forslagene vedrørende bæredygtig udvikling. Udvalget bemærker, at gennemførelsen af verdensmålene for bæredygtig udvikling ikke må undergraves af administration og regler, og at de økonomiske, sociale, kønsmæssige og miljømæssige dimensioner af bæredygtig udvikling skal tælle lige højt. Udvalget opfordrer medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder til at anlægge samme syn;
11. er enig i, at princippet om »ikke at gøre væsentlig skade« bør anvendes på alle områder i overensstemmelse med EU's langsigtede strategi for 2050 ⁽²⁾ og 2030-dagsordenen ⁽³⁾. Udvalget beder om, at de lokale og regionale myndigheder inddrages i programplanlægningen og forvaltningen af midlerne, da det er dem, der først og fremmest gennemfører miljø-, klima-, social- og energipolitikkerne. Udvalget minder om sin udtalelse om den *europæiske klimalov* ⁽⁴⁾ og anbefaler, at man ser på omkostningerne ved ikke at handle, som kan få store langsigtede konsekvenser, der ikke med det samme er mærkbare;
12. opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder til at vedtage kompatible regler, der kan fjerne de hindringer og det bureaukrati, der lægger en dæmper på genopretningen og dermed indvirker negativt på borgernes velfærd. Udvalget beder Kommissionen om at støtte især regionerne langs grænserne og de mindre udviklede regioner i at fremme fælles lovgivning med udgangspunkt i erfaringerne fra det samarbejde, der allerede findes i grænseregioner og sårbare regioner som f.eks. de europæiske grupper for territorielt samarbejde (EGTS);
13. opfordrer EU-institutionerne, medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder til hver især at gennemføre deres del af anbefalingerne fra taskforcen om nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet og »Mindre, men mere effektivt« ⁽⁵⁾. Udvalget opfordrer til, at anbefalingerne ajourføres i lyset af de indhøstede erfaringer under pandemien og målsætningerne om grøn, digital og social omstilling og udvikling af en økonomi og et samfund, der er mere retfærdigt, mere modstandsdygtigt og mere lige, inden for rammerne af NextGenerationEU-programmet;
14. opfordrer i øvrigt til en gennemgang af den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning og retningslinjerne og værktøjskassen for bedre lovgivning og i den forbindelse integrere flerniveauspektet i lovgivningsprocessen i EU som foreslået af taskforcen om nærhedsprincippet ⁽⁶⁾. Udvalget understreger betydningen af at udbrede viden om og anvendelsen af redskaberne til bedre lovgivning i medlemsstaterne og blandt de lokale og regionale myndigheder, især dem med lovgivningsbeføjelser. Det opfordrer til, at der sættes kraftigt ind i forhold til det sproglige aspekt, fælles terminologi og korrekt oversættelse, som er afgørende for opnåelsen af de fælles mål for bedre lovgivning på alle myndighedsniveauer.

⁽¹⁾ RU's udtalelse om *Bedre regulering: Vi gør status og fastholder engagementet* (CdR 2579/2019).

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2050_da.

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/international-partnerships/sustainable-development-goals_da.

⁽⁴⁾ <https://cor.europa.eu/da/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-1361-2020>.

⁽⁵⁾ Rapport fra taskforcen om nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet og »mindre, men mere effektivt«, https://ec.europa.eu/info/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_da.

⁽⁶⁾ Anbefaling nr. 8.

En fælles indsats

15. Det Europæiske Regionsudvalg er enig i, at lovgivning af høj kvalitet ikke er mulig uden at tage resultaterne af den tidligere lovgivning i betragtning. Udvalget understreger, at mange regioner har indført bestemmelser om evaluering i deres egen lovgivning med det sigte at sørge for, at der er tilgængelig data vedrørende lovgivningens virkning. Udvalget erkender, at deling af de indsamlede data i et fælles register er et ansvar, der påhviler alle institutioner — europæiske, nationale, regionale og lokale;

16. bemærker, at det vil være nyttigt at oprette en fælles lovgivningsportal, og anbefaler, at der i alle medlemsstater iværksættes kommunikationsinitiativer for at udbrede kendskabet dertil;

17. mener, at de lokale og regionale myndigheders websteder kan bidrage til mere omtale af Kommissionens offentlige høringer ved at formidle opfordringer til at indsende bidrag og, hvor det er hensigtsmæssigt, fremme permanente netværk af kontaktpersoner med det formål at indsamle feedback og ønsker fra slutbrugerne, hvis bidrag er afgørende for opfyldelse af målene om vækst og udvikling.

Bedre kommunikation med interessenter og offentligheden

18. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder Kommissionens planer om at forbedre høringerne yderligere og gøre dem mere målrettede, klarere og nemmere at deltage i, bl.a. med spørgeskemaer med en bedre balance og en forbedret struktur, og som er mindre tekniske og lettere at forstå. Udvalget bifalder, at de offentlige høringer og køreplanerne samles i én »opfordring til indsendelse af dokumentation« på webportalen Deltag i debatten. Det insisterer på, at spørgeskemaer oversættes til alle EU-sprog samtidigt, så det bliver muligt for alle interessenter at deltage på alle niveauer, og uanset hvor de er;

19. foreslår, at der oftere foretages målrettede høringer af de lokale og regionale myndigheder i betragtning af deres særlige kendetegn. Udvalget anbefaler, at Kommissionen konsulterer RU i forbindelse med udviklingen af åbne høringer og køreplaner for forslag med betydelige virkninger for de subnationale myndighedsniveauer. Ligeledes anbefaler det, at de lokale og regionale myndigheder inddrages via RU i en decentral og systematisk informationskampagne om Kommissionens årlige arbejdsprogrammer;

20. ser konferencen om Europas fremtid som en fremragende lejlighed til en dialog med borgerne. Udvalget minder om sin udtalelse om *Lokale og regionale myndigheder i permanent dialog med borgerne* og gentager, at konferencen bør betragtes som en mulighed for at gentænke og ændre den måde, EU fungerer på og opfattes af borgerne på (⁷). Endnu engang slår udvalget fast, at RU må indtage en hovedrolle på konferencen, og at det er nødvendigt at styrke den rolle, lokale og regionale myndigheder, navnlig dem med lovgivningsbeføjelser, spiller i EU's demokratiske funktionsmåde, og den territoriale dimension af EU-politikkerne;

21. betoner vigtigheden af at fremme borgernes deltagelse i udformningen af EU-politikker. I den forbindelse gør udvalget opmærksom på sit forslag om at etablere et paneuropæisk dialognetværk på grundlag af frivillig deltagelse (CitizEN), der — hvis det afprøves under konferencen om Europas fremtid — kunne udgøre en strukturel mekanisme, der garanterer, at borgerne er tilstrækkeligt orienteret og inddraget og dermed tilskynder til et langsigtet politisk engagement.

Øget gennemsigtighed

22. Det Europæiske Regionsudvalg anbefaler størst mulig gennemsigtighed i lovgivningsprocessen, således at borgerne for hvert lovgivningsforslag har fuld adgang til de tilgængelige data, dokumentation og de gennemførte undersøgelser og evalueringer;

23. mener, at RU's adgang til udvalgte treparts mødedokumenter, forudsat at det allerede har afgivet en udtalelse eller er i færd med at udarbejde en udtalelse om det pågældende spørgsmål i overensstemmelse artikel 307 i TEUF, er afgørende for at vurdere, om de ændringer, der drøftes på disse møder, er relevante ud fra et regionalt eller lokalt perspektiv og berettiger en ny udtalelse. En sådan adgang ville give RU mulighed for at udfylde sin rolle som rådgivende organ og sikre en effektiv virkning af de traktatbestemmelser, der er relevante for RU;

24. opfordrer Kommissionen til at etablere forbindelser mellem databaser, registre, arkiver og portaler, bl.a. MIDAS, og gennem særlige kommunikations- og oplysningsinitiativer udbrede borgernes kendskab hertil via bl.a. RU og sammenslutninger af lokale og regionale myndigheder;

(⁷) RU-udtalelse om *Lokale og regionale myndigheder i permanent dialog med borgerne*, <https://cor.europa.eu/da/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-4989-2019>.

25. finder det positivt, at Kommission vil styrke indsatsen med at forbedre de offentlige høringer og behandlingen af høringssvarene. På nuværende tidspunkt er det ikke gennemskueligt, hvordan Kommissionen vægter de enkelte høringssvar, hvilket er et nødvendigt tiltag for at sikre den demokratiske transparens på området. Under alle omstændigheder bør Kommissionen tage højde for bidrag fra de regionale myndigheder, der er ansvarlige for de områder, der er omfattet af høringen, når den fremlægger sine lovgivningsforslag.

Nye instrumenter til yderligere forenkling og reduktion af byrderne

26. Det Europæiske Regionsudvalg er enig i, at man nu er nødt til at være mere opmærksom på lovgivningens virkning i form af økonomiske omkostninger og en øget byrde for de lokale og regionale myndigheder, borgerne, husholdningerne og virksomhederne, især mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, som udgør ryggraden i den europæiske økonomi;

27. opfordrer Kommissionen til, at den ved anvendelsen af »én ind, én ud«-tilgangen, hvormed Kommissionen foreslår, at nye byrder, der følger af lovgivningsforslag, skal udlignes af en tilsvarende reduktion af eksisterende byrder inden for samme område, garanterer, at den i de indledende konsekvensanalyser og øvrige konsekvensanalyser medtager en evaluering af de potentielt differentierede lokale og regionale virkninger af hvert lovgivningsinitiativ. Udvalget forventer, at princippet anvendes således, at målene for EU-lovgivningen og EU's høje økonomiske, sociale og miljømæssige standarder bevares. Det forventer endvidere, at metoderne til at måle og mindske byrderne beror på en evidensbaseret tilgang til udligning af administrative byrder og omkostningerne ved manglende handling, således at de efterfølgende kan udbredes til alle politiske beslutningstagere på alle niveauer og anvendes ved alle lovgivningsforslag under hele vedtagelsesproceduren, indtil de er gennemført på nationalt, regionalt og lokalt niveau;

28. understreger, at nye EU-lovgivningsinitiativer bør skabe EU-merværdi, og mener derudover, at det vil være helt afgørende at sikre, at de foreslåede foranstaltninger og forpligtelser er enkle og kan anvendes effektivt med henblik på at opnå de vedtagne politiske mål. Udvalget opfordrer til øget gennemsigtighed og ansvarlighed og til færre administrative byrder for virksomheder, især små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Det understreger, at EU bør vedtage et mål om at reducere den samlede byrde for virksomheder, der følger af EU-lovgivning;

29. understreger, at nogle medlemsstater og regioner i kølvandet på Small Business Act allerede har indført metoder til vurdering af de byrder, som lovgivningen medfører for virksomhederne. Udvalget opfordrer til udveksling af bedste praksis om udligningsforanstaltninger, værktøjer, metoder og indsamlede data;

30. finder det helt afgørende for nedbringelsen af byrder og forenkling af processer, at der investeres i digitale løsninger, så de offentlige myndigheders systemer moderniseres og er på højde med den hurtige udvikling og behovene i produktionssektorerne;

31. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte virksomhedernes, især mikrovirksomheders og de små og mellemstore virksomheders, investeringer i bl.a. den uddannelse, opkvalificering og omskoling, der er nødvendig for tilpasning til de krav, der følger af EU's sektorspecifikke lovgivning;

32. anerkender behovet for revision og forenkling af lovgivningen for at fjerne hindringerne for reglernes gennemførelse, hvilket også gælder over grænserne, og gøre lovgivningen mere effektiv, gennemsigtig og forståelig for slutbrugeren, uanset om det er en borger eller en virksomhed. Udvalget glæder sig derfor over arbejdet inden for rammerne af den årlige undersøgelse af byrden 2020, som i overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning fra 2016 afspejler de foranstaltninger, der er truffet for at reducere byrderne og forenkle lovgivningen;

33. er enig i målet, som allerede blev fastlagt med programmet for målrettet og effektiv regulering (Refit), og som nu styrkes med etableringen af Fit for Future-plattformen (F4F). Udvalget sætter pris på RU's styrkede rolle i platformen med tre repræsentanter i regeringsgruppen, hvilket til dels tager hånd om RU's betænkeligheder vedrørende styringen og effektiviteten af den tidligere Refit-plattform, og med RegHub (netværk af regionale knudepunkter til evaluering af gennemførelsen af EU's politik). Udvalget gentager sin støtte til F4F-plattformen og sit tilsagn om at intensivere samarbejdet med Kommissionen. Det minder om, at RU er ideelt placeret til systematisk at indsamle bidrag fra lokale og regionale myndigheder gennem sine medlemmer, netværk og andre målrettede initiativer såsom RegHub⁽⁸⁾;

⁽⁸⁾ Netværk af regionale knudepunkter til evaluering af gennemførelsen af EU's politik <https://cor.europa.eu/da/engage/Pages/network-regional-hubs-implementation-assessment.aspx>.

34. understreger den merværdi, som RegHub i kraft af interessenthøringer tilfører til udviklingen af en europæisk database over virkningerne af gennemførelsen af EU-lovgivningen. RegHub gør også gennemførelsen af EU-lovgivningen lettere ved at formidle information og skabe gunstige rammer for udveksling af god praksis og for vurdering af fremskridt og resultater. Udvalget bemærker, at det for at sikre kontinuitet og konsekvens i forenklingen også kunne være nyttigt at aktivere RegHub-nettet i forhold til direktiver og forordninger, som allerede har været genstand for høring og revision, med henblik på at understøtte deres gennemførelse. Det beder Kommissionen om at overveje langsigtet økonomisk støtte til udvikling og konsolidering af RegHub som et redskab til bedre lovgivning;

35. finder det helt afgørende, at regionernes, provinsernes og byernes deltagelse i RegHub udvides så meget som muligt, og opfordrer også medlemsstaterne til at bruge netværket til at indføre systemer for indhentelse af data og oplysninger fra lokalområderne.

Forbedring af vores værktøjskasse

36. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at en erfaring fra pandemien er, at der er behov for — så vidt muligt på forhånd — at opfange signaler om fremtidige tendenser, så der øjeblikkeligt kan gribes ind for i det mindste at dæmme op for de mest ødelæggende virkninger. Udvalget understreger, at det for de politiske beslutningstagere er vigtigt at have adgang til fuldstændige og opdaterede videnskabelige data for at kunne udvikle strategier, der er på højde med udfordringerne. Det understreger også behovet for et tæt og løbende samarbejde med det videnskabelige miljø og forskere;

37. håber, at den metode, der skal sikre, at strategisk fremsynethed indgår ved udviklingen af politikker, udspecificeres i værktøjskassen til bedre lovgivning, og at der tages hensyn til det lokale og regionale perspektiv. Udvalget minder om, at de lokale og regionale myndigheder og RU er ideelt placeret til at bidrage til den strategiske fremsynethed;

38. beder Kommissionen om at indsamle bidrag fra RU til den fælles lovgivningsportal, der skal etableres, herunder udtalelser, territoriale konsekvensanalyser, rapporter fra RegHub, studier og dokumentation om lovgivningsforslag og om revisioner. Udvalget anmoder desuden om at blive inddraget i arbejdet med de tekniske forbedringer af Deltag i debatten-portalens med det formål at bidrage til en bedre forståelse af de særlige lokale forhold og skabe lettere adgang for lokale og regionale myndigheder;

39. håber, at Kommissionen gør den territoriale karakter af politikernes virkninger klarere med revisionen af retningslinjerne for bedre lovgivning og opdateringen af værktøjskassen med hensyn til værktøjer og metoder til identifikation af virkninger generelt og i særdeleshed i forbindelse med territoriale konsekvensanalyser, så de bliver tilstrækkeligt fleksible og anvendelige i forskellige sammenhænge og på alle niveauer;

40. gør opmærksom på, at kontrol af virkningerne i landdistrikter, analyser af konsekvenserne i byer og analyser af konsekvenserne på tværs af grænserne alle er en del af det bredere begreb territoriale konsekvensanalyser, og at en begrebsmæssig sondring ikke må være i modstrid med målsætningen om sted- og evidensbaseret politikudformning;

41. værdsætter den indsats, som gøres af Kommissionen (og især Det Fælles Forskningscenter og GD for Regionalpolitik og Bypolitik) og inden for rammerne af ESPON EGTS-programmet for at videreudvikle de metodiske redskaber til vurdering af de territoriale virkninger. Udvalget anbefaler, at det i de tilfælde, hvor en fuldstændig territorial konsekvensanalyse ikke er mulig eller ikke anses for relevant, vil være hensigtsmæssigt at gennemføre andre typer af konsekvensanalyser med en så stor territorial detaljeringsgrad, som de eksisterende statistiske data tillader det;

42. understreger, at »områdeblindhed« har negative virkninger for kvaliteten af politikudformningen. Manglen på tilstrækkelige subnationale data i mange vigtige indekser og resultattavler (som f.eks. DESI-indekset over den digitale økonomi og det digitale samfund, den sociale resultattavle, verdensmålene for bæredygtig udvikling) og manglen på eller den utilstrækkelige kvalitet af subnationale fremsynsanalyser fra EU-institutionernes side kan have negative og langvarige konsekvenser for EU som helhed, for følelsen af samhørighed mellem områder og for de enkelte borgers liv. Retningslinjerne og værktøjskassen for bedre lovgivning bør derfor sende nogle klare signaler og levere nyttige redskaber til at sikre, at der i hele den politiske beslutningsproces gøres udstrakt brug af territoriale konsekvensanalyser, og garantere, at der på subnationalt niveau også foretages andre konsekvensanalyser (sociale, økonomiske, miljømæssige osv.);

43. anbefaler større inddragelse af de lokale og regionale myndigheder for på den måde at gøre data og information, som er svære at tilgå på EU-niveau, tilgængelige for de territoriale konsekvensanalyser. Udvalget opfordrer Kommissionen til via RU og RegHub at udbrede de lokale og regionale myndigheders kendskab til de forskellige modeller for territoriale konsekvensanalyser baseret på dem, der er udviklet af ESPON. Dette vil gavne udbredelsen af en kultur, hvor der med udgangspunkt i en arbejdsmetode baseret på flerniveauforvaltning foretages analyser, og hvor den politiske beslutningstagning er evidens- og stedbaseret også i omsætnings- og gennemførelsesfasen;

44. gør opmærksom på, at det er vigtigt at begrunde en eventuel manglende konsekvensanalyse af et lovgivningsforslag, især når der er tale om forslag med potentielle territoriale virkninger;

45. er enig i taskforcens ⁽⁹⁾ anbefalinger om at forstå nærhedsprincippet som aktiv nærhed, da beslutninger, der træffes på det niveau, der er tættest på borgerne, medvirker til at styrke synligheden af tiltag og Unionens demokratiske legitimitet. Udvalget opfordrer Kommissionen til i forbindelse med vurderingen af nærhedsprincippet at tage de eksisterende former for decentralisering i Unionen i betragtning, herunder på skatteområdet, da denne overvågning skal bygge på fordeling af kompetencer mellem de forskellige myndighedsniveauer;

46. opfordrer medlovgiverne og medlemsstaterne til systematisk at anvende nærhedsskemaet og de regionale parlamenter til at anvende skemaet til at vurdere om EU-lovforslag overholder nærhedsprincippet, jf. protokol nr. 2 til TEUF;

47. beder Kommissionen og medlemsstaterne om — med henblik på at nå målene om grøn og digital omstilling — at inddrage de lokale og regionale myndigheder i alle faser af beslutningsprocessen. Det gælder såvel på EU-niveau i forbindelse med høringer og forudgående og efterfølgende evalueringer som på nationalt niveau i forbindelse med udarbejdelsen af politikker, fra lovgivning til udformningen og gennemførelsen af planer og programmer og de politiske instrumenter, der har de største virkninger for byer og regioner, med det sigte at opnå sammenhæng i foranstaltningerne. Udvalget tilslutter sig anbefalingerne fra taskforcen ⁽¹⁰⁾ om, at medlemsstaterne ajourfører metoderne for, hvordan de med udgangspunkt i en arbejdsmetode, der er baseret på flerniveauforvaltning, inddrager regionerne i gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner og målene i den grønne pagt for at realisere en socialt retfærdig grøn og digital omstilling;

48. finder det positivt, at der gøres en indsats for at forbedre kvaliteten af analyserne ved hjælp af uafhængige kontroller, og bifalder nedsættelsen af Udvalget for Forskriftskontrol, ⁽¹¹⁾, som i kraft af dets permanente karakter, den nye sammensætning og udvidelsen af dets mandat fjerner nogle af de betænkeligheder vedrørende effektiviteten, som RU har givet udtryk for. Udvalget gentager sin anmodning om, at forskriftsudvalget får et permanent medlem fra RU. Udvalget beder Kommissionen om at give adgang til de udkast til evalueringer og konsekvensanalyser, som fremsendes til forskriftsudvalget, så der kan foretages en bedre vurdering af RU's bidrag til programmet for bedre regulering og tillige målrette disse bidrag mere effektivt. RU opfordrer forskriftsudvalget til at overveje at anvende RegHubs gennemførelsesrapporter som værktøjer til vurderingen af lovgivningsforslag og bemærker, at RU er klar til at styrke sit samarbejde med forskriftsudvalget.

Den centrale rolle, som håndhævelsen spiller

49. Det Europæiske Regionsudvalg giver tilsagn om at samle alle sine søgeværktøjer og metoder til analyse af territoriale data i én pakke om bedre lovgivning, der også omfatter høringer af RegHub, så der skabes en bedre sammenhæng med Kommissionens værktøjskasse for bedre lovgivning og Europa-Parlamentets Forskningstjenestes værktøjer. Udvalget opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til, at de planlagte støtteforanstaltninger vedrørende gennemførelse af direktiver og forordninger og den korrekte anvendelse af EU-reglerne udvides til også at omfatte de lokale og regionale myndigheder;

50. anbefaler som allerede fremhævet af taskforcen om nærhedsprincippet ⁽¹²⁾, at de lokale og regionale myndigheder inddrages i udarbejdelsen af de nationale gennemførelsesplaner, som kan tilføre en merværdi i forhold til Kommissionens planer;

⁽⁹⁾ Rapport fra taskforcen om nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet og »mindre, men mere effektivt«, https://ec.europa.eu/info/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_da.

⁽¹⁰⁾ Anbefaling nr. 4.

⁽¹¹⁾ Udtalelse om EU's dagsorden for bedre regulering, <https://cor.europa.eu/da/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-4129-2015>.

⁽¹²⁾ Anbefaling nr. 5 fra taskforcen om nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet og om at »gøre en mindre, men mere effektiv indsats«.

51. er enig med Kommissionen i behovet for at bevidstgøre medlemsstaterne og regionerne om overregulering og anbefaler, at yderligere regler — hvis de anses for nødvendige på nationalt plan i forbindelse med gennemførelsen af EU-lovgivningen — identificeres i gennemførelsesretsakterne eller de ledsagende dokumenter i overensstemmelse med bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning⁽¹³⁾. Det anbefales i øvrigt, at man især ved gennemførelsen af programmer under delt forvaltning og i forbindelse med nationale udbudsregler undgår overregulering.

Bruxelles, den 1. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽¹³⁾ Jf. aftalens punkt 43.

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Den europæiske kræftbehandlingsplan

(2022/C 97/04)

Ordfører:	Birgitta SACRÉDEUS (SE/EPP), medlem af Dalarna regionsråd
Basisdokument:	Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet — Den europæiske kræftbehandlingsplan COM(2021) 44 final

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

1. Det Europæiske Regionsudvalg (RU) henviser til sin erklærede målsætning om »at prioritere sundhed på EU-niveau og støtte de lokale og regionale myndigheder i kampen mod kræft og sygdomsepidemier inden for det grænseoverskridende samarbejde på sundhedsområdet og i moderniseringen af sundhedssystemerne«⁽¹⁾;
2. bemærker, at til trods for at hovedansvaret for sundhedspolitikken ligger hos medlemsstaterne, så kan EU supplere og støtte de nationale foranstaltninger og vedtage lovgivning inden for specifikke sektorer, samtidig med at nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet fortsat overholdes og under hensyntagen til de forskellige eksisterende sundhedsstrukturer og nationale præferencer i de enkelte medlemsstater;
3. understreger, at selv om sundhedspolitikken fortsat overvejende er et medlemsstatsanliggende, er der behov for overvejelser på EU-niveau om kompetencerne på sundhedsområdet under debatterne i forbindelse med konferencen om Europas fremtid;
4. opfordrer EU-institutionerne til at sikre, at de retlige rammer for den fremtidige europæiske sundhedsunion afspejler de lokale og regionale myndigheders ansvar for folkesundheden, i lyset af at 19 ud af 27 medlemsstater har valgt at give de lokale og regionale myndigheder hovedansvaret for sundhedsvæsenet. Samtidig skal medlemsstaternes sundhedsstrategier afspejle de konkrete behov i regionerne og sikre mest mulig støtte til de lokale og regionale myndigheders indsats for at forbedre sundhedsplejen;
5. konstaterer, at det er uden for enhver tvivl, at kræft udgør en enorm trussel mod EU-borgerne og sundhedssystemerne i EU, med tanke på at 2,7 millioner mennesker i EU blev diagnosticeret med kræft i 2020, og at 1,3 millioner døde af kræft (tal fra Det Fælles Forskningscenter, 2020). Især er det vigtigt at bemærke, at den forventede levealder stiger og dermed også antallet af patienter, der diagnosticeres med kræft, da kræft forekommer hyppigere hos ældre mennesker;
6. advarer om, at de betydeligt færre kræftscreeninger, kræftdiagnoser og kræftbehandlinger i 2020 på grund af covid-19-krisen har forværret mange menneskers helbred og skabt et efterslæb i forhold til diagnosticering, så der i lang tid fremover vil være en ophobning af kræfttilfælde, der kan betyde, at covid-19-krisen erstattes af en kræftkrise. Ifølge en undersøgelse gennemført af European Cancer Organisation behandlede sundhedssystemerne 1,5 millioner færre kræftpatienter, og 100 millioner kræftscreeninger blev ikke foretaget i 2020 som følge af pandemien. Mens omkring en million patienter potentielt ikke er blevet diagnosticeret med kræft, fik en ud af to kræftpatienter i Europa ikke den kirurgiske behandling eller kemoterapi, de havde brug for, og for en ud af fem er det stadig tilfældet;
7. efterlyser en debat om, hvordan man kan forbedre EU-borgernes viden om sundhed for at forebygge eller mindske eksponeringen for risikofaktorer samt stille patienterne stærkere og tillige styrke forebyggelsen, diagnosticeringen og valget af behandlingsmuligheder samt yde hjælp til egen behandling og til at håndtere den livssituation, man befinder sig i. Det er helt afgørende, at de lokale og regionale myndigheder inddrages i denne debat, så man kan forbedre borgernes viden om sundhed.

⁽¹⁾ EUT C 440 af 18.12.2020, s. 131.

Syn på den europæiske kræfthandlingsplan

8. Det Europæiske Regionsudvalg støtter i høj grad Kommissionens strategi i den europæiske kræfthandlingsplan, som består i at sætte ind over for hele sygdomsforløbet fra forebyggelse, tidlig påvisning, diagnosticering og behandling, med særlig fokus på sårbare befolkningsgrupper såsom de ældre, samt livskvalitet for nuværende og tidligere kræftpatienter;

9. understreger, at kræfthandlingsplanen er en vigtig strategi til at tackle udfordringen med et stigende antal kræfttilfælde og til at gennemføre og sikre forebyggelse med henblik på at eliminere eller begrænse skader, tidlig påvisning, diagnosticering og behandling samt livskvalitet for de sygdomsramte og deres pårørende;

10. bifalder, at den europæiske kræfthandlingsplan har som sigte, at mulighederne for at dele medicinske og videnskabelige oplysninger og for digitalisering skal udnyttes bedst muligt, og at det kommende europæiske sundhedsdataområde skal skabe mulighed for, at såvel kræftpatienter som sundhedspersonale kan få sikker adgang til og dele elektroniske sundhedsoplysninger med hinanden og over grænserne med henblik på forebyggelse og behandling. Medlemsstaterne må garantere, at disse oplysninger også er tilgængelige på lokalt og regionalt niveau;

11. fremhæver endvidere, at man bør sætte skub i udviklingen af en strategi for palliativ behandling med fokus på en tværdisciplinær tilgang, der omfatter støtte og omsorg til ikke kun den syge, men også til plejere og familiemedlemmer, der bor sammen med den syge. Behandlingen af mindreårige kræftpatienter, hvis sygdom kan udvikle sig, således at deres livskvalitet og forventede levetid bringes i fare, bør forstås af fagfolk med særlig uddannelse;

12. støtter Kommissionens initiativ om at oprette et videntcenter om kræft, der skal støtte koordineringen af videnskabelige og tekniske kræftrelaterede initiativer på EU-plan såsom dataindsamling via nationale kræftregistre, muligheden for, at kræftpatienter kan få adgang til og dele sundhedsdata, og anvendelse af kunstig intelligens (AI) til at forbedre kvaliteten af kræftscreeningen;

13. hilser et videntcenter velkommen, men mener, at det bør udvides til også at omfatte koordinering af ikkealmindelige behandlinger og behandlinger af sjældne kræftsygdomme samt tilpasning af behandlingerne af ældre kræftpatienter som led i en individuel behandlingsstrategi, der fokuserer på personen, og ikke kun på tumorens karakteristika;

14. understreger, at forebyggelse og tidlig påvisning af kræft må være omdrejningspunktet for den europæiske kræfthandlingsplan, i betragtning af at 30-50 % af kræfttilfælde (ifølge WHO) kan forebygges, og at dødeligheden tillige kan mindskes gennem tidlig påvisning og bedre behandling af kræftpatienter;

15. insisterer på foranstaltninger til at udbrede kendskabet til fordelene ved en sund livsstil og til at håndtere vigtige risikofaktorer såsom kræft forårsaget af rygning, skadeligt alkoholforbrug, fedme og manglende fysisk aktivitet, forurening og eksponering for kræftfremkaldende stoffer, stråling og forskellige infektioner. Udvalget støtter ligeledes foranstaltninger til at fremhæve fordelene ved forebyggelse og skadesreduktion;

16. mener, at foranstaltninger til at øge kendskabet til eksponering for forurening og kræftfremkaldende stoffer bør samordnes med EU's handlingsplan »Vejen til en sund planet for alle — EU-handlingsplan: Mod nulforurening for vand, luft og jord« (COM(2021) 400 final) og med »En kemikaliestrategi med bæredygtighed for øje — På vej mod et giftfrit miljø« (COM(2020) 667 final) for at skabe synergieffekter i forbindelse med opfyldelsen af målene i kræfthandlingsplanen;

17. påpeger, at erhvervslivet sammen med de lokale og regionale myndigheder har en vigtig opgave med hensyn til at fremme en sund livsstil og nedbringe eksponeringen for forurening og kræftfremkaldende stoffer;

18. roser Kommissionens planer om at fremlægge tiltag, der skal skabe en »tobaksfri generation«, og efterlyser lignende ambitioner om at reducere alkoholforbruget. Udvalget støtter forslaget om obligatorisk næringsdeklaration på forbrugsvarer og advarsler på alkoholholdige drikkevarer;

19. opfordrer til et øget samarbejde mellem sundhedsvæsenet og socialtjenesterne ikke mindst på lokalt og regionalt niveau for at øge borgernes viden om en sund livsstil, og om hvad man selv kan gøre for at mindske risikoen for at få kræft. For øjeblikket går kun 3 % af sundhedsbudgetterne til sundhedsfremmende foranstaltninger og sygdomsforebyggelse;

20. glæder sig over kampagnen »HealthyLifestyle4All« om fremme af fysisk aktivitet og sunde kostvaner, der blev lanceret i 2021 og bidrager til målene i kræfthandlingsplanen, samt over det af WHO foreslåede tiår for sund aldring, der er i gang;

21. sætter pris på Kommissionens mål om gennem et intensiveret informationsarbejde at vaccinere flere drenge og piger mod humant papillomavirus. Desuden foreslås det, at det gøres obligatorisk at tilbyde HPV-vaccination til både drenge og piger, eftersom det drastisk kan mindske forekomsten af livmoderhalskræft og visse former for mund- og halskræft;
22. finder den målrettede screening for brystkræft, tyk- og endetarmskræft og livmoderhalskræft prisværdig, men mener, at man så snart som muligt bør se på, om der findes videnskabelig evidens for at udvide screeningen til at omfatte andre kræftformer såsom prostata- og lungekræft, og om cost-benefit-analyser begrundet det. Det handler ikke kun om tidlig diagnosticering af kræft, men også om, at der er en velfungerende infrastruktur og et velfungerende behandlingsforløb;
23. konstaterer, at der er store forskelle i såvel forekomsten som dødeligheden af kræft mellem og internt i medlemsstaterne, og understreger, at alle bør have samme ret til pleje, diagnosticering og behandling af høj kvalitet og lige adgang til lægemidler, uanset hvor de bor;
24. finder det kritisabelt, at der på regionalt niveau ikke findes de data om forekomsten og dødeligheden af kræft, der er nødvendige for at identificere tendenser og/eller fjerne uligheder i forebyggelsen og behandlingen af kræft. Udvalget opfordrer Kommissionen til så snart som muligt at lancere det planlagte register over uligheder på kræftområdet for at forbedre kræftforebyggelsen og -behandlingen;
25. opfordrer medlemsstaterne til at gennemgå kræftbehandlingsforløbet i deres egne sundhedssystemer for at mindske ulighederne med hensyn til adgang, omkostningsdækning, godtgørelse, sygesikringsbidrag og egenbetaling;
26. gør opmærksom på, at systemer med »standardiserede behandlingsforløb« er god praksis og er blevet indført i nogle medlemsstater (f.eks. Sverige og Danmark) for at muliggøre en hurtigere udredning og igangsætning af kræftbehandlingen;
27. ser gerne et yderligere fokus på kræftforskning, hvor strategien kobles sammen med den kræftmission, der gennemføres inden for rammerne af Horisont Europa-forskningsprogrammet, for at udnytte det potentiale for at redde liv, som ligger i digitalisering og nye værktøjer som det europæiske kræftbilleddannelsesinitiativ og det opdaterede informationssystem på kræftområdet;
28. gør opmærksom på mulighederne i præcisionsmedicin, der ikke kun fokuserer på tumorens molekulære karakteristika, men også på patientens egenskaber, og som i kraft af hurtige fremskridt inden for forskning og innovation gør det muligt at skræddersy innovativ diagnostik og behandling samt strategier for kræftforebyggelse, som i højere grad er tilpasset den enkelte patient og kræfttype;
29. glæder sig over oprettelsen af et EU-netværk af nationale holistiske kræftcentre (Comprehensive Cancer Centres) i alle medlemsstater, da det vil fremme det grænseoverskridende samarbejde og patientmobiliteten, forbedre adgangen til kvalitetssikret diagnostik og behandling og gavne uddannelse, forskning og kliniske forsøg;
30. opfordrer til, at medlemsstaterne arbejder for at få akkrediteret mindst ét kræftcenter efter OECI-standard i hver medlemsstat;
31. foreslår, at man inden for rammerne af direktivet om grænseoverskridende sundhedsydelser anbefaler standarder for grænseoverskridende screening eller billedbehandling af kræft og får mulighed for at søge kræftbehandling i en anden medlemsstat end den, hvor man har ophold;
32. understreger, at mangel på lægemidler længe har været et problem i sundhedsvæsenet, og at det kun er blevet tydeligere under covid-19-pandemien. Udvalget minder om, at der ud over sikkerhed for adgang til vigtige lægemidler og innovation findes et stort behov for tiltag, der kan fremme adgangen til generiske og biosimilære lægemidler⁽²⁾;
33. bifalder forslaget om at undersøge mulighederne for at anvende eksisterende lægemidler på nye områder, men ønsker i denne sammenhæng at understrege, at det er vigtigt at sikre tilstrækkelig klinisk evidens for det pågældende lægemiddels effekt og for patientsikkerheden ved at se på andre vigtige aspekter for ældre patienter end blot chancerne for overlevelse. Dette er vigtigt for patienterne, men også for at sundhedstjenesterne og dem, der betaler, kan tage stilling til anvendelsen af nye behandlinger. Udvalget minder om, at rimelige priser på lægemidler er en forudsætning for, at patienterne kan få den medicinske behandling, de har brug for, og for bæredygtige sundhedssystemer;
34. foreslår, at man undersøger muligheden for at udvide EU's fælles udbudssystem, forhandle fælles priser og også skabe en strategisk reserve af kræftlægemidler, men at man samtidig erkender, at medlemsstaterne og regionerne har forskellige behov og socioøkonomiske betingelser;

⁽²⁾ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2020-05525-00-00-ac-tra-da.docx/content>

35. efterlyser gennemførelse af »retten til at blive glemt« i EU-lovgivningen, dvs. nuværende og tidligere kræftpatienters ret til ikke at få deres sygehistorie registreret af banker og forsikringsselskaber, så der er sikkerhed for lige adgang til finansielle tjenesteydelser for nuværende og tidligere kræftpatienter;
36. glæder sig over forslaget om et såkaldt smartcard for overlevende kræftpatienter og effektive og bæredygtige kanaler for hjælp og opfølgning for overlevende ældre med henblik på at forbedre kommunikationen og/eller koordineringen mellem sundhedspersonalet og patienten, ikke mindst når det gælder patientens egen oplevelse;
37. gør opmærksom på, at mange mennesker oplever fysiske og mentale sundhedsproblemer, navnlig kan ældre kræftpatienter opleve en nedsættelse af deres funktionelle og kognitive færdigheder som følge af kræftbehandlingen, selv længe efter kræftdiagnosen og den indledende behandling. Det er derfor vigtigt at forstå, hvordan den enkelte patient reagerer på behandlingen, alt efter hvor svækket den pågældende er, og dermed også helt afgørende, at der udvikles behandlingsmodeller for ældre kræftpatienter, hvor der foretages en helhedsvurdering af deres situation og benyttes værktøjer til vurdering af, hvad de er i stand til. Det er også vigtigt at forstå, hvordan behandling indvirker på den mentale sundhed, så sundhedsplejen og rehabiliteringen kan gøres mere effektiv og på alle områder skræddersys til denne information;
38. betoner, at uformelle plejere som forældre og familiemedlemmer har en nødvendig, men også udfordrende rolle, når det gælder støtte og pleje af kræftpatienter. Der bør derfor lægges planer for lokale sociale støtteforanstaltninger for at forbedre balancen mellem arbejde og privatliv for disse plejere;
39. efterlyser, at alle initiativer, som er rettet mod pårørende, især familiemedlemmer, får et tydeligt børnefokus, hvor der tages hånd om søskendes situation og særlige behov i overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder;
40. glæder sig over, at Kommissionen retter søgelyset mod kræft hos børn, idet der dog også bør være fokus på kræft hos ældre, som er anderledes end børnekræft. EU's kræfthandlingsplan må imidlertid suppleres med initiativer, som fremmer udviklingen af kvalitetssikrede opfølgingsregistre i EU's medlemsstater og sikrer, at tilsynsmyndigheder som Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA) til stadighed har adgang til data om lægemidlers virkning og bivirkninger;
41. mener, at den foreslåede undersøgelse af voksne, der har overlevet kræft, også bør kortlægge forudsætninger og identificere hindringer for de muligheder, som børn, der har overlevet kræft, har for at vende tilbage til skolen, videregående uddannelse og komme ind på arbejdsmarkedet. Initiativer, der fremmer tilbagevenden til beskæftigelse, bør også omfatte personer, der er kommet sig over kræft i barndommen;
42. efterlyser strategier for at løfte udfordringen med hensyn til kompetencer inden for sundhedsvæsenet, ikke mindst på kræftområdet og med hensyn til risikofaktorerne for kræft, hvor bl.a. den demografiske udvikling vil føre til et stigende antal tilfælde af kræft. Strategierne kan have forskellige tilgange såsom at tilvejebringe sunde omgivelser eller være en attraktiv arbejdsgiver, at finde på nye løsninger, samarbejdsformer, måder at arbejde på og ny teknologi og om bæredygtige arbejdsvilkår.

Bruxelles, den 1. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten

(2022/C 97/05)

Ordfører: Rob JONKMAN (NL/ECR), medlem af kommunalbestyrelsen i Opsterland**POLITISKE ANBEFALINGER**

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Generelle bemærkninger

1. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder genopretnings- og resiliensfaciliteten som et ambitiøst og rettidigt instrument, der kan sikre, at EU kommer stærkere ud af covid-19-krisen og fremskynde den grønne og den digitale omstilling. Udvalget er enig med Kommissionen i, at de fleste medlemsstater har skabt gode resultater ved at udarbejde nationale genopretnings- og resiliensplaner på relativt kort tid;
2. er klar over, at de nationale genopretnings- og resiliensplaner i flere medlemsstater kun udgør et element i bredere nationale genopretningsplaner, og påpeger behovet for mere erfaringsudveksling og en samlet tilgang på europæisk plan for at overvinde krisen og gøre EU's økonomi mere robust og bæredygtig fremover;
3. gør opmærksom på, at det europæiske semester som forvaltningsmekanisme for fonden (kaldet »faciliteten«) er og bliver en centraliseret og topstyret proces, som ikke er velegnet til et værktøj, der har som mål at styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed. Udvalget fremhæver betydningen af en hensigtsmæssig gennemførelse af de nationale genopretnings- og resiliensplaner med objektivitet og gennemsigtighed i fordelingen af midler og et tæt partnerskab med lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og NGO'er med udgangspunkt i nærhedsprincippet, princippet om flerniveaustyring og en integreret bottom-up-tilgang. Jo større følelsen af medansvar er i den enkelte medlemsstat, desto større er sandsynligheden for en vellykket gennemførelse af de nationale genopretnings- og resiliensplaner;
4. understreger, at de lokale og regionale myndigheder har stået i spidsen for bekæmpelsen af covid-19-krisen og dens socioøkonomiske konsekvenser lige fra begyndelsen af pandemien, både ved hjælp af deres egne politikker og ved at gennemføre og håndhæve de beslutninger, som de nationale myndigheder har truffet;
5. henleder opmærksomheden på, at covid-19-krisen har ført til et fald i indtægterne og en stigning i udgifterne for mange kommuner og regioner. Dette er en gentagelse af situationen under finanskrisen (2008-2011). De lokale og regionale myndigheders investeringer er stadig ikke tilbage på samme niveau som før denne økonomiske og finansielle krise;
6. minder om, at de lokale og regionale myndigheder, som har ansvaret for en tredjedel af alle offentlige udgifter og mere end halvdelen af de offentlige investeringer i EU ⁽¹⁾, ofte har lovbestemte beføjelser på visse politikområder, der er centrale for genopretnings- og resiliensfaciliteten. Det er afgørende, at de lokale og regionale myndigheder inddrages direkte i udformningen og gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner og gennemfører de reformer og investeringer, som henhører under deres ansvarsområde i overensstemmelse med den grad af økonomisk, finanspolitisk og finansiell autonomi, der følger af deres nationale retlige rammer og nærhedsprincippet.

⁽¹⁾ OECD, Key data on Local and Regional Governments in the European Union (brochure), 2018. Findes på: <https://www.oecd.org/regional/EU-Local-government-key-data.pdf>.

Inddragelse af de lokale og regionale myndigheder i udarbejdelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner

7. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at det fremgår af flere undersøgelser foretaget af RU, EPC, Konrad Adenauer Stiftung og CPMR (⁽¹⁾), at de lokale og regionale myndigheder ikke i tilstrækkelig grad har været inddraget i udarbejdelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner. Det kan i de fleste tilfælde ikke dokumenteres, hvordan deres input er blevet indarbejdet i planerne;

8. konkluderer, at der som følge heraf tegner sig et meget forskelligartet billede af, i hvor høj grad de lokale og regionale myndigheder har været inddraget i udarbejdelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner. Selv om de lokale og regionale myndigheder eller deres sammenslutninger i flere medlemsstater formelt er blevet hørt om udkastene til planer, er det generelt uklart, hvordan høringen har fundet sted i praksis, og hvad der er sket med de decentraliserede input til planerne;

9. beklager også, at udarbejdelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner har været en topstyret proces i de fleste medlemsstater, hvilket indebærer en risiko for, at vigtige offentlige investeringer centraliseres, og bringer genopretnings- og resiliensfacilitetens ultimative succes i fare. Dette er i modstrid med princippet om flerniveaustyring, nærhedsprincippet og den decentraliseringsproces, der har fundet sted i mange medlemsstater i de seneste årtier, ikke mindst med hensyn til programmerne under de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene);

10. mener ikke, at den måde, som de nationale genopretnings- og resiliensplaner er blevet udarbejdet på, og den manglende inddragelse af de lokale og regionale myndigheder, styrker følelsen af medansvar for genopretningsplanerne. De hidtidige erfaringer med det europæiske semester viser, at der ikke blev fulgt op på mange landespecifikke henstillinger på grund af manglen på en klar strategi og følelse af medansvar. Udvalget henleder opmærksomheden på, at dette også skyldes den manglende anerkendelse af de lokale og regionale myndigheders rolle i det europæiske semester;

11. er skuffet over, at der generelt ikke er fulgt op på udvalgets opfordring til direkte at inddrage de lokale og regionale myndigheder som medansvarlige myndigheder i udarbejdelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner (⁽²⁾). Udvalget beklager, at opfordringen i betragtning 34 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten, som understreger, hvor vigtigt det er at medlemsstaterne inddrager de lokale og regionale myndigheder i udarbejdelsen og gennemførelsen af genopretningsplaner, kun delvis er fulgt ved udarbejdelsen af planerne. De forberedende processer vedrørende de nationale genopretnings- og resiliensplaner rejser også spørgsmål angående overholdelsen af nærhedsprincippet;

12. minder om de særlige forhold i regionerne i den yderste periferi, hvis behov for særskilt opmærksomhed inden for rammerne af det europæiske semester er blevet anerkendt af Kommissionen;

13. gentager, at de lokale og regionale myndigheder er tættest på deres borgere og virksomheder og dermed har det mest indgående kendskab til deres behov, problemer og ambitioner. De er i sidste ende ansvarlige for gennemførelsen af de fleste af de nationale strategier på lokalt plan, som normalt udformes ved hjælp af en top-down-tilgang og derfor ikke stemmer overens med de lokale behov. Derudover leverer de lokale og regionale myndigheder de fleste offentlige tjenester til deres borgere og virksomheder og investerer i politikområder, der indgår i genopretningsplanerne. Økonomisk og social genopretning samt grøn og digital omstilling, herunder navnlig digitaliseringen af den offentlige forvaltning, kan derfor kun lykkes, hvis de lokale og regionale myndigheder inddrages direkte i udarbejdelsen og gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner. Uden en strukturel inddragelse af de lokale og regionale myndigheder bliver det politiske niveau, der er tættest på borgerne holdt uden for og de fastsatte milepæle og mål kan dermed ikke opfyldes. Det foreslås derfor, at de lokale og regionale myndigheder eller nationale sammenslutninger af lokale og regionale myndigheder inddrages i planlægningsrådene, og at de deltager i forhandlingerne med Kommissionen;

14. konkluderer også, at de fleste nationale genopretnings- og resiliensplaner ikke indeholder nogen henvisning til, hvordan de bidrager til at opfylde målene for bæredygtig udvikling, selv om EU tidligere har besluttet, at Unionens politikker overordnet set bør bidrage til at opfylde disse mål. Det foreslås derfor, at Kommissionen fastsætter klare indikatorer, som medlemsstaternes skal følge;

(⁽¹⁾) EPC og Konrad Adenauer Stiftung Europe: Discussion paper: National Recovery & Resilience Plans: Empowering the green and digital transitions? (april 2021).
RU-undersøgelse ved Alessandro Valenza, Anda Iacob, Clarissa Amichetti, Pietro Celotti (t33 Srl), Sabine Zillmer (Spatial Foresight) og Jacek Kotrasinski: Regional and local authorities and the National Recovery & Resilience Plans (juni 2021), findes på: https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Regional%20and%20local%20authorities%20and%20the%20National%20Recovery%20and%20Resilience%20Plans/NRRPs_study.pdf.

CPMR analysis on the National Recovery & Resilience Plans — Technical Note (juni 2021).

(⁽²⁾) Regionsudvalgets udtalelse: Den europæiske genopretningsplan som reaktion på covid-19-pandemien: genopretnings- og resiliensfaciliteten og instrumentet for teknisk støtte (COR-2020-03381).

15. understreger, at medlemsstaterne og EU-institutionerne nøje skal følge princippet om »ikke at gøre væsentlig skade« i forbindelse med alle deres investeringer og reformer og navnlig gennemføre bæredygtige investeringer, der bidrager til klima- og biodiversitetsmålene. Udvalget insisterer på, at Kommissionen bør sikre, at rapporteringssystemet er på plads, og at den territoriale dimension og de lokale og regionale myndigheders ekspertise tages i betragtning i vurderingen, da evalueringen af hver foranstaltning foretages på nationalt plan.

Inddragelse af de lokale og regionale myndigheder i gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner

16. Det Europæiske Regionsudvalg påpeger i lyset af ovenstående, at gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner på lokalt og regionalt plan har afgørende betydning, og opfordrer Kommissionen til at tilskynde medlemsstaterne til aktivt og strukturelt at inddrage de lokale og regionale myndigheder i denne proces. Kommissionen bør yde vejledning med henblik herpå;

17. påpeger i den forbindelse, at de lokale og regionale myndigheder ikke alene spiller en vigtig rolle for gennemførelsen af genopretningsplanerne, men også for den videre planlægning og evaluering af de nationale genopretnings- og resiliensplaner;

18. opfordrer europæiske sammenslutninger såsom CEMR, Eurocities og CPMR⁽⁴⁾ til at videreføre samarbejdet med udvalget om at informere de lokale og regionale myndigheder og deres foreninger om (gennemførelsen af) de nationale genopretnings- og resiliensplaner og den rolle, som de lokale og regionale myndigheder kan spille i den henseende;

19. opfordrer medlemsstaterne til at definere de lokale og regionale myndigheders rolle i gennemførelsen, den videre planlægning og evalueringen af genopretningsplanerne i aftalerne indgået med Kommissionen om de operationelle procedurer (i overensstemmelse med artikel 20, stk. 6, i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten) og de individuelle retlige forpligtelser for medlemsstaterne om de finansielle bidrag (i overensstemmelse med artikel 23 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten) under hensyntagen til den forfatningsmæssige situation og kompetencefordelingen i medlemsstaterne, navnlig i betragtning af, at en del af genopretnings- og resiliensfaciliteten forvaltes af de subnationale myndigheder i visse medlemsstater. Medlemsstaterne bør i deres rapporter om gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten medtage et afsnit om inddragelsen af de lokale og regionale myndigheder i tråd med betragtning 34 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten;

20. påpeger, at resultattavlen til måling af fremskridtene og til oplysning om gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner skal være operationel senest den 31. december 2021 som defineret i artikel 30 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten. Den tjener som udgangspunkt for dialogen om genopretning og resiliens og bør tage højde for regionale og lokale interesser. Udvalget anmoder Kommissionen om at sikre, at den »territoriale dimension« og de lokale og regionale myndigheders rolle afspejles korrekt i den halvårslige resultattavle. For at sikre en inklusiv overvågningsproces og en objektiv vision for gennemførelsen, er det vigtigt at forstå de mål, der er nået på lokalt og regionalt plan, uden at dette fører til uforholdsmæssigt store administrative byrder for de lokale og regionale myndigheder;

21. opfordrer Kommissionen til at holde medlemsstaterne fast på, at de fortsat skal tage højde for de specifikke karakteristika i alle slags regioner, når de gennemfører deres nationale genopretnings- og resiliensplaner for at muliggøre en stedbaseret gennemførelse af disse programmer;

22. ser med tilfredshed på medtagelsen af »dialogen om genopretning og resiliens« i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten. Udvalget ønsker at henlede opmærksomheden på, at Europa-Parlamentet i henhold til artikel 26 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten hver anden måned kan anmode Kommissionen om at informere om status for genopretningen, medlemsstaternes planer og fremskridtene i gennemførelsen;

23. opfordrer Kommissionen til regelmæssigt at høre medlemsstaterne og regionerne samt at sikre, at alle krav og principper, navnlig nærhedsprincippet og princippet om flerniveaustyring, så vidt muligt overholdes under gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner og fungerer som referencepunkt i drøftelserne om de halvårslige statusrapporter;

24. fremhæver betydningen af den lokale og regionale inddragelse i gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner og opfordrer Europa-Parlamentet og Kommissionen til systematisk at inddrage Det Europæiske Regionsudvalg i »dialogen om genopretning og resiliens« med det formål at fremme dialogen mellem alle EU-institutioner og rådgivende organer, således at den regionale og lokale dimension kommer til sin ret;

25. opfordrer de 27 medlemmer og deres suppleanter i den fælles ECON-BUDG-arbejdsgruppe om kontrol af genopretnings- og resiliensfaciliteten til fuldt og helt at leve op til rollen som »vagthund« for gennemførelsen af genopretningsplanerne og til regelmæssigt at inddrage udvalget og andre repræsentanter for de lokale og regionale myndigheder i disse dialoger. Det understreges, at udvalget også kan trække på ekspertisen i arbejdsgruppen om den grønne pagt og bredbåndsplattformen til støtte for overvågningen af de vigtigste grønne og digitale mål.

(⁴) CEMR: De Europæiske Kommuner og Regioners Råd (<https://www.ccre.org/>)
Eurocities (<https://eurocities.eu>)
CPMR: Konferencen af Perifere Kystregioner i Europa (<https://cpmr.org>).

Territorial samhørighed

26. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over, at forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten er forankret i den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed gennem retsgrundlaget i artikel 175 i TEUF og indførelsen af samhørighed som en af de søjler, der er defineret i artikel 3 i den endelige forordning;

27. går ind for, at medlemsstaterne inddrager de lokale og regionale myndigheder i cost-benefit-analysen af genopretnings- og resiliensfacilitetens offentlige investeringer og reformer på områderne samhørighed, bæredygtighed og digitalisering og gennemfører facilitetens finansierungsordninger under delt eller direkte forvaltning, hvor det er relevant;

28. insisterer desuden på, at det er afgørende, at gennemførelsen af forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten foregår under fuld overholdelse af artikel 4, stk. 2, i TEU og principperne om kompetencetildeling, objektivitet, ikkeforskelsbehandling og ligebehandling. Udvalget fremhæver, at Unionens budget, herunder NextGenerationEU, som fastlagt i Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2020 skal beskyttes mod enhver form for svig, korruption og interessekonflikt — for at beskytte Unionens forsvarlige økonomiske forvaltning og Unionens finansielle interesser;

29. konkluderer imidlertid, at territorial samhørighed kun i et vist omfang behandles i de nationale genopretnings- og resiliensplaner. Nogle nationale genopretnings- og resiliensplaner giver oplysninger på lokalt og regionalt plan og behandler sociale, digitale og miljømæssige spørgsmål ud fra et territorielt perspektiv. Den territoriale tilgang strømlines imidlertid ikke systematisk på tværs af alle politikområder;

30. opfatter den topstyrede tilgang i de fleste nationale genopretnings- og resiliensplaner samt den manglende inddragelse af de lokale og regionale myndigheder som årsagen hertil og opfordrer derfor indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at overholde og håndhæve det partnerskabsprincip, der er nedfældet i den europæiske adfærdskodeks for partnerskab inden for rammerne af de europæiske struktur- og investeringsfonde;

31. påpeger, at den centralistiske tilgang ikke tager højde for de territoriale forskelle, hverken med hensyn til udfordringer eller muligheder. Som følge heraf kan de nationale genopretnings- og resiliensplaner blive mindre effektive og få mindre effekt end ønsket. Dermed løber regioner, som allerede havde et udviklingsefterslæb forud for pandemiudbruddet, en risiko for at sakke endnu længere bagud, hvad enten det drejer sig om beskæftigelse, uddannelsesniveau, erhvervsstøtte, digitalisering, mobilitet eller andre centrale politikområder;

32. bemærker endvidere, at en utilstrækkelig inddragelse af de lokale og regionale myndigheder i udarbejdelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner risikerer at bringe de potentielle synergier med samhørighedspolitikken i fare. Der vil være en risiko for overlappning mellem investeringer under henholdsvis genopretningsplanerne og ESI-fondenes programmer, hvilket skaber et indbyrdes konkurrenceforhold. Det forhold, at de nationale genopretnings- og resiliensplaner ikke kræver national medfinansiering og er underlagt en særlig statsstøtteordning, er en ulempe for ESI-fondenes programmer. Samhørighedspolitikens målsætninger om at mindske forskellene mellem de enkelte regioner og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder må ikke bringes i fare;

33. er overrasket over, at der til dato ikke er foretaget en klar koordinering mellem de nationale genopretnings- og resiliensplaner og ESI-fondenes programmer, da dette er en forpligtelse i henhold til artikel 17 i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten. Udvalget opfordrer derfor Kommissionen til at være opmærksom på dette i de aftaler, der indgås med medlemsstaterne om de nationale genopretnings- og resiliensplaner. Synergien mellem de nationale genopretnings- og resiliensplaner og ESI-fondenes programmer bør også være et element, der behandles i Kommissionens årlige rapporter om gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten og Europa-Parlamentets kontrol;

34. henleder også opmærksomheden på samordningen med de andre NextGenEU-finansierede programmer (f.eks. REACT-EU). De lokale og regionale myndigheders effektive gennemførelse hæmmes af de forskellige tidsplaner for genopretningsprogrammerne og den manglende samordning mellem de eksisterende EU-programmer og de nye programmer, der finansieres af NextGenEU, for så vidt angår ambitionerne om en grøn og digital omstilling;

35. bemærker endvidere, at de nationale genopretnings- og resiliensplaner kun i begrænset omfang henviser til andre EU-programmer (f.eks. CEF), hvilket betyder, at der stadig er behov for at koordinere de nationale genopretnings- og resiliensplaner med disse EU-programmer.

Administrativ kapacitet

36. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at selv om den administrative kapacitet i mange nationale genopretnings- og resiliensplaner er genstand for reformer inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger, lægger nogle medlemsstater ikke tilstrækkelig vægt på at styrke den administrative kapacitet på lokalt og regionalt plan. Udvalget påpeger, at især de mange forskellige EU-programmer og muligheder for økonomisk støtte skaber et behov for at udbygge den administrative kapacitet hos mange lokale og regionale myndigheder;

37. understreger, at medlemsstaterne for at sikre en ordentlig gennemførelse af de nationale genopretnings- og resiliensplaner og en passende absorptionsgrad for midlerne under faciliteten, hvor det er relevant kan indgå i et tæt samarbejde med de lokale og regionale myndigheder om at forbedre etableringen og/eller styrkelsen af de lokale og regionale myndigheders administrative kapacitet for derved at opnå en effektiv anvendelse af de offentlige midler ved at udvikle og støtte mekanismer til politisk koordinering, samarbejde og informationsudveksling samt specifikke og permanente uddannelsesordninger;

38. mener derfor, at instrumentet for teknisk støtte (TSI) bør gøres lettere tilgængeligt for at støtte lokale og regionale myndigheder, navnlig i de mindre gunstigt stillede regioner, der lider under den største kapacitetsmangel, da det afholder dem fra at gøre bedst mulig brug af genopretnings- og resiliensfacilitetens støtte til gennemførelsen af investeringer og reformer.

Det europæiske semester

39. Det Europæiske Regionsudvalg påpeger, at lokale og regionale myndigheder som medansvarlige gennem investeringer, reformer og lovgivning spiller en vigtig rolle for realiseringen af reformer, der gennemføres ved hjælp af de nationale genopretnings- og resiliensplaner på grundlag af de landespecifikke henstillinger fra det europæiske semester. Udvalget tilskynder Kommissionen til at samarbejde med RU om at offentliggøre og udveksle god praksis og erfaringer om inddragelsen af lokale og regionale myndigheder i det europæiske semester;

40. opfordrer Kommissionen til aktivt at hjælpe lokale og regionale myndigheder, som tidligere har oplevet problemer med at absorbere EU-midler, med at forbedre situationen, således at gennemførelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner kan levere resultater i hele EU;

41. gentager derfor sin opfordring fra tidligere udtalelser ⁽⁵⁾ om, at der bør udarbejdes en adfærdskodeks med henblik på at inddrage de lokale og regionale myndigheder i det europæiske semester. Denne kodeks er mere presserende og nødvendig end nogensinde, hvis semesteret skal blive mere gennemsigtigt, inklusivt og demokratisk, men også mere effektivt ved at inddrage de lokale og regionale myndigheder. Dette øger følelsen af medansvar på lokalt og regionalt plan og forbedrer dermed gennemførelsen af de ønskede reformer i medlemsstaterne;

42. konkluderer, at en adfærdskodeks for partnerskab i det europæiske semester havde forebygget den topstyrede tilgang i forbindelse med udarbejdelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner. Den direkte inddragelse af de lokale og regionale myndigheder som partnere og medansvarlige myndigheder havde ført til en bedre forankring af målet om økonomisk, social og territorial samhørighed i de nationale genopretnings- og resiliensplaner;

43. henviser endnu en gang til Kommissionens egen meddelelse om nærhedsprincippet af 23. oktober 2018 ⁽⁶⁾, som bl. a. anerkender, at de lokale og regionale myndigheder er forskellige fra andre interessenter, fordi de står i spidsen for gennemførelsen af EU-lovgivning, og at der i mange tilfælde er mulighed for at tage større hensyn til synspunkterne hos de nationale og regionale parlamenter og de lokale og regionale myndigheder i den lovgivningsmæssige procedure. Udvalget opfordrer Kommissionen til at forbedre denne inddragelse i fremtiden;

44. konkluderer endvidere, at Kommissionen, for så vidt angår den territoriale dimension af det europæiske semester, har taget skridt til at medtage flere regionale elementer i de landespecifikke henstillinger og etablere en forbindelse til ESI-fondenes programmer. Derfor anser udvalget det for at være et logisk og nødvendigt skridt, at der udarbejdes en adfærdskodeks, der formaliserer inddragelsen af de lokale og regionale myndigheder i det europæiske semester;

45. opfordrer til, at medlemsstaterne i fremtiden som minimum aflægger rapport i deres årlige nationale reformprogrammer inden for rammerne af det europæiske semester om deres høringer af lokale og regionale myndigheder og interessenter i overensstemmelse med artikel 18, stk. 4, litra q), i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten og til, at de i detaljer beskriver de konkrete resultater af disse høringer;

46. mener, at det for at sikre en forsvarlig gennemførelse af de nationale genopretnings- og resiliensplaner med regelmæssig inddragelse af de lokale og regionale myndigheder er nødvendigt med en gennemgribende reform af det europæiske semester, ikke kun i lyset af erfaringerne fra udarbejdelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner, men også for at gøre det til et reelt redskab for opfyldelsen af EU's langsigtede mål, det være sig inden for rammerne af »Fit for 55«, den digitale omstilling, opfyldelsen af målene for bæredygtig udvikling senest i 2030 eller klimaneutralitet senest i 2050.

Bruxelles, den 1. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽⁵⁾ Regionsudvalgets udtalelse: Den europæiske genopretningsplan som reaktion på covid-19-pandemien: genopretnings- og resiliensfaciliteten og instrumentet for teknisk støtte (oktober 2020, COR-2020-03381).
Regionsudvalgets udtalelse: Det europæiske semester og samhørighedspolitikken: tilpasning af strukturreformer til langsigtede investeringer (april 2019, COR-2018-05504).

Regionsudvalgets udtalelse: Forbedring af forvaltningen af det europæiske semester: En adfærdskodeks for inddragelsen af de lokale og regionale myndigheder (maj 2017, COR-2016-05386).

⁽⁶⁾ COM(2018) 703 final.

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Udryddelse af hjemløshed i Den Europæiske Union: Det lokale og regionale perspektiv

(2022/C 97/06)

Ordfører: Mikko AALTONEN (FI/PES), medlem af en kommunal forsamling: byrådet i Tammerfors

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Baggrund og udgangspunkt

1. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at hjemløshed sandsynligvis er den mest alvorlige form for social udstødelse i Europa. Det udgør et presserende samfundsproblem, der kræver større opmærksomhed fra de politiske beslutningstagere på alle relevante niveauer, herunder på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan;
2. understreger, at hjemløshed er et problem i alle EU's medlemsstater. Hjemløshedens omfang og art varierer, men det er ikke lykkedes nogen medlemsstater at finde en løsning;
3. påpeger, at hjemløshed hele tiden forandrer sig og ikke kun berører personer, der bor på gaden. Hjemløshed bør også omfatte personer, der bor på herberger eller steder, der ikke er beregnet til beboelse, mennesker, der står over for at skulle forlade en institution uden nogen boligmuligheder, samt alle dem, der ikke har tilstrækkelige økonomiske ressourcer og/eller er afhængige af lejlighedsvis at kunne bo hos familie eller venner. Hvis man begrænser det komplekse spørgsmål om hjemløshed til kun at handle om hjemløse, der bor på gaden, vil man kun kunne træffe ringe politiske tiltag. Det er vigtigt at skelne mellem fuldstændig hjemløshed og situationer, hvor der er et minimalt støttenetværk, da indsatsen skal tilpasses til de forskellige omstændigheder for at optimere virkningen af de politiske tiltag;
4. bemærker med bekymring, at gentrificering, korttidsudlejning til turister i byerne og finansinvestering — sammen med konsekvenserne af de seneste årtiers globale finanskriser og økonomiske kriser — har ført til en situation, hvor udbuddet af økonomisk overkommelige boliger er faldet betydeligt, navnlig i byer og storbyområder i vækst, uden at undervurdere udfordringerne for mindre byer og landområder, hvilket har forværret problemet med hjemløshed. Der er derfor brug for flere investeringer og bedre rammer for investeringer i økonomisk overkommelige boliger som et redskab til at forebygge hjemløshed;
5. understreger, at hjemløshed er et mangesidet problem, der berører en bred vifte af mennesker afhængigt af de forskellige grupper (kvinder, unge, børn, immigranter og asylansøgere m.fl.), der lever under sårbare og usikre forhold. Årsagerne til og de udløsende faktorer for hjemløshed er mange og omfatter strukturelle faktorer såsom mangel på økonomisk overkommelige boliger, arbejdsløshed, det sociale sikringssystems mangelfulde dækning, forskelsbehandling og mangler i migrationspolitikkerne samt personlige faktorer såsom dårlig mental sundhed, misbrugs- og forholdsproblemer. For at en given politik skal være effektiv, skal den tackle hjemløshedens flerdimensionelle karakter;
6. bemærker, at der i 2019 ifølge skøn fra den europæiske NGO FEANTSA var mindst 700 000 mennesker, der hver nat manglede et sted at sove eller sov på herberger, hvilket svarer til en stigning på 70 % på 10 år. Udvalget er meget bekymret over det hastigt voksende antal mennesker, der oplever hjemløshed i EU i den seneste tid;
7. påpeger, at hjemløshed er en krænkelse af menneskerettighederne, bl.a. retten til en bolig som fastsat i Europarådets reviderede europæiske socialpagt. Hjemløshed kan desuden udgøre en krænkelse af flere borgerlige og politiske rettigheder, såsom retten til at blive beskyttet mod umenneskelig og nedværdigende behandling og retten til privatliv og familieliv og i nogle tilfælde endog retten til liv;
8. bifalder, at hjemløshed gradvist bliver en socialpolitisk prioritet i Europa — og på internationalt plan. Flere internationale organisationer såsom FN og OECD samt EU-institutionerne har for nylig beskæftiget sig med hjemløshed. Udvalget glæder sig over denne internationale opmærksomhed og håber, at den vil bidrage til, at EU's medlemsstater bliver bedre til at håndtere hjemløshed;

9. påpeger, at covid-19-pandemien har belyst, at en del af problemet med hjemløshed også berører folkesundheden. Hjemløse, der opholder sig på herberger, løber en større risiko for at blive smittet, blive indlagt på hospitalet og dø som følge af en infektion på grund af deres levevilkår og underliggende helbredstilstand;

10. mener, at hjemløshed kan løses, hvis den rette politiksammensætning af målrettede forebyggende og koordinerede foranstaltninger iværksættes på en holdbar og systemisk måde. En sådan politiksammensætning bør omfatte et tæt samarbejde mellem de sociale myndigheder og boligmyndighederne sammen med retssystemet og boligbaserede løsninger såsom Housing First-tilgangen. Sådanne boligbaserede løsninger til at bekæmpe boligmanglen og fremme den sociale inklusion af personer og familier i en socioøkonomisk vanskelig situation kunne optimeres gennem innovative boligformer, der finansieres gennem investeringer fra den offentlige, private og tredje sektor. Der er tilstrækkelig dokumentation til at konkludere, at det er ineffektivt og dyrt at håndtere hjemløshed udelukkende ved hjælp af herberger;

11. er enig i, at boligorienterede løsninger bør opfattes som en rettighed snarere end at være betinget af adfærdsreaktioner og/eller resultater ⁽¹⁾. Samtidig bør sikring af boliger være led i en samlet tilgang, der sørger for strukturel såvel som personlig støtte til at hjælpe folk ud af hjemløshed og effektivt håndtere de grundlæggende årsager dertil på individuel basis. Tæt samarbejde mellem social- og sundhedstjenesterne er afgørende, ikke mindst i forbindelse med pandemien. Udvalget understreger betydningen af også at fokusere på forebyggelse ved at indføre særlige foranstaltninger til at hjælpe dem, der er mest sårbare og i størst risiko for at blive hjemløse;

12. mener, at aktuelle statistikker om, hvad der kendetegner hjemløshed, og hvordan den kommer til udtryk, er afgørende for at kunne træffe gode beslutninger og levere de rette tjenester. RU beklager, at der ikke findes nogen officielle EU-data om hjemløshed og opfordrer til, at der hurtigt rettes op på denne situation;

13. foreslår, at medlemsstaterne og EU-institutionerne i mangel af en europæisk definition af hjemløshed som rammedefinition bør anvende ETHOS-klassifikationen, som dækker »uden opholdssted, hjemløshed, usikker bolig og utilstrækkelig bolig«. Det ville lette det europæiske samarbejde;

14. minder om sin opfordring til også at være særlig opmærksom på problemet med hjemløshed blandt unge LGBTIQ-personer og til at skabe øget bevidsthed og etablere centre og opholdssteder for de unge i lokalsamfundet ⁽²⁾;

15. understreger, at de lokale og regionale myndigheder er centrale aktører i kampen mod hjemløshed, men at de ofte mangler afgørende politiske midler og finansiel støtte til at fungere effektivt. Derfor bør alle relevante forvaltningsniveauer inddrages i politikkerne for hjemløshed;

16. påpeger, at den varige og systemiske Housing First-tilgang kan danne grundlag for en vellykket håndtering af hjemløshed, som det har været tilfældet i EU-medlemsstater som f.eks. Finland;

17. glæder sig over den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed, som Kommissionen og det portugisiske EU-formandskab lancerede i juni 2021. Udvalget støtter kraftigt inddragelsen af platformen i EU's handlingsplan for gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, men »beklager i den forbindelse, at handlingsplanen ikke fastlægger nogen kvantitative mål for bekæmpelsen af hjemløshed« ⁽³⁾;

18. støtter endvidere stats- og regeringschefernes opfordring til at behandle hjemløshed som en socialpolitisk prioritet for EU i alle tiltag med at bekæmpe social udstødelse og håndtere fattigdom som fastsat i Portoerklæringen fra maj 2021.

⁽¹⁾ »Fighting homelessness and housing exclusion in Europe — A study of national policies«, European Social Policy Network (2019) (<https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=21629&langId=en>).

⁽²⁾ SEDEC-VII/015, RU's udtalelse »En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025«.

⁽³⁾ Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse *Gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder set i et lokalt og regionalt perspektiv* (COR-2021-01127).

Regionsudvalgets anbefalinger

19. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer Kommissionen til at spille en aktiv rolle i koordineringen af platformen og afsætte tilstrækkelige EU-midler til at sikre effektiv forvaltning og synlig politisk gennemslagskraft. RU ser frem til en aktiv inddragelse af medlemsstaterne gennem alle deres forvaltningsniveauer, herunder de lokale og regionale myndigheder, i platformen og til deres bestræbelser på at bekæmpe hjemløshed inden 2030 som fastsat i Lissabonerklæringen om den europæiske platform for bekæmpelse af hjemløshed og i overensstemmelse med FN's 2030-dagsorden for verdensmålene for bæredygtig udvikling. Det bør bemærkes, at problemet med hjemløshed underminerer opnåelsen af en række af verdensmålene, nærmere bestemt mål 1, 2, 3, 6, 8, 10 og 11, hvilket betyder, at der må indføres tværgående politikker til at håndtere det;

20. er fast besluttet på at spille en aktiv rolle i platformen, også som medlem af styringsrådet, og videreformidle, hvilke udfordringer de lokale og regionale myndigheder står over for i kampen mod hjemløshed. RU opfordrer med henblik derpå indtrængende platformen til fuldt ud at anerkende de lokale og regionale myndigheders rolle og fremme deres fulde inddragelse i indsatsen;

21. foreslår, at der tages hensyn til den hjemløse befolknings interesser og problemer i det fremtidige politiske arbejde, og at aktiviteter i forbindelse med platformen integreres i de relevante underudvalgs arbejdsprogrammer, f.eks. SEDEC. RU kunne regelmæssigt afholde en europæisk konference om de lokale og regionale politiske områder inden for hjemløshed, som hører under udvalgets ansvarsområde;

22. foreslår, at FEANTSA får en vigtig rolle i koordineringen og/eller forvaltningen af platformen, da det er det eneste europæiske tværnationale center for viden og praksis i Europa, og dets ekspertise er bredt anerkendt og anvendes allerede i udviklingen af politikker inden for hjemløshed på både europæisk og nationalt plan. FEANTSA's ekspertise vil være afgørende for at føre platformen ud i livet;

23. mener, at platformen har fire vigtige indsatsområder, nemlig at: fremme tværnational udveksling og gensidig læring, fremme adgangen til EU-finansiering og finansieringsmuligheder, indsamle data og overvåge politiske fremskridt, og identificere og bidrage til at opskalere lovende innovationer som f.eks. Housing First;

24. foreslår, at Housing First gøres til et prioriteret emne for platformen i betragtning af den hastigt voksende interesse blandt forskellige aktører såsom nationale og lokale myndigheder, NGO'er og boligselskaber. Udvalget mener, at Housing First, som obligatorisk bør suppleres ubetinget af sociale støttetjenester af høj kvalitet for at hjælpe folk med at håndtere personlige udfordringer, bør føre til en systemisk ændring i den måde, hvorpå hjemløshed håndteres, og ikke blot fremmes på projektniveau;

25. opfordrer Kommissionen til at sikre et stærkt fokus på hjemløshed i alle relevante EU-politikinitiativer såsom EU's børnegaranti, EU's handicapstrategi, EU's LGBT-strategi, EU's ligestillingsstrategi, EU's ramme for romaernes integration, EU's ungdomsgaranti, handlingsplanen for den sociale økonomi, EU4Health-programmet, EU's migrationspakt og EU's initiativ om økonomisk overkommelige boliger;

26. opfordrer medlemsstaterne til at udnytte EU-midler og finansieringsmuligheder, som ikke tidligere har været brugt, til at tackle hjemløshed, navnlig midler fra ESF+, EFRU og resiliens- og genopretningsfaciliteten. Kommissionen bør aktivt opfordre forvaltningsmyndigheder, lokale og regionale myndigheder og den tredje sektor til at anvende strukturfondene. RU opfordrer Den Europæiske Investeringsbank til at støtte lokale og regionale myndigheder i udviklingen af investeringsfor-slag, der kan finansieres under InvestEU-programmet som en del af Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning;

27. opfordrer Kommissionen til at videreudvikle det tværnationale samarbejde mellem byer og lokale og regionale myndigheder og udnytte det arbejde, der allerede er blevet udført inden for hjemløshed under URBACT-programmet og initiativet nyskabende foranstaltninger i byerne;

28. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at sætte større fokus på hjemløshed i det europæiske semester og til at overveje at udstede landespecifikke henstillinger om hjemløshed til medlemsstater, hvor hjemløshed har udviklet sig til en social nødsituation;

29. opfordrer Europarådet til i overensstemmelse med artikel 31, stk. 2, i den reviderede europæiske socialpagt ⁽⁴⁾ at være særlig opmærksom på hjemløshedskrisen og de relevante EU-agenturer til at overveje at iværksætte hjemløshedsindsatser i betragtning af de ødelæggende konsekvenser deraf for enkeltpersoner og samfundet generelt. Udvalget opfordrer navnlig til inddragelse af Agenturet for Grundlæggende Rettigheder, da hjemløshed udgør en af de mest presserende krænkelse af menneskerettighederne i Europa, Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene, da hjemløshed er udtryk for den mest ekstreme form for lav levestandard, Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme, da hjemløse rammes uforholdsmæssigt hårdt af smitsomme sygdomme, Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed, da hjemløshed er et voksende problem i flere EU-medlemsstater blandt mobile EU-borgere, der flytter på grund af arbejde, og Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug, da hjemløshed kan udløses af eller sker som følge af misbrug;

30. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at indarbejde udvikling og finansiering af social innovation på boligområdet i deres politikker, sådan som det omtales i Kommissionens retningslinjer for social innovation, som et af midlerne til at forebygge hjemløshed;

31. opfordrer alle medlemsstater til at udvikle nationale strategier for hjemløshed i samråd med de lokale og regionale myndigheder og med udgangspunkt i en stærk bolig- og stedbaseret tilgang med henblik på effektivt at tackle de specifikke udfordringer i de forskellige byer og regioner. RU opfordrer Kommissionen til at udarbejde en europæisk værktøjskasse til støtte for medlemsstaternes strategiske planlægning;

32. opfordrer EU's lokale og regionale myndigheder til øjeblikkeligt at stoppe med at kriminalisere og straffe mennesker, der ikke har noget sted at sove, i overensstemmelse med retspraksis på menneskerettighedsområdet og som ønsket af Europa-Parlamentet.

Bruxelles, den 2. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽⁴⁾ Artikel 31, stk. 2: at forebygge og reducere hjemløshed med henblik på gradvist helt at eliminere denne, (<https://www.coe.int/en/web/european-social-charter>).

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — EU's handlingsplan for økologisk landbrug

(2022/C 97/07)

Ordfører: Uroš BREŽAN (SL/De Grønne), borgmester i Tolmin**POLITISKE ANBEFALINGER**

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

1. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over EU's handlingsplan for økologisk landbrug og støtter dens omfattende tilgang, der er baseret på tre indsatsområder, og som har til formål at stimulere efterspørgslen og produktionen og forbedre det økologiske landbrugs bidrag til bæredygtighed og håndteringen af miljømæssige udfordringer;
2. mener, at økologisk landbrug takket være dets positive indvirkning på miljøet og klimaet i form af forbedret kulstofbinding og forbedring af jordbundens sundhed samt bevarelse af biodiversitet og dyrevelfærd vil bidrage til at opfylde den europæiske grønne pagts målsætninger og målene i henholdsvis EU's jord til bord-strategi og strategien for biodiversitet;
3. glæder sig blandt disse mål over det ambitiøse EU-dækkende mål i fra jord til bord-strategien om, at 25 % af landbrugsjorden skal være omstillet til økologisk drift inden 2030, og hvis virkning udvalget håber, at Kommissionen vil vurdere. Udvalget foreslår, at der fastsættes bindende nationale mål for at tage hensyn til landbrugets forskellighed i de forskellige europæiske lande og deres regioner;
4. beklager, at den fælles landbrugspolitik ikke i tilstrækkelig grad er i overensstemmelse med målene i EU's handlingsplan for økologisk landbrug, den grønne pagt, EU's fra jord til bord-strategi og biodiversitetsstrategien og ikke i tilstrækkeligt omfang kan belønne landbrugere, der gør en ekstra indsats for at starte den grønne omstilling på deres bedrifter, f.eks. ved at omstille deres jord til økologisk drift;
5. finder det glædeligt, at en af de otte typer af foranstaltninger til landdistriktsudvikling foreslået i den nye fælles landbrugspolitik for 2023-2027 er betalinger til miljø- og klimaforpligtelser og andre forvaltningsforpligtelser. Disse typer af foranstaltninger er obligatoriske for medlemsstaterne, som skal afsætte mindst 30 % af ELFUL-midlerne til foranstaltninger, der er knyttet til klima- og miljømålene. Økologisk landbrug er omfattet af disse foranstaltninger og vil dermed kunne finansieres inden for rammerne af såvel miljøordningerne som landbrugs-, klima- og miljøforpligtelserne under den anden søjle eller inden for begge;
6. påpeger, at udfordringen med at omstille 25 % af landbrugsjorden til økologisk drift inden 2030 bør afstemmes med de faktiske produktionsforhold i regionerne og nås ved hjælp af politiske værktøjer, der støtter en afbalanceret udvikling af både økologisk produktion og efterspørgsel, og som gennemføres på hensigtsmæssig vis på EU-plan samt nationalt, regionalt og lokalt plan;
7. mener, at der bl.a. bør fokuseres på at stimulere udbuddet og samtidig fremme efterspørgslen efter økologiske produkter ved at øge bevidstheden om deres fordele og forbrugernes tillid til økologilogoet;
8. efterlyser mere konkrete tiltag og støtte til udformningen af foranstaltninger for økologisk landbrug i landdistrikterne, der har til formål at fremme mere lige adgang og en mere ligelig indkomst for kvinder og mænd i sektoren samt tiltrække og fastholde unge landbrugere;
9. beklager manglen på et særskilt og specifikt budget for hvert initiativ og opfordrer til, at de forskellige finansielle instrumenter, der står til rådighed for gennemførelsen af handlingsplanen på EU-plan og nationalt plan, nemlig LEADER/lokalludvikling styret af lokalsamfundet, EU's politik for salgsmæssig støtte og Horisont Europa, konsekvent anvendes til at opfylde denne målsætning. Udvalget opfordrer desuden til, at der afsættes flere supplerende midler til denne handlingsplan på EU-, nationalt, regionalt og lokalt niveau;
10. fremhæver situationen i regionerne i den yderste periferi, som på grund af deres særlige forhold oplever alvorlige begrænsninger i udviklingen af økologisk produktion, og som der skal tages højde for ved hjælp af specifikke foranstaltninger ledsaget af øget finansiering;

11. glæder sig over, at Kommissionen har til hensigt at afholde en årlig »økologidag« i hele EU;
12. støtter forslaget om at medtage overvågnings- og evalueringsaktiviteter fra begyndelsen, vurdere gennemførelsen af handlingsplanen, intensivere indsamlingen af markedsdata og udvide EU's markedsobservatoriers analyse til også at omfatte økologiske produkter;
13. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at vedtage nationale handlingsplaner for økologi for at tackle de specifikke udfordringer på både nationalt og lokalt plan. Disse handlingsplaner bør være resultatet af en åben og demokratisk høringsproces samt en bottom-up-tilgang, der inddrager alle interessenter, navnlig økologiske landbrugere og sammenslutninger, lokale og regionale myndigheder, forbrugerrepræsentanter og hotel- og restaurationsbranchen;
14. glæder sig over, at handlingsplanen for økologi for første gang nævner de reelle omkostninger ved fødevarer, og at Kommissionen agter at iværksætte en undersøgelse af dette spørgsmål, hvilket er afgørende i bestræbelserne på at støtte overgangen til et mere retfærdigt og bæredygtigt fødevarer-system. Undersøgelsen vil bidrage til at anerkende værdien af økologisk landbrug i forbindelse med leveringen af offentlige goder;
15. understreger, at pesticidrester stort set er allestedsnærværende i miljøet og potentielt også påvirker økologiske produkter. Eftersom økologiske landbrugere garanterer høje miljøstandarder i produktionen, må de ikke belastes med risici, som de ikke er ansvarlige for. Regionsudvalget påpeger derfor, at en nultolerancetilgang til pesticidrester på økologiske produkter vil være til stor skade for sektoren;
16. foreslår, at Kommissionen for at løse dette problem:
 - stiller forslag om initiativer, der har til formål at forenkle godkendelsen af aktivstoffer og plantebeskyttelsesmidler, der egner sig til økologisk landbrug, når der er sikkerhed for naturen, miljøet og mennesker. Udvalget påpeger, at der bør lægges særlig vægt på produktionen i regionerne i den yderste periferi, hvoraf de fleste har en anden størrelse og andre karakteristika end landbruget på fastlandet
 - arbejder for en yderligere harmonisering af håndteringen af pesticidrester under hensyntagen til alle fordele og ulemper ved de forskellige tilgange, som medlemsstaterne har valgt
 - fremmer undersøgelser af og forskning i nye metoder, der er forenelige med økologisk produktion;
17. tilskynder medlemsstaterne til at undersøge, hvordan princippet om, at forureneren betaler, kan gennemføres, så økologiske landbrugere kan få kompensation for tabt indtjening, der skyldes uheldsbetinget forurening af deres økologiske produkter.

De lokale og regionale myndigheders rolle i gennemførelsen og evalueringen af handlingsplanen

18. Det Europæiske Regionsudvalg påpeger, at de lokale og regionale myndigheder har de bedste forudsætninger for at kende og imødekomme de lokale økologiske sektors faktiske behov. For at nå målene i den nye handlingsplan for økologisk produktion bør de derfor inddrages tæt i både gennemførelsen og evalueringen af dens indsatsområder;
19. fremhæver, at de lokale og regionale myndigheder i høj grad bidrager til at strukturere den økologiske sektor med hensyn til produktion, logistik og handel, idet de letter etableringen af et struktureret samarbejde mellem producenter og forbrugere, øger bevidstheden på lokalt plan, oplyser forbrugerne om den positive indvirkning af økologisk landbrug og udvikler uddannelsesprogrammer for førskoleordninger og skoler;
20. påpeger, at de lokale og regionale myndigheder længe har været involveret i støtten til udvikling af økologisk landbrug, navnlig gennem deres forvaltning og gennemførelse af regionale programmer for udvikling af landdistrikterne;
21. beklager den begrænsede inddragelse af de lokale og regionale myndigheder i gennemførelsen af den tidligere handlingsplan for økologisk landbrug, der, som det fremgik af den midtvejsevaluering, som Det Europæiske Regionsudvalg foretog, ikke nåede sine mål;
22. opfordrer indtrængende Kommissionen til at etablere en platform for overvågning og evaluering af gennemførelsen af handlingsplanen, der samler alle interessenter, navnlig repræsentanter for de lokale og regionale myndigheder;
23. understreger, at det i forbindelse med inddragelsen af de lokale og regionale myndigheder er nødvendigt med en stedspecifik tilgang i overensstemmelse med den territoriale dagsorden 2030 for at imødekomme de forskellige behov i landdistrikter, bynære områder og byområder i hele Europa;

24. anbefaler, at de lokale og regionale myndigheder sikrer koordinering og god forvaltning mellem alle administrative niveauer. Det er afgørende at støtte tværgående foranstaltninger på lokalt plan og inddrage alle lokale interessenter med tilknytning til den økologiske sektor;

25. anmoder Kommissionen om at lægge større vægt på at bevare vandressourcerne og opfordrer til udveksling af erfaringer for at tilskynde de lokale og regionale myndigheder til at gennemføre god praksis på området.

Fremme af forbruget

26. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over anerkendelsen af *økodistrikter* som velegnede redskaber til udvikling af landdistrikterne og roser Kommissionens intention om at støtte deres udvikling og gennemførelse i medlemsstaterne;

27. anbefaler, at Kommissionen inddrager de lokale og regionale myndigheder i gennemførelsen af dette initiativ;

28. påpeger, at *økodistrikter* giver de lokale og regionale myndigheder en fantastisk mulighed for at støtte udviklingen af bæredygtige fødevarer systemer ved hjælp af samarbejde mellem landbrugere, borgere/forbrugere, lokale offentlige forvaltninger, foreninger og kommercielle turist- og kulturvirksomheder, der handler i overensstemmelse med principperne og metoderne for økologisk produktion og forbrug;

29. fremhæver, at den integrerede og multifunktionelle tilgang i *økodistrikter* også medfører store fordele med hensyn til miljømæssig, økonomisk og social bæredygtighed;

30. opfordrer derfor de lokale og regionale myndigheder til at engagere sig i oprettelsen af *økodistrikter* ved at støtte udviklingen af bottom-up-initiativer, der kan bidrage til at udvikle landdistrikterne og øge forbruget af lokale økologiske produkter;

31. anbefaler, at Kommissionen vedtager en fælles ramme og retningslinjer på EU-plan for at sikre en harmoniseret gennemførelse af *økodistrikterne* på medlemsstatsniveau, idet den sørger for at bevare deres integrerede og multifunktionelle karakter samt deres særlige karakteristika med henblik på at sikre en vellykket udbredelse;

32. anbefaler, at Kommissionen opretter et netværk af *økodistrikter* på EU-plan med det formål at yde støtte og stille fælles tjenester til rådighed for alle *økodistrikter*;

33. anbefaler, at de lokale og regionale myndigheder fremmer det lokale forbrug af økologiske produkter gennem egen, national og europæisk økonomisk støtte til lokale markeder og direkte salg samt informations- og kommunikationskampagner om eksisterende markeder og erhvervsdrivende, der er registreret med henblik på direkte salg;

34. fremhæver de ernæringsmæssige og miljømæssige fordele ved at forbruge økologiske fødevarer, men opfordrer til, at der ses nærmere på spørgsmålet om tilgængeligheden af økologiske produkter, både hvad angår prisoverkommelighed og salgssteder, der er let tilgængelige for forbrugerne, således at alle forbrugere får mulighed for at købe økologiske fødevarer;

35. glæder sig over forhøjelsen af EU's budget til salgsfremstød for økologiske produkter og opfordrer Kommissionen til at fastholde denne linje i de kommende år;

36. anbefaler, at Kommissionen i forbindelse med den igangværende revision af EU's politik for salgsfremstød prioriterer økologiske produkter, der er produceret i EU, fra landbrugsråvarer til forarbejdning;

37. foreslår at tilpasse EU's økologilogo ved at tilføje ordene »EU økologi« og muligheden for at tilføje produktionsområdet under det grønne blad med det formål at opnå øget genkendelse hos forbrugerne;

38. glæder sig over forslaget om at overveje mulighederne for dyrevelfærdsmærkning inden for rammerne af jord til bord-strategien og opfordrer til, at dette fremmes, da udvalget mener, at en klar, standardiseret og obligatorisk mærkning af opdrætsmetoden kan tilskynde forbrugerne til at købe økologiske produkter;

39. glæder sig over, at Kommissionen har til hensigt at promovere udbuddet af økologiske produkter i kantiner samt analysere anvendelsen og øge brugen af kriterier for grønne offentlige indkøb. Udvalget bifalder målet om at fastsætte obligatoriske minimumskriterier for bæredygtige fødevarerindkøb for at fremme sunde og bæredygtige kostvaner. Det kan blive nødvendigt at revidere de retlige rammer for offentlige indkøb for i højere grad at gøre det muligt for myndighederne at stille krav om og øge anvendelsen af fødevarer fra korte forsyningskæder. Der bør lægges særlig vægt på at støtte udviklingen af korte forsyningskæder i regionerne i den yderste periferi;

40. foreslår, at skoler og uddannelsesinstitutioner tilbyder deres elever økologiske produkter, hvilket vil bidrage til sunde kostvaner fra en tidlig alder og således gøre det lettere at øge bevidstheden om lokale, traditionelle og sunde fødevarers betydning;

41. fremhæver de lokale og regionale myndigheders rolle i bestræbelserne på at sikre en større andel af lokale og regionale økologiske produkter i offentlige fødevareindkøb, bidrage til kollektiv information og uddannelse og øge forbrugernes bevidsthed om og tillid til økologisk produktion. Gennem offentlige indkøb kan de lokale og regionale myndigheder udvikle langsigtede partnerskaber med deres lokale økologiske producenter og tilskynde konventionelle landbrugere til at omlægge til økologisk produktion;

42. påpeger endvidere, at de lokale og regionale myndigheder står over for flere hindringer, når det drejer sig om at forsyne offentlige kantiner med lokale og regionale økologiske produkter: logistiske hindringer, nemlig manglen på tilpasset fysisk infrastruktur, strukturelle hindringer såsom behovet for at strukturere markedet og styrke forsyningskæden for at skabe balance mellem det lokale udbud og den lokale efterspørgsel samt manglen på menneskelige og tekniske ressourcer;

43. bemærker, at der er behov for et stærkt politisk engagement på nationalt og regionalt plan for at fremme en hensigtsmæssig brug af økologiske fødevarer i offentlige og private kantiner, cateringvirksomheder og restauranter;

44. foreslår, at der udvikles fælles kriterier på EU-plan, der skal tjene som bedste praksis, med det formål at udarbejde relevante tilsynsregler for offentlige kantiner;

45. bemærker, at den stigende efterspørgsel tilskynder til udvikling af regional produktion, og opfordrer derfor til mærkning af kantiner og restauranter, både i den offentlige og den private sektor, med angivelse af den minimumsandel af sunde fødevarer, enten økologiske eller fra korte forsyningskæder, der anvendes i forarbejdningsprocesserne;

46. opfordrer medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder til at kontrollere deres offentlige indkøbs- og budgetlovgivning for at sikre, at de økologiske produkter, der anvendes i offentlige kantiner, er certificerede;

47. anerkender, at de lokale og regionale myndigheder stadig mangler viden om de muligheder, som grønne offentlige indkøb giver, og tilskynder dem til at overvinde barrieren i form af priskriteriet og anvende bæredygtighedskriterier;

48. foreslår, at der udvikles en fælles EU-plattform for økologiske producenter fra EU-medlemsstaterne, som skal fremme udvekslingen af god praksis, forståelsen af EU's regler samt tilrettelæggelsen af uddannelse, arrangementer og projektpartnerskaber, for blot at nævne nogle få;

49. insisterer i den forbindelse på betydningen af at tilbyde et passende uddannelses- og kapacitetsopbygningsprogram for både indkøbsmyndigheder (nationale, regionale og lokale) og økologiske producenter og forarbejdningsvirksomheder for at tackle de strukturelle og logistiske hindringer og fremme anvendelsen af kriterier for grønne indkøb.

Stimulering af produktionssiden

50. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at EU i 2019 havde et økologisk areal på ca. 9 %. Kun 64 % af det certificerede økologiske areal modtog økologiske støttebetalinger ⁽¹⁾;

51. påpeger, at økologisk landbrug er underfinansieret i den nuværende fælles landbrugspolitik. Mens 8 % af landbrugsjorden i EU dyrkes økologisk, udgør støtten til økologisk landbrug kun 1,5 % af EU's samlede landbrugsbudget. Der bør lægges særlig vægt på at kanalisere støtte til udvikling af små landdistrikter og mindre udviklede regioner, hvor landbrugsaktiviteter udgør den vigtigste økonomiske sektor;

52. understreger, at der for at tredoble EU's økologiske landbrugsjord inden 2030 er behov for en tre- til femdobling af udgifterne til økologisk drift under den fælles landbrugspolitik, hvilket betyder, at op til 15 % af udgifterne til den fælles landbrugspolitik bør øremærkes til den økologiske sektor ⁽²⁾;

⁽¹⁾ IFOAM Organics Europe.

⁽²⁾ Ibid.

53. beklager imidlertid, at den aftale, der blev indgået om den kommende fælles landbrugspolitik, mangler ambitioner hvad angår den finansielle støtte til økologisk landbrug;

54. er set i lyset af de EU-dækkende mål for økologisk landbrug bekymret over, at nogle af de tilgængelige udkast til nationale strategiske planer under den fælles landbrugspolitik ikke yder tilstrækkelig støtte til økologiske landbrugere sammenlignet med den foregående programmeringsperiode;

55. anbefaler, at medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder prioriterer og yder tilstrækkelig økonomisk støtte til at imødekomme de specifikke behov i den regionale og lokale økologiske sektor i deres strategiske planer;

56. anbefaler, at Kommissionen grundigt vurderer de nationale strategiske planer, som medlemsstaterne har indgivet, med henblik på at overvåge, at de bidrager til at nå målet om, at 25 % af landbrugsjorden skal være afsat til økologisk landbrug inden 2030;

57. støtter en strategi, der er baseret på, at der inden for rammerne af den nye fælles landbrugspolitik foretages en vurdering af medlemsstaternes særlige forhold og behov og navnlig de vanskelige produktionsvilkår i regionerne i den yderste periferi med hensyn til væksten i den økologiske sektor. Det bør sikres, at medlemsstaterne på bedst mulig vis udnytter de muligheder, som den nye fælles landbrugspolitik giver for at støtte deres nationale økologiske sektor. Kommissionen bør være særlig opmærksom på at støtte de medlemsstater/regioner, der halter bagefter, og samtidig give yderligere vejledning til dem, der allerede har bidraget til at nå målet om 25 %. Hver medlemsstat bør bidrage til at nå det fælles mål senest i 2030;

58. anbefaler, at medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder forankrer økologisk landbrug mere solidt i uddannelser og landbrugsfakulteter og udvikler undervisningsmateriale og undervisningsforløb i økologisk landbrug, der imødekommer behovene inden for såvel primærproduktion som forarbejdning og omstilling;

59. anbefaler, at de lokale og regionale myndigheder fremskynder andelen af omlægninger til økologisk landbrug ved at yde støtte og rådgivning til etablering, omlægning eller overdragelse af bedrifter, der vælger økologisk landbrug;

60. understreger betydningen af at udvikle den økologiske landbrugsindustri på regionalt og lokalt plan, så væksten i primærproduktionen konsolideres. Fremme af korte fødevarerforsyningskæder kan være til gavn for både økologiske landbrugere og forbrugere. De reducerer transportomkostningerne og øger bæredygtigheden, samtidig med at økonomien i landdistrikterne udvikles, hvilket skaber merværdi i produktionsområdet;

61. anbefaler derfor, at medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder træffer specifikke foranstaltninger for erhvervsdrivende, der beskæftiger sig med forarbejdning og markedsføring af økologiske fødevarer, med henblik på at fremme en harmonisk udvikling af produktionen og skabe gunstige rammevilkår for korte forsyningskæder i alle regioner. Udvalget foreslår derfor:

— at fremme små landbrugsindustrier, der er knyttet til bedriften

— at fremme mobile forarbejdningsfaciliteter for små bedrifter (slagterier, forarbejdningsanlæg, møller osv.) og tilskynde til fælles brug af forarbejdningsfaciliteter på lokalt plan for at overvinde de retlige hindringer, som sundheds- samt sikkerheds- og dyresundhedsstandarder skaber

— at tilskynde til inddragelse af landbrugskooperativer i markedsføring og omlægning til økologiske produkter, herunder deltagelse i offentlige indkøb af fødevarer;

62. fremhæver betydningen af økonomisk organisering, effektive markedsreguleringsværktøjer og finansiering af producentorganisationer for at nå målet om 25 %. F.eks. bør producenterne have en minimumspris, der overstiger den gennemsnitlige produktionspris for økologisk landbrug for at sikre en stabil minimumsindkomst. I tilfælde af ulige vægt på markedet, hvor væksten i efterspørgslen ikke kan absorbere væksten i udbuddet, bør Kommissionen have beføjelse til at aktivere den særlige offentlige interventionsmekanisme for økologiske produkter;

63. bemærker, at øget illoyal konkurrence fra økologiske produkter fra tredjelande kan svække sektoren, og anbefaler, at Kommissionen garanterer en fair, afbalanceret og gennemsigtig handel, idet der kræves gensidighed i forpligtelserne og reglerne for økologisk produktion af produkter, der importeres til EU, for at sikre ligebehandling og effektiv beskyttelse af de europæiske forbrugere; Af samme årsager bør ovennævnte også gælde for akvakultur med henblik på at udvide miljøbeskyttelsen og den bæredygtige forvaltning af havene til lande uden for EU;
64. anbefaler, at Kommissionen støtter lanceringen af en fælles EU-plattform, der skal lette lokale økologiske landbrugerens import- og eksportmuligheder ved at udvikle tjenester til digitalt salg/e-salg og understøtte logistik og vellykkede partnerskaber på dette område;
65. anbefaler, at medlemsstaterne indfører en bonus-malus-ordning som en del af økoordningerne under den nye fælles landbrugspolitik som beskrevet i udvalgets tidligere udtalelse om agroøkologi;
66. bemærker, at EU's nye forordning om økologi finder anvendelse fra den 1. januar 2022 og medfører store ændringer i visse sektorer for økologisk produktion. For at sikre en vellykket gennemførelse er det afgørende at finde en balance mellem harmonisering på EU-plan og tilpasning på regionalt plan, uden at de økologiske principper fraviges;
67. opfordrer derfor Kommissionen til at overvåge virkningerne af den nye forordning med henblik på at reagere effektivt og tage hånd om eventuelle vanskeligheder som følge af anvendelsen af de nye regler;
68. anerkender den store interesse for og det store potentiale, der ligger i økologisk omlægning i husdyrsektoren;
69. glæder sig over, at Kommissionen har til hensigt at styrke økologisk akvakultur. Sektoren står over for hård konkurrence fra lande uden for EU, idet EU importerer næsten 80 % af de fisk, der forbruges på det indre marked ⁽³⁾;
70. anbefaler derfor, at Kommissionen sikrer tilstrækkelig støtte og øger FoI-midlerne til EU's økologiske landbrugs-, akvakultur- og husdyrsektor, så problemet med manglen på de rette produktionsmidler, dvs. certificerede økologiske frø, økologisk protein og vitamin B-foder, kan løses og afhængigheden af import mindskes;
71. glæder sig over Kommissionens forslag om at øge FoI-midlerne til økologisk landbrug under Horisont Europa og understreger navnlig betydningen af at øremærke særskilte indkaldelser af forslag og budgetter til økologisk produktion.

Bruxelles, den 2. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽³⁾ Copa-Cogecas synspunkter vedrørende En handlingsplan eller udvikling af økologisk produktion.

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Bæredygtig blå økonomi og akvakultur

(2022/C 97/08)

Ordfører: Bronius MARKAUSKAS (LT/EA), borgmester i Klaipėda distriktskommune**POLITISKE ANBEFALINGER**

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Generelle bemærkninger**Bæredygtig blå økonomi**

1. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over Kommissionens meddelelse »En ny strategi for en bæredygtig blå økonomi i EU — Omstilling af EU's blå økonomi med henblik på en bæredygtig fremtid«, som beskriver Kommissionens overordnede vision og fastlægger en strategi for en bæredygtig blå økonomi for de maritime sektorer og industrier. Udvalget glæder sig i denne forbindelse over omstillingen fra begrebet »blå vækst« til »blå økonomi«;
2. er enig i, at målene i den grønne pagt og omstillingen til en mere bæredygtig og grøn økonomi ikke kan realiseres uden den blå økonomi. Gennemførelsen af målene i den grønne pagt og bæredygtig udvikling inden for alle sektorer kræver radikale ændringer, der mindsker den menneskelige aktivitetens indvirkning på have og oceaner og beskytter ressourcer og biodiversitet. Disse ændringer skal være forenelige med de maritime aktiviteter økonomiske og sociale bæredygtighed;
3. fastholder derfor, at der i højere grad bør knyttes bånd mellem grønne og blå politikker. Havene er et af de vigtigste reservoirer for biodiversitet i verden. De udgør mere end 90 % af klodens levesteder og optager årligt ca. 26 % af de menneskeskabte udledninger af kuldioxid til atmosfæren tillige med 90 % af den overskudsvarme, der produceres. Talrige undersøgelser viser, at havets biodiversitet spiller en afgørende rolle for klodens sundhed og vores sociale velfærd;
4. understreger, at levende havområder er en forudsætning for en blomstrende blå økonomi, og at denne blå økonomi skal fungere inden for de miljømæssige grænser, der følger af planetens begrænsninger. Bæredygtig forvaltning af havene baseret på viden, bevidsthed og grænseoverskridende samarbejde bør derfor være en nøgleprioritet med henblik på at opfylde målene i henhold til EU's strategiske dagsorden. Det er også vigtigt at udveksle aktuelle data og samarbejde om at opfylde fælles mål;
5. bemærker, at den blå økonomi har en betydelig social og økonomisk indvirkning. Dette gælder ikke kun for kyst- og havområder, men også for Den Europæiske Union som helhed, og denne erhvervsgren kan sikre en grøn og inklusiv genopretning efter covid-19-pandemien, navnlig i de sektorer, der er hårdest ramt, såsom turisme og fiskeri. I mange lande har den blå økonomi en enorm positiv indvirkning på BNP;
6. bemærker, at havenergi kan spille en vigtig rolle med hensyn til at fremme stabilitet og sikkerhed i vores energiforsyning. Udnyttelsen af havenergi ville, når den er forenelig med eksisterende aktiviteter og udføres med respekt for de marine levesteder, mindske landenes afhængighed af fossile brændstoffer, bidrage til afbødning af klimaændringer og fremme oprettelsen af nye arbejdspladser af høj kvalitet, navnlig i de europæiske kystregioner, hvor arbejdsløsheden ofte er høj;
7. fremhæver de maritime erhvervs bidrag til energiomstillingen og kampen mod klimaændringerne, navnlig gennem sektoren for vedvarende energi, dekarboniseringen af den maritime transport og den cirkulære økonomi, herunder genanvendelse af plast fra havene;
8. minder om, at emissionerne fra søtransport er steget med næsten 32 % i løbet af de seneste 20 år. Udviklingen af en bæredygtig skibsbygningsindustri kan yde et væsentligt bidrag til opfyldelsen af EU's klimamål. Udvalget støtter i den forbindelse Kommissionens mål om potentielt at reducere SO₂- og NO_x-emissionerne fra international skibsfart med henholdsvis op til 80 % og 20 % inden for ti år. Det er imidlertid vigtigt at tage højde for behovene i regionerne i den yderste periferi, som på grund af deres afledes beliggenhed og store afhængighed af luft- og søtransport til sikring af deres transportforbindelser og forsyninger kræver foranstaltninger, der er tilpasset deres strukturelle forhold;

9. understreger, at det for at beskytte og skabe bæredygtige job af god kvalitet, navnlig inden for skibsbygning, er nødvendigt, at EU beskyttes mod den illoyale konkurrence, der sønderriver Unionens industrielle struktur;

10. opfordrer til, at der anlægges en tværgående tilgang til maritime erhverv, som integrerer alle maritime aktiviteter — både traditionelle og nye, civile og militære — og tager hensyn til de centrale tværgående udfordringer, der udgøres af den økonomiske og digitale omstilling og Industri 4.0;

11. glæder sig over, at Kommissionen har til hensigt at oprette et blå forum, der skal indsamle viden og erfaringer, skabe synergier, finde frem til kreative løsninger og fremme sektorens udvikling. Udvalget bifalder ligeledes Kommissionens planer om at fremsætte forslag til koordinering af brugen af de økonomiske midler på dette område;

12. savner en konstruktiv tilgang til udviklingen af den maritime økonomi fra de nationale regeringers side. Støtten til denne økonomi findes kun på papiret i de fleste kyststater, og de nationale planer og strategier for intelligent specialisering lægger ikke tilstrækkelig vægt på den maritime økonomi. Den finansielle støtte er utilstrækkelig, og reglerne og kriterierne for at yde den er for komplekse.

Akvakultur

13. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at akvakultur i de seneste år er blevet et vigtigt område i den blå økonomi. Der er tale om en sektor, der har et betydeligt potentiale set i forhold til både økonomi og miljøbeskyttelse. Sektoren har desuden potentiale til at skabe arbejdspladser og til at give befolkningen i kystområder og landdistrikter nye muligheder for økonomisk udvikling, hvortil kommer, at nogle akvakulturmetoder såsom muslingeopdræt bidrager til at afbøde virkningerne af klimaændringerne og beskytte økosystemerne gennem anvendelse af praksis med lav miljøpåvirkning;

14. bifalder Kommissionens meddelelse om strategiske retningslinjer for en bæredygtig udvikling af EU's akvakultur og understreger akvakulturens vigtige bidrag til at imødegå udfordringen med at levere fødevarer af høj kvalitet og sikre forsyningen af hav- og ferskvandsprodukter til et voksende marked, forudsat at det ikke har en negativ indvirkning på vilde fiskebestande og fremmer gennemførelsen af den europæiske grønne pagt og fra jord til bord-strategien samt udviklingen af en bæredygtig blå økonomi;

15. glæder sig over offentliggørelsen af strategien om dyrevelfærd, især definitionen af kontrollerbare indikatorer, uddannelsestilbud til producenter, forskning i artsspecifikke dyrevelfærdsparametre og diversificering væk fra monokulturer. Udvalget understreger, at det nu er op til medlemsstaterne at opdatere deres nationale planer i overensstemmelse med de nye retningslinjer;

16. understreger betydningen af de specifikke mål for akvakultur, der er fastsat i fra jord til bord-strategien, navnlig med hensyn til reduktion af salget af antimikrobielle stoffer og den betydelige udvidelse af økologisk akvakultur. Udvalget glæder sig over, at Kommissionen har til hensigt at træffe foranstaltninger til at reducere det samlede salg i EU af antimikrobielle stoffer til husdyr og akvakultur med 50 % inden udgangen af 2030;

17. bemærker, at EU's strategier og andre juridiske dokumenter indeholder retningslinjer og anbefalinger vedrørende sektorens udvikling, men påpeger, at de lokale og regionale myndigheder, som ikke har enekompetence på dette område, ikke råder over en mere detaljeret analyse, der er baseret på praktisk viden, nøjagtige data og konkrete foranstaltninger, når det gælder spørgsmålet om, hvordan og med hvilke metoder akvakulturen bør udvikles;

18. understreger, at bæredygtig udvikling er det vigtigste kriterium for akvakulturens udvikling. Udvalget efterlyser derfor en klar definition af begrebet »bæredygtig akvakultur«, der tager højde for miljømæssige, sociale og økonomiske kriterier. En langsigtet strategisk tilgang til bæredygtig vækst i EU's akvakultur vil bidrage til genopretningen af sektoren i kølvandet på covid-19-krisen og sikre langsigtet bæredygtighed og modstandsdygtighed;

19. bekræfter, at akvakultur bør anerkendes som et selvstændigt politikområde, der skal tildeles tilstrækkelig finansiering, således at sektoren kan udgøre et supplement til traditionelt fiskeri. Udvalget bemærker, at Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond i mange år har ydet støtte til fremme af bæredygtige akvakulturaktiviteter og forarbejdning og markedsføring af akvakulturprodukter. Udvalget mener også, at økologisk akvakultur skal fremmes ved at støtte lokale markeder for europæiske akvakulturprodukter og mindske den administrative byrde, der hæmmer en effektiv udvikling af sektoren. Der bør udarbejdes generelle retningslinjer, der sikrer en strømlinet adgang til områderne, navnlig til kystområderne, så disse kan udvikles. Disse retningslinjer bør være forenelige med andre politikker såsom miljøpolitikken;

20. bifalder Kommissionens opfordring til EU's medlemsstater om at medtage en øget økologisk akvakulturproduktion i deres nationale strategiske planer for akvakultur og øremærke en del af midlerne fra Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond til dette formål;

21. bekræfter, at omstillingen til bæredygtigt fiskeopdræt og ændringerne i landbruget skal fremskyndes, idet fiskeri og akvakultur spiller en vigtig rolle i bæredygtige fødevarer systemer. Udvalget støtter desuden målet om at fremme miljømæssigt forsvarligt fiskeri, genoprette fiskebestandene og beskytte de marine økosystemer ved at styrke miljømæssigt bæredygtigt samt økonomisk og socialt levedygtigt fiskeri, der er konkurrencedygtigt;

22. opfordrer til retligt bindende mål på EU-plan for at genoprette og bevare den marine biodiversitet og genoprette skadede økosystemer. Lokale og regionale myndigheder kan hjælpe med at kortlægge og udpege nye beskyttede havområder sammen med medlemsstaterne, Kommissionen og Det Europæiske Miljøagentur.

Økonomisk støtte og investeringer

23. Det Europæiske Regionsudvalg påpeger, at bæredygtige investeringer er afgørende for en vellykket udvikling af den blå økonomi. Det er vigtigt at skabe gunstige rammevilkår, der letter og tilskynder til offentlige og private investeringer i udviklingen af den blå økonomi. Det er nødvendigt at finde finansiering til innovation, herunder digital, og udvikling af nye produkter, investere i innovative teknologier og intelligente løsninger og støtte nye teknologier såsom vedvarende havenergi, de maritime erhverv eller økologiske virksomheder i den blå økonomi, så de kan udvikle sig inden for planetens grænser;

24. opfordrer indtrængende Kommissionen til med hensyn til bæredygtige investeringer i den maritime sektor og navnlig de maritime industrier i højere grad at støtte sig til regionerne, deres strategier for intelligent specialisering og deres økonomiske økosystemer og etablere samarbejdsnetværk på europæisk plan, der kan konkurrere med de internationale aktører. Disse netværk under betegnelsen »European Sea tech« bør være i stand til at forholde sig til indkaldelser af forslag, som Kommissionen har fremsat, med henblik på at udvikle og finansiere de første faser af deres højrisikoprojekter;

25. henviser til sin anmodning, som allerede blev fremsat i udvalgets foregående udtalelse om blå vækst, om at 10 % af projekterne i rammeprogrammet for forskning og innovation bør bidrage væsentligt til havforskning og maritim forskning;

26. minder om, at Kommissionen i meddelelsen om en ny tilgang til en bæredygtig blå økonomi i EU konstaterer, at der inden for rammerne af den europæiske grønne pagt skal lægges særlig vægt på den rolle, som regionerne i EU's yderste periferi spiller. Udvalget opfordrer Kommissionen til at leve op til denne forpligtelse ved at udarbejde en konkret handlingsplan, der omfatter den nødvendige finansiering;

27. beklager, at der ikke er taget tilstrækkeligt hensyn til den blå økonomis potentiale, herunder dens potentielt store bidrag til at nå målene i den grønne pagt, i forbindelse med revisionen af genopretningsplanerne, der finansieres af Next Generation EU, såsom direkte finansiering på europæisk plan af strukturelle projekter og risikobetonede projekter og etablering af regionale investeringsplatforme;

28. mener, at begrebet bæredygtige investeringer skal forstås således, at det kræver en fælles indsats fra både erhvervslivet og de nationale regeringer til sikre teknologisk fremskridt og videnskabelig forskning gennem investeringer i projekter, der kombinerer sociale, økonomiske og miljømæssige fordele. Samarbejde mellem den akademiske verden og erhvervslivet har en særlig betydning på dette område;

29. glæder sig over Kommissionens planer om at intensivere samarbejdet med de europæiske finansielle institutioner med det formål at fremme offentlige og private investeringer og henleder opmærksomheden på betydningen af BlueInvest-platformen og de midler, der er øremærket til udvikling af sektoren gennem EU-fonde og specifikke programmer. Udvalget foreslår, at der ses nærmere på mulighederne for at udarbejde en enkelt fond eller et instrument, der skal sikre en koordineret adgang til midlerne;

30. bifalder Kommissionens opfordring til medlemsstaterne om, at de bør medtage investeringer i en bæredygtig blå økonomi i deres nationale resiliens- og genopretningsplaner og i de nationale operationelle programmer under de forskellige EU-fonde;

31. mener, at det især er vigtigt at fremme anvendelsen af innovative finansielle instrumenter til udvikling af bæredygtig akvakultur, at støtte investeringer i avancerede teknologier, at skabe gunstige rammevilkår for inddragelse af den private sektor og at afsætte midler til forskning og teknologisk udvikling med henblik på at fremme diversificering og innovation inden for bæredygtig akvakultur;

32. opfordrer til en revision af reglerne for tildeling af EU-støtte og mener, at innovation, værdiskabelse og allervigtigst gennemførelse af bæredygtige løsninger bør være de vigtigste kriterier for tildeling af støtte;

33. mener, at det vil være nødvendigt at undersøge muligheden for, at recirkulerende akvakultursystemer med lav miljøpåvirkning kan klassificeres som økologiske, så der kan ydes økonomisk støtte til deres videreudvikling, hvis de opfylder de relevante krav til energi- og ressourceforbrug, dyrevelfærd og bæredygtig genanvendelse af affald. Det er i øjeblikket vanskeligt for akvakultursektoren at få gavn af EU-midler, selv om det i praksis er påvist, at de anvendte innovative teknologier gør det muligt at opfylde de højeste miljøkrav i de tekniske processer (f.eks. kan affald i form af slam anvendes i landbruget, spildevand renses og genanvendes efter de højeste standarder osv.);

34. påpeger, at finansieringsspørgsmål spiller en særlig vigtig rolle for små lande med færre investeringer, lavere BNP og mere begrænsede muligheder for innovation, og bemærker, at det ville være hensigtsmæssigt at vurdere små landes behov og vedtage særlige støtteordninger.

De regionale og lokale myndigheders rolle

35. Det Europæiske Regionsudvalg understreger de lokale og regionale myndigheders vigtige rolle i omstillingen til en grøn økonomi. De regionale myndigheder kan gennem en aktiv deltagelse i beslutningsprocesserne og en effektiv forvaltning af samhørigheds- og miljøinnovationsfonde yde et væsentligt bidrag til at opfylde målene i den grønne pagt;

36. beklager, at de regionale myndigheder i de fleste lande ikke involveres i udformningen og gennemførelsen af de nationale politikker, og at der som hovedregel er tale om en centraliseret tilgang, hvor det højeste niveau definerer behovene og træffer beslutninger uden at høre regionerne om udviklingen af den maritime økonomi. Udvalget opfordrer derfor Kommissionen og de nationale regeringer til at inddrage de lokale og regionale myndigheder som ligeværdige partnere med det centrale niveau, når der gennemføres yderligere foranstaltninger på dette område;

37. gentager sin opfordring til Kommissionen om at forelægge medlemsstaterne et forslag til regler for, hvordan de lokale og regionale myndigheder bør inddrages i fastlæggelsen, udformningen, planlægningen og forvaltningen af foranstaltninger og tildeles mere præcist definerede og større kompetencer. En styrket inddragelse af de lokale myndigheder ville sikre en bedre udvikling af en bæredygtig blå økonomi gennem udvikling af dynamiske og bæredygtige økosystemer i den blå økonomi, fremme af innovation, anvendelse af intelligente løsninger og skabelse af arbejdspladser;

38. glæder sig over, at Kommissionen har til hensigt at støtte kystbyer og -regioner i forbindelse med håndteringen af den grønne og den digitale omstilling på lokalt plan og sikre, at de fuldt ud kan udnytte de midler og incitamenter, som EU stiller til rådighed, ved at der udarbejdes en støttepakke for genopretning (en »plan for lokale grønne pagter«) og strategiske retningslinjer (f.eks. initiativet »Intelligent Cities Challenge«);

39. foreslår, at der udvikles en regulerings- og budgetmæssig ramme, der kan tilskynde til udarbejdelse og udvikling af regionale og lokale strategier for den blå økonomi. Disse strategier bør tage hensyn til de mange forskellige aktiviteter på dette område og tage udgangspunkt i princippet om, at aktiviteterne skal være forenelige med hinanden og navnlig med allerede eksisterende aktiviteter. Der bør især tages højde for den teknologiske udvikling i de maritime sektorer og energiproduktionen samt produktionen af havprotein af høj kvalitet som et element i den globale konkurrenceevne;

40. fremhæver, at de lokale og regionale myndigheder spiller en vigtig rolle for udviklingen af den europæiske akvakultur. På fiskeriområdet er de lokale og regionale myndigheder ofte ansvarlige for licensprocedurer og for forvaltningen af støtte til små og mellemstore virksomheder, der er aktive på deres område, og de har dermed omfattende erfaring på disse områder. Dette tætte forhold til sektoren skaber et erfaringsgrundlag, som skal anerkendes og udnyttes på en koordineret måde;

41. mener, at de lokale myndigheder i højere grad bør inddrages i udformningen af politikken for akvakultur, og gentager, at regionerne har brug for klare retningslinjer for en bæredygtig udvikling af EU's akvakultur og en konkret handlingsplan;

42. beklager, at Interregs budget for territorielt samarbejde er blevet reduceret, da det kunne have stimuleret samarbejdet mellem kystregioner og øer med fælles behov inden for samme havområde med henblik på at udvikle tilpasningsstrategier og fælles tilgange til kystzoneforvaltning, investere i bæredygtige kystforsvar og tilpasse de økonomiske aktiviteter i kystområderne. Udvalget mener dog, at politikkerne i lyset af det reducerede budget er blevet gjort mere effektive bl.a. med iværksættelse af pilotprojekter, investeringer og koordineringen med direkte forvaltede programmer, som giver sektoren mulighed for at udnytte nye idéer;

43. opfordrer i den forbindelse til at udbrede havområdestrategierne som afgørende referencerammer, når det er muligt og i lyset af de lokale og regionale myndigheders interesse. Disse strategier skal tages i betragtning ved udarbejdelsen af strategier for intelligent specialisering og programmeringen af EU-midler;

44. mener, at det er afgørende at forfølge målet om nulemissionshavne som fastsat i den strategi for bæredygtig og intelligent mobilitet, som Kommissionen har fremlagt, og foreslår fuld anerkendelse af havne som platforme for den blå økonomi og løftestang for udviklingen af den maritime industri.

Maritim fysisk planlægning og havnenes betydning

45. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at udviklingen af en bæredygtig blå økonomi, herunder akvakultur, fiskeri og skaldyrsfiskeri kun er mulig, hvis der findes relevante områder, og virksomhederne har adgang til disse farvande. Adgang til områder, hvor der er mulighed for økonomiske aktiviteter, og adgang til farvande, er fortsat en stor udfordring for udviklingen af europæisk akvakultur. Det er derfor yderst vigtigt at sikre en hensigtsmæssig marin fysisk planlægning gennem koordinering og inddragelse af de relevante interessenter på et så tidligt tidspunkt som muligt;

46. gentager sin opfordring til, at der udarbejdes forslag om marin fysisk planlægning og etablering af beskyttede havområder og miljøvenlige korridorer i overensstemmelse med målene i biodiversitetsstrategien, så det bliver muligt at få vendt biodiversitetstab og bidrage til modvirkning af klimaændringer og modstandsdygtigheden over for dette fænomen, samtidig med at der opnås betydelige økonomiske og sociale fordele. Målet om balance mellem udnyttelse af fiskebestandene og havets kapacitet til at gendanne dem bør opfyldes på mere effektiv vis;

47. opfordrer til juridisk bindende EU-mål med det sigte at genoprette og bevare biodiversiteten og økosystemerne i havene. De lokale og regionale myndigheder kan bistå med at udpege og anvise yderligere beskyttede havområder;

48. minder om den vigtige rolle, som havne, navnlig i fjerntliggende regioner såsom regionerne i den yderste periferi, spiller med hensyn til at udvikle og fremme den blå økonomi, forvalte den cirkulære økonomi og gennemføre grønne løsninger, der bidrager til at nå målene i den grønne pagt;

49. mener f.eks., at man hurtigst muligt i den grønne overgangsperiode bør øge støtten til investeringer i havnene til LNG-forsyningsanlæg til skibe og mere generelt til infrastruktur, der bidrager til at reducere skibenes miljøaftryk (elektrificering ved kajen ved hjælp af lavemissionsteknologi);

50. opfordrer endelig til, at udviklingen af grøn brintproduktion i havnene støttes bedre og integreres i EU's energipolitik og i brintkorridorer, der er under udbredelse;

51. minder om, at havnene i betragtning af deres mange forskelligartede maritime aktiviteter spiller en vigtig rolle i bestræbelserne på at fremme den blå økonomi og udvikle strategier på området;

52. mener, at havne som vigtige led i transportkæder og økonomiske kredsløb mellem lande fremover bør blive energicentre, der parallelt anvender vedvarende energikilder og kulstoffattige CO₂-systemer, hvilket vil bidrage til udviklingen af den cirkulære økonomi og dermed forbedre levevilkårene for de mennesker, der bor i havneområder. Det er derfor nødvendigt at videreudvikle havneinfrastrukturen og åbne op for nye områder, der egner sig til godsaktiviteter og potentielt nye maritime aktiviteter (f.eks. havvindmøller, bæredygtig akvakultur).

Reduktion af administrative byrder og forbedring af konkurrenceevnen

53. Det Europæiske Regionsudvalg beklager, at den effektive udvikling af akvakulturen og andre maritime aktiviteter hæmmes af en række interne problemer, såsom alt for lange og komplicerede licensprocedurer og begrænset adgang til farvande og områder, hvor der er mulighed for økonomiske aktiviteter. Licensprocedurerne kompleksitet og den manglende gennemsigtighed skaber hindringer for en omfattende udvikling af europæisk akvakultur, og de gældende regler bør derfor forenkles og præciseres, så der skabes sammenhæng i anvendelsen af dem;

54. foreslår, at der så hurtigt som muligt oprettes en kvikskranke for akvakulturlicenser for at fremskynde tilladelsesprocessen og lette kommunikationen mellem interessenter og myndigheder på forskellige niveauer. Udvalget anbefaler også, at der i forbindelse med licensprocedurerne etableres uddannelsesmoduler for de lokale myndigheder, så anvendelsen af EU-reglerne kan fremskyndes;

55. bemærker, at det for at styrke akvakulturens konkurrenceevne og bæredygtighed er afgørende at overholde standarderne for dyrevelfærd, sundhed og klimabeskyttelse og give forbrugerne nøjagtige og tilstrækkelige oplysninger herom på etiketterne;

56. gør opmærksom på, at udvalget allerede i tidligere udtalelser har stillet forslag om et europæisk miljømærke. Udvalget gentager dette forslag og understreger på ny, at et miljømærke og et effektivt certificeringssystem ville yde et vigtigt bidrag til at øge værdien og forbruget af EU's akvakulturprodukter. Klar, obligatorisk mærkning af opdrætsmetoden, fangstmetoden og arbejdsvilkårene ville sikre, at producenterne forbedringer af deres praksis anerkendes, og at forbrugerne kan træffe informerede valg. Udvalget understreger, at kriterierne for et sådant miljømærke bør være skrappe end de nuværende juridiske krav. Dette mærke kunne anvendes ved fiskeri, der udføres i overensstemmelse med bevarelses- og forvaltningsbestemmelser, og angive, at produkterne stammer fra lovlige aktiviteter, som respekterer havmiljøet og ressourcernes bæredygtighed;

57. opfordrer til, at den fremtidige CO₂-grænsetilpasningsmekanisme ligeledes kommer til at omfatte produkter fra fiskeri og akvakultur for at sikre lige konkurrencevilkår mellem de forskellige produkter, der sælges på det indre marked, uden at dette berører eventuelle undtagelser, der er specifikke for regionerne i den yderste periferi på grundlag af artikel 349 i TEUF. Udvalget opfordrer Kommissionen til at foreslå lovgivning, der forhindrer import af produkter, der er forbundet med krænkelse af menneskerettighederne, og som mere effektivt kan sikre, at fisk, der importeres i EU, opfylder standarder, der svarer til de europæiske. På denne måde sikres den europæiske forbrugerbeskyttelse, og miljøbeskyttelsen og den bæredygtige forvaltning af oceaner og have udvides til lande uden for EU. På EU-plan og nationalt plan skal støtten til lokale producenter og korte forsyningskæder prioriteres. Dette er en forudsætning for en effektiv udvikling af akvakulturen, skaldyrsfiskeriet og fiskeriet, især det kystnære småfiskeri, fremover;

58. anbefaler diversificering inden for akvakultursektoren med særligt fokus på algeopdræt, hvis produkter ikke kun kan anvendes som fødevarer og foder, men også i visse industrielle produktionsprocesser eller til energiproduktion. Dermed bidrager disse produkter til udviklingen af bæredygtige aktiviteter, da der ikke er behov for foder i algeopdrættet, og der ikke produceres affald. Udvalget anbefaler endvidere, at man udnytter integrerede akvakultursystemer til at etablere cirkulære økonomiske modeller internt i produktionskæden.

Samarbejde, kompetenceudvikling, information og inddragelse af offentligheden

59. Det Europæiske Regionsudvalg gentager, at det er vigtigt at inddrage alle interessenter inden for akvakultur, fiskeri og skaldyrsfiskeri i bestræbelserne på at skabe en bæredygtig blå økonomi. Samarbejdet mellem den akademiske verden, de offentlige myndigheder og erhvervslivet er særlig vigtigt: Videnskabelig dokumentation og effektiv, målrettet og langsigtet innovation i økonomien forbedrer effektiviteten af arbejdet og sikrer økonomisk udvikling og konkurrenceevne;

60. påpeger behovet for at styrke kompetencerne hos landenes myndigheder og afhjælpe manglen på fagfolk inden for den maritime sektor og akvakultur. Der bør derfor indledes et samarbejde mellem EU og medlemsstaterne for at udbrede kendskabet til de maritime erhverv og gøre dem mere attraktive, forbedre arbejdsvilkår og karrieremuligheder, udvikle europæisk mobilitet for unge under uddannelse og tilbyde livslang videreuddannelse, så eksisterende erhverv udvides til at omfatte søfarten, og der skabes nye muligheder inden for de traditionelle søfarterhverv. Navnlig for så vidt angår uddannelse, vil der være behov for at tilpasse og fremme uddannelse på hav- og fiskeriområdet på en måde, så der bakkes op om generationsskiftet inden for sektorerne fiskeri, akvakultur og skaldyrsfiskeri;

61. savner offentlig deltagelse i udviklingen af den blå økonomi. Bæredygtige langsigtede investeringer skal fremme gennemførelsen af tværfaglige foranstaltninger til beskyttelse af havområdernes biodiversitet og give borgerne nye indkomstmuligheder. Det er også vigtigt, at offentligheden inddrages i gennemførelsen af strategier og beslutningsprocesser, ved at der oprettes lokale aktionsgrupper og forskellige andre initiativer;

62. giver tilsagn om at fremme og støtte lokale deltagelsesbaserede initiativer (som f.eks. udviklingsgrupper, der er oprettet af lokalsamfund, lokale aktionsgrupper inden for fiskeri osv.), der kombinerer genopretning af havets ressourcer med bevarelse af det lokale eksistensgrundlag og bevarelse af traditioner og kulturarv i det pågældende område. Disse aktiviteter bidrager desuden til at diversificere og komplementere den maritime økonomi. De bør tilskynde til brug og anerkendelse af modellen med lokale fiskeriaktionsgrupper, der fungerer som bindeled mellem hav- og fiskerisektoren og samfundet og de lokale og regionale myndigheder med henblik på at fremme den blå økonomi i lokalområdet;

63. mener, at der på regionalt, nationalt og europæisk plan bør lægges større vægt på oplysningskampagner, der både skal forbedre forbrugernes indsigt i akvakultur-, fiskeri- og skaldyrprodukter, deres fordele og deres bidrag til forsyningssikkerhed, fødevarer sikkerhed og jobskabelse samt de langsigtede miljømæssige fordele ved akvakultur, fiskeri og skaldyrskulturer og formidle den videnskabelige viden om akvakulturens forenelighed med havmiljøet og bevarelsen heraf.

Bruxelles, den 2. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

**Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Ajourføring af den nye industristrategi fra 2020:
Opbygning af et stærkere indre marked til fremme af Europas genopretning**

(2022/C 97/09)

Ordfører: Jeannette BALJEU (NL/Renew Europe), medlem af provinsrådet for Zuid-Holland
Basisdokument: COM(2021) 350 final

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Indledning

1. bifalder ud fra en generel synsvinkel den ajourføring af industristrategien, som Kommissionen har foreslået, men anmoder om, at Kommissionen sikrer en tættere forbindelse til den europæiske grønne pagt og dens 2050-mål om klimaneutralitet ved at fastsætte konkrete kort-, mellem- og langsigtede mål, som EU's industri bør nå for at bidrage til dette overordnede mål. Udvalget understreger, at der er en række punkter, som set fra de lokale og regionale myndigheders perspektiv bør behandles nærmere og derfor tages op i denne udtalelse;
2. glæder sig over, at der fokuseres på industrielle økosystemer og teknologisk lederskab, og understreger vigtigheden af at styrke den stedbaserede dimension, da de europæiske industrielle økosystemer består af indbyrdes forbundne regionale innovationsøkosystemer med dynamiske strategier for intelligent specialisering, som bygger på en bottom-up-tilgang og har til formål at fremme regional innovation og bidrage til vækst og velstand ved at hjælpe regionerne og give dem mulighed for at fokusere på deres styrker. Platforme og partnerskaber for intelligent specialisering letter allerede det stedbaserede samarbejde mellem disse regionale innovationssystemer. De vil være drivkraften bag bæredygtig vækst og genopretning i Europa gennem et nyt og styrket strategisk værdikædesamarbejde. Det vil hjælpe Europa med at opnå strategisk autonomi, og regionerne og byerne kan endelig tage et medansvar for deres industriers grønne og digitale omstilling;
3. glæder sig i den forbindelse navnlig over oprettelsen af industriforummet, som udvalget bidrager aktivt til;
4. understreger behovet for en inklusiv industristrategi, der skaber værdi på tværs af de europæiske regioner og tager højde for de særlige forhold, som kendetegner nogle af disse områder, eksempelvis regionerne i den yderste periferi. EU har brug for en industriel innovationspipeline for hele EU. Derudover bør industristrategien tilpasses medlemsstaternes aktuelle behov med udgangspunkt i de lokale og regionale udviklingsbehov. Der bør derfor gøres en indsats for at skabe øget forsyningssikkerhed, modstandsdygtighed og uafhængighed ved at diversificere forsyningskæderne;
5. noterer sig den voksende bekymring i flere europæiske regioner over en uensartet genopretning efter pandemien. EU er nødt til at styrke sin indsats for at bygge bro over denne kløft ved at støtte virksomheder, herunder virksomheder fra landdistrikter og mindre udviklede områder, digitalisere industrien og gøre den mere bæredygtig samt indføre en lovramme, der egner sig til en digital og bæredygtig tidsalder. Det skal ske gennem anvendelse af strategier, der ikke kun er baseret på industrielle økosystemer, men også på territoriale økosystemer for at tage hensyn til den territoriale mangfoldighed i EU;
6. understreger, at industrien vil stå over for udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af målene i Fit for 55-pakken, og at de lokale og regionale myndigheder bør inddrages i drøftelserne om, hvordan man kan sikre en vellykket gennemførelse af infrastrukturforslag til vedvarende transport, selvkørende biler og eventuelle omskolingsforanstaltninger;
7. understreger behovet for at styrke den regionale økosystemtilgang, så den effektivt inddrager vigtige aktører på lokalt og regionalt plan såsom regeringer, klynger og klyngeorganisationer, arbejdsmarkedets parter samt videninstitutioner (herunder universiteter for anvendt naturvidenskab med en nær forbindelse til SMV'er). Dette er vigtigt for at forbedre den industrielle konkurrenceevne i et stort antal erhvervssektorer og fremme åben innovation. Udvalget opfordrer desuden til, at der lægges ekstra vægt på bilateralt klynge til klynge-samarbejde, etablering af nye former for offentlig-private partnerskaber for at styrke samarbejdet mellem den offentlige og den private sektor og udvikling af virksomhedsklynger i den sociale økonomi;

8. glæder sig over den bebudede overvågning af industrielle tendenser og industriens konkurrenceevne, da Europa har behov for i fællesskab at analysere og håndtere strategiske, teknologiske og industrielle afhængighedsforhold;

9. fremhæver behovet for at opnå bedre målinger for innovation, da disse på nuværende tidspunkt er centreret omkring FoU-investeringer (og -input) og patenter (en delvis indikation om udbredelsen af innovationer). Der mangler et klart overblik over genopretningen af økonomien og relevante data. Et første skridt er at overvåge typen af FoU-investeringer, der foretages. Fokus bør især rettes mod de investeringer, der er knyttet til teknologisk kapacitet, teknologiske infrastrukturer og konkurrenceevne med hensyn til den dobbelte omstilling til fremtidens markeder.

Styrkelse af det indre markeds modstandsdygtighed

10. Det Europæiske Regionsudvalg støtter bestræbelserne for at sikre et velfungerende indre marked og en fortsat indsats for at håndtere restriktioner og barrierer. Der skal i den forbindelse tages særligt hensyn til forholdene i grænseregionerne og deres særlige behov, navnlig i forbindelse med levering af grænseoverskridende tjenester og den frie bevægelighed for arbejdstagere;

11. glæder sig over, at Kommissionen har til hensigt at offentliggøre årlige strategirapporter og handlingsplaner vedrørende det indre marked. Udvalget understreger vigtigheden af at kaste lys over afhængighedsforholdene i værdikæderne, inden der indføres foranstaltninger og restriktioner til beskyttelse af det indre marked;

12. mener, at taskeforcen for håndhævelse på det indre marked (SMET) kan være relevant som det centrale »forløb« hen imod strategisk autonomi. Udvalget understreger dog også, at en vellykket industristrategi tillige bør afspejle mangfoldigheden i de regionale økosystemer og det forhold, at forløbet hen imod strategisk autonomi vil udvikle sig forskelligt i forskellige økosystemer;

13. påpeger, at et velfungerende indre marked er af afgørende betydning for genopretningen efter covid 19-krisen. Det er af største vigtighed at forhindre, at de enkelte medlemsstater indfører eksportrestriktioner, og at der igen lukkes grænser inden for EU, som det var tilfældet i begyndelsen af covid-19-krisen. EU's industrisektor er underlagt krav fra EU-regulering, samtidig med at den også skal konkurrere med virksomheder fra tredjelande med en erhvervsregulering, der på nogle punkter er anderledes. Udvalget understreger, at det er vigtigt at indføre gensidighed for industrielle krav i handelsaftaler med tredjelande, således at EU's industri har lige konkurrencevilkår på det internationale marked. Det bliver endnu mere presserende at gennemføre det indre marked fuldt ud, også for tjenesteydelser;

14. fremhæver, at det indre marked også bør diversificere sine partnere, produkter og tjenester, så EU bliver i stand til at levere de tjenester og varer, som befolkningen ikke kan undvære. Dette vil også øge EU's modstandsdygtighed. I den forbindelse har det under covid-19-krisen vist sig, at øget produktion i Europa og dermed uafhængighed af udenlandske markeder er yderst vigtig, især på området for medicinsk udstyr;

15. mener, at der er behov for omhyggeligt udformede statsstøtteregler på nationalt, regionalt og lokalt plan, og understreger vigtigheden af fair konkurrence i EU, også for at forhindre statsstøttet flytning af virksomheder i EU. Udvalget er af den opfattelse, at vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse kan være et glimrende redskab for værdikæder, hvor markedet alene ikke kan skabe banebrydende innovation. Vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse vil yderligere understøtte etableringen af nye smidige former for offentlig-private partnerskaber. Udvalget fremhæver i den forbindelse vigtigheden af, at medlemsstaterne, SMV'erne og de lokale og regionale myndigheder deltager;

16. mener, at det er af stor betydning at undersøge berettigelsen af et lovgivningsforslag om regulering af centrale erhvervstjenester, der understøttes af harmoniserede standarder, da den dobbelte omstilling også indebærer nye forretningsmodeller og en overgang fra ejerskab af varer til levering af tjenester;

17. er interesseret i forslaget om en forordning om håndtering af udenlandske subsidiers forvriddende virkninger, der sikrer, at forvriddende subsidier, som tredjelandes regeringer yder til virksomheder, der ønsker at overtage en EU-virksomhed eller deltage i offentlige udbud, kontrolleres og håndteres korrekt;

18. understreger, at det er vigtigt at undersøge måder til håndtering af forvriddende følger for klynger forårsaget af statsstøttede investorers overtagelser af innovative virksomheder (ikke børsnoterede), der er vigtige for sådanne klynger;

19. opfordrer Kommissionen til at gøre brug af princippet om gensidighed i handelsaftaler. Virksomheder fra lande, som ikke er omfattet af aftalen om offentlige udbud, vil ikke have lov til at deltage i europæiske offentlige udbud.

20. fastholder behovet for og fordelene ved tværnationalt samarbejde vedrørende disse klynger;
21. understreger, at de lokale og regionale myndigheder er vigtige med hensyn til etablering af et omfattende industrielt samarbejde mellem klynger med det sigte at styrke de europæiske værdikæder;
22. fremhæver den rolle, der er tiltænkt de lokale og regionale myndigheder i forbindelse med styring og styrkelse af det indre marked i almindelighed, da deres bidrag er afgørende for en effektiv implementering af reglerne for det indre marked;
23. tager afstand fra illoyal konkurrence mellem europæiske klynger gennem statsstøtte fra medlemsstater eller lokale og regionale myndigheder. Udvalget opfordrer indtrængende til, at forskellen i de beløb, som lokale og regionale myndigheder kan give i statsstøtte, minimeres ved at skabe lige vilkår i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte;
24. glæder sig over det forhold, at standarder anses for et af de centrale værktøjer til gennemførelse af strategien, men understreger, at alle interessenter bør inddrages i høringen vedrørende oprettelsen af disse værktøjer;
25. understreger vigtigheden af fair konkurrence i EU, også for at forhindre statsstøttet flytning af virksomheder i EU. En fair konkurrence kræver især, at virksomheder kun må udbyde deres produkter på hele det europæiske marked, hvis de overholder de gældende miljø- og sikkerhedsstandarder.

Styrkelse af SMV-dimensionen i industristrategien

26. Det Europæiske Regionsudvalg hilser Kommissionens årsrapport 2020-2021 om europæiske SMV'er velkommen og er enig i, at manglen på nødvendige kvalifikationer og adgang til finansiering er de største hindringer for, at SMV'erne kan digitalisere deres aktiviteter;
27. glæder sig over, at de europæiske SMV'ers rolle anerkendes, og at Kommissionen agter at hjælpe dem med at opskalere og tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Dette kræver imidlertid et erhvervsvenligt miljø og de nødvendige investeringer i arbejdstagernes kvalifikationer og uddannelse (f.eks. intern IKT og/eller viden på ledelsesområdet) samt anstændige arbejdsforhold. Udvalget opfordrer til, at der ydes støtte til SMV'er for at hjælpe dem med at udforme en digital strategi eller handlingsplan under anvendelse af finansielle instrumenter fra InvestEU og vedrørende de solvensrisici, som SMV'er er eksponeret for;
28. bemærker, at digitaliseringen af SMV'erne kan afvige kraftigt internt i og mellem medlemsstaterne samt på lokalt og regionalt plan. For at overvinde denne digitale kløft bør støtten til SMV'er være fleksibel, veludformet og rettet mod deres specifikke behov med udgangspunkt i lokal og regional bæredygtig udvikling og med særlig støtte til SMV'er i landdistrikter og mindre udviklede områder;
29. understreger behovet for investeringer i prøve- og valideringsinfrastrukturer såsom Industry 4.0-prøvecentre, forsøgsfabrikker og digitale innovationsknodepunkter. Dette kan hjælpe virksomhederne og især SMV'erne med hurtigere at omsætte innovationer til markedsklare produkter;
30. foreslår, at samarbejdet mellem Det Europæiske Regionsudvalg og Kommissionen styrkes, især omkring netværket af europæiske iværksætterregioner for at styrke iværksætteri og industriel omstilling på lokalt og regionalt plan. Et andet fokusområde kan bestå i bedre regulering og bedre gennemførelse af EU-politikken som led i Fit4Future-plattformen. Målet er at forbedre det forretningsvenlige miljø, samtidig med at virksomhederne forberedes på fremtidige udfordringer;
31. glæder sig over indførelsen af bæredygtighedsrådgivere, der kan yde målrettet rådgivning til SMV'er;

32. glæder sig over, at det undersøges, om det er berettiget med et lovgivningsforslag om regulering af centrale erhvervstjenester, der understøttes af harmoniserede standarder. RU ser navnlig frem til den standard for tjenesteydelser, der er blevet bebudet, og understreger, at denne kan bidrage til at overvinde vanskeligheder i forbindelse med levering af grænseoverskridende tjenester. De lokale og regionale myndigheder berøres nemlig af mangelfulde underretninger (som nævnt i »Annual Single Market Report«, der er vedlagt meddelelsen) og af retsikkerhed som følge af Domstolens afgørelse fra 2018 om områdeplanlægning;

33. beklager, at målet om investeringer på 3 % af BNP i FUI stadig langt fra er opfyldt. Mens nogle medlemsstater når op på dette niveau, ligger andre under 1 %. Disse forskelle hæmmer EU's globale kapacitet som blok og gør, at Europa halter bag efter USA, Japan og Kina;

34. ser i den kommende gennemførelse af det europæiske forskningsområde en mulighed for at skabe mere synergi på alle forvaltningsniveauer til fremme af den industrielle omstilling gennem øgede investeringer i forskning og stedbaserede innovationspolitikker;

35. anmoder — i lyset af at den dobbelte omstilling kræver, at industrien og dens ansatte tilpasser sig og indstiller sig på en ny virkelighed — Kommissionen om i sin europæiske dagsorden for færdigheder at medtage en stedbaseret tilgang for brancher, der er berørt af den dobbelte omstilling. Dette omfatter udformning af incitamenter til at stimulere en forøgelse af arbejdskraftens produktivitet ved hjælp af støtteteknologier (såsom »augmented reality«/»virtual reality«) og til at inkludere omskoling af arbejdskraften i de brancher, der er stærkt påvirket af teknologiske forandringer, såsom bilindustrien.

Tilføjelse af en territorial dimension til de industrielle økosystemer

36. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over den skræddersyede vurdering af de 14 europæiske industrielle økosystemers behov, hvor der gøres opmærksom på investeringsunderskud og muligheder for støtte til politikker, og bifalder ligeledes casestudiet om stålsektorens dekarboniseringsudfordring⁽¹⁾. Udvalget foreslår, at casestudiet suppleres med en vurdering af udviklingen på arbejdsmarkedet og det tilsvarende kvalifikationsbehov;

37. gentager sin opfordring til at styrke den stedbaserede dimension i den ajourførte industristrategi for at regioner og byer, som de forvaltningsenheder der er tættest på borgerne og økosystemerne, kan tage et medansvar for den dobbelte grønne og digitale omstilling af deres industri under behørig hensyntagen til den løbende videreuddannelse og opkvalificering, som arbejdstagerne har behov for i betragtning af den mulige risiko for udstødelse som følge af omstillingen⁽²⁾. En stedbaseret industripolitik er især vigtig i genopretningsfasen, da industri og regional udvikling er nært forbundet;

38. gentager, at de regionale og lokale myndigheder besidder stor kompetence på politikområder, der indvirker på den industrielle udvikling. De lokale og regionale myndigheder kan mobilisere et bredt spektrum af instrumenter, der muliggør gennemførelsen af en helhedsorienteret og ambitiøs strategi for EU's industripolitik, som tager sigte på at sikre økonomisk modstandsdygtighed i en tid præget af strukturændringer. Udvalget anmoder om, at Kommissionen inddrager det lokale og regionale forvaltningsniveau i den fremtidige udformning af EU's nye industristrategi⁽³⁾;

39. understreger behovet for en stærk social søjle under den industrielle omstilling, så de sociale konsekvenser af strukturændringerne bliver håndteret på passende vis og de regioner, som er særligt berørte af pandemien, kan komme sig økonomisk og socialt;

40. understreger, at den regionale dimension bedst kan styrkes ved at anvende de regionale strategier for intelligent specialisering som en model for tværregionalt samarbejde. Udvalget tilslutter sig idéen om at videreudvikle konceptet »intelligent specialisering« ved at tilføje FN's mål for bæredygtig udvikling som et fjerde element (S4);

⁽¹⁾ RU's udtalelse: <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2016-01726-00-01-ac-tra-da.docx/content> (COR-2016-01726-00-01).

⁽²⁾ RU's udtalelse: <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2020-01374-00-00-ac-tra-da.docx/content>, punkt 4.

⁽³⁾ RU's udtalelse: <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2020-01374-00-00-ac-tra-da.docx/content>, punkt 6.

41. ser et stort potentiale i det tværregionale samarbejde og dets nye I3-instrument, også for at sikre, at de regioner, der står over for de største udfordringer i forbindelse med den dobbelte omstilling, kan kobles til andre regioner, hvilket vil bidrage til at skabe interregionale værdikæder og samhørighed. Øget anvendelse af dette instrument og af mulige yderligere instrumenter kan fremme det tværregionale samarbejde til styrkelse af de europæiske værdikæder. Europæiske netværk såsom Vanguardinitiativet kan understøtte denne proces. Udvalget mener, at det er meget vigtigt at henvise til strategierne for intelligent specialisering som ramme og værktøj for industriel modernisering og konceptet »åben innovation«. Udvalget understreger, at der er behov for at afstemme RIS3 med udviklingen af omstillingsforløb, da S3-strategierne også tager sigte på at øge tempoet i den dobbelte omstilling;

42. understreger vigtigheden af at koordinere de mange nye EU-initiativer fra Kommissionens forskellige tjenestegrene til understøttelse af den industrielle omstilling. De mål, der er udstukket i »Fit for 55«-strategien om at blive mere bæredygtig, er ambitiøse og bør understøttes af industrien gennem konkrete skridt hen imod 2050-målet om klimaneutralitet. Udvalget foreslår, at der etableres en strategisk dialog under ledelse af Kommissionen vedrørende sammenkobling af industrielle økosystemer med regionale innovationsøkosystemer. Målet vil være at fremme flerniveaustyring og sikre en bedre koordinering. Integrationen af de forskellige initiativer på EU-plan på tværs af alle forvaltningsniveauer vil være et afgørende element.

Håndtering af afhængighedsforhold: åben strategisk autonomi i praksis

43. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over Kommissionens bestræbelser på at foretage en yderligere analyse af EU's strategiske afhængighedsforhold og kapaciteter med en grundig gennemgang af en række teknologiske og industrielle strategiske områder. Udvalget glæder sig over bestræbelserne på at kortlægge foranstaltninger til styrkelse af EU's position i de globale værdikæder. Udvalget bemærker, at »naturlige økosystemer« spænder over flere sektorer, især på nationalt plan, og indgår i et netværk. Der findes også europæiske »modeller« i form af tværregionale produktions- og værdikæder, der har brug for støtte fra Kommissionen;

44. glæder sig over den ekstra opmærksomhed, der tillægges strategisk autonomi, men understreger, at det, således som det er anført i det spanske-nederlandske nonpaper, ikke indebærer isolationisme eller økonomisk protektionisme. Det indebærer til gengæld større modstandsdygtighed og indbyrdes afhængighed gennem rationelle og skræddersyede tiltag i forbindelse med asymmetriske afhængighedsforhold. Udvalget understreger, at Europa i visse strategiske værdikæder bør øge bestræbelserne for at åbne op og lette importstrømme;

45. støtter revisionen af de strategiske afhængighedsforhold, især dem der navnlig berører SMV'erne. Udvalget støtter desuden den forstærkede indsats for at hjælpe SMV'erne med håndtering af forstyrrelser og sårbarheder eller diversificering ved at forbinde dem med nye lokale og grænseoverskridende partnere;

46. udtrykker begejstring for udviklingen af en vejledning/et værktøj til kortlægning af strategiske afhængighedsforhold og håndtering af dem gennem offentlige udbud.

Øget tempo i den dobbelte omstilling

47. Det Europæiske Regionsudvalg understreger vigtigheden af nye forretningsmodeller, der bidrager til at fremskynde den dobbelte omstilling og dermed vigtigheden af koncepter såsom SOLVIT. De hjælper virksomhederne med pragmatiske løsninger med hensyn til handel på tværs af grænserne og letter adgangen til finansiering;

48. opfordrer indtrængende Kommissionen til at udvikle en mekanisme til vurdering og forebyggelse af virksomhedsovertagelser i sektorer med en afgørende eller strategisk rolle i den europæiske økonomi. Der bør især være fokus på mindre, ofte ikke-børsnoterede virksomheder, som spiller en vigtig rolle i regionale økosystemer for innovation og iværksætteri;

49. opfordrer til, at regioner og byer fortsat støtter industrialliancer på strategiske områder, der bør omfatte opstartsvirksomheder og SMV'er og en foreslået lancering af nye industrialliancer. Disse alliancer ville omfatte affyringsramper til rumopsendelser, nulemissionsfly, cloudteknologi og processorer og halvledere. Udvalget påpeger, at der er to faktorer, der fører til, at alliancerne krones med succes, nemlig 1) styring samt opbakning fra alle interessenter, og 2) de nationale, regionale og lokale myndigheders vilje til at få alliancerne til at fungere;

50. glæder sig over, at Kommissionen sammen med industrien, de offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter og andre interessenter har skabt muligheder for omstilling, begyndende med turisme- og energiintensive industrielle sektorer, med henblik på at opnå en bedre forståelse af omfanget af, omkostningerne ved og betingelserne for de nødvendige foranstaltninger til at ledsage den dobbelte omstilling for de vigtigste økosystemer, der fører til en handlingsplan for bæredygtig konkurrenceevne;

51. understreger på ny vigtigheden af en omstilling til cirkulær økonomi af hensyn til en bæredygtig og konkurrencedygtig industri. Cirkularitet er ikke kun nødvendig for at nå klimamålene og målene for bæredygtig udvikling, men hjælper også industrien med at konkurrere globalt og kan desuden indgå som et vigtigt led i den strategiske autonomi. Gennem cirkulær og mådeholden udnyttelse af knappe (og strategiske) råstoffer og produkter kan asymmetriske afhængighedsforhold begrænses og autonomien styrkes⁽⁴⁾. Da cirkulær økonomi er et afsæt for geografisk kortere forsyningskæder og indvirker på klynger og industrier af enhver type, er den stedbaserede og regionale dimension af de industrielle økosystemer en vigtig faktor i en vellykket industristrategi, der har strategisk autonomi som mål. Eftersom mange SMV'er trods igangværende bestræbelser for at omlægge de traditionelle økonomiske og forretningsmæssige modeller ikke er parate til dette skridt, kan Kommissionen hjælpe med at fremme den cirkulære omstilling. Dette kan f.eks. ske med et indre marked for affald og gennem understøttelse af ændret forretningsdrift for hovedparten af de SMV'er, der ikke er frontløbere inden for innovation;

52. understreger behovet for at fokusere på sektorer og områder, hvor der kan ydes det største bidrag til opfyldelsen af klimaambitionerne. Der ville især være tale om energiintensiv industri og store industriklynger samt de produktionskæder, som de indgår i. Fokuseringen på produktionskæder vil også gavne SMV'er på industriområdet, da de ofte indgår i produktionskæden omkring større virksomheder. Dette vil have den størst mulige effekt på klimaambitionerne. Industrien er ekstremt vigtig som basis for de regionale arbejdsmarkeder i industriområder. Det betyder, at industriens omstilling til en bæredygtig forretningsmodel er af afgørende betydning, også hvad angår beskæftigelse og inklusiv omstilling til en bæredygtig og digital økonomi;

53. understreger, at det er afgørende, at den nye industrimodel finder løsninger til at beskytte beskæftigelsen, ikke mindst i sektorer, som er stærkt påvirket af den grønne omstilling — f.eks. bilindustrien, som er en af de vigtigste drivkræfter i den europæiske økonomi. For ikke at skade beskæftigelsen må den grønne omstilling, der kræves i forbindelse med produkter fra bilindustrien, udføres med fleksibilitet og tilstrækkelig god tid, med udgangspunkt i teknologineutralitet og med økonomisk støtte fra EU til de berørte regioner med henblik på at tilpasse de nuværende fabrikker, leverandører og produktionsanlæg. De eksisterende produktionscentres konkurrenceevne skal endvidere sikres, og de eksisterende arbejdspladser skal kunne tilpasses;

54. understreger, at adgang til pålidelige og økonomisk overkommelige elforsyningskilder er afgørende for den europæiske industris konkurrenceevne. Dette kræver, at der opbygges produktionskapacitet baseret på helt igennem vedvarende energikilder. Ved beregningen af energikilders rentabilitet skal der altid tages hensyn til de samlede omkostninger, dvs. normaliserede omkostninger ved produktion af energi, der omfatter hele energiproduktionens livscyklus, systemomkostninger og eksterne omkostninger;

55. opfordrer til et bredt og inklusivt syn på økonomisk vækst, også med hensyn til køn, race, sprog, religion, politiske overbevisninger samt personlige og sociale forhold, da der er brug for al det talent, Europa har at tilbyde. Udvalget understreger, at kvinder fortsat er stærkt underrepræsenteret i ledende stillinger i virksomheder, og opfordrer virksomhederne til at gøre ligestilling mellem kønnene på alle ledelsesniveauer til en integreret del af deres grundlæggende virksomhedsprincipper. Virksomheder med en positiv mangfoldighedspolitik er mere succesrige end virksomheder, der ikke er repræsentative for det omgivende samfund/samfundet generelt;

56. påpeger, at EU's regler for statsstøtte til den gradvise omstilling af energiintensive råstofindustrier, der er afhængige af udenrigshandel, til CO₂-fattige og CO₂-neutrale processer, skal revideres fundamentalt, så denne støtte forbedres. Derudover skal de europæiske og nationale støtteprogrammer tildeles tilstrækkelige ressourcer, og de skal kunne kombineres;

57. understreger behovet for at etablere en balance mellem dynamikken i de ændringer, der kræves med henblik på den dobbelte omstilling på den ene side, og forudsigeligheden af de retlige rammer (især for SMV'er og ansatte) på den anden. Udvalget understreger endvidere, at en inklusiv omstilling kræver, at der udrulles økonomiske midler til omskoling af arbejdsstyrken i nye færdigheder på regionalt plan og på tværs af sektorer. Dette for at undgå, at ansatte »låses inde« i de sektorer, hvori de arbejder, og at de tvinges til at flytte til andre regioner for at finde arbejde;

⁽⁴⁾ RU's udtalelse om Handlingsplan for råstoffer af kritisk betydning (CDR-2021-04292-00-01).

58. anfører, at dette også betyder, at den dobbelte omstilling bør understøttes af en omstilling til en økonomi, der tager hånd om den aldrende befolkning og de innovationer, der er nødvendige for at inddrage alle borgere i den dobbelte omstilling;

59. glæder sig over, at der udvikles indikatorer, og gør opmærksom på, at konkurrenceevnen, herunder modstandsdygtigheden, på langt sigt, afhænger af hurtigere omstillinger. Indikatorerne bør derfor måle tempoet i og hindringerne for den dobbelte omstilling, ikke konkurrenceevnen som helhed;

60. minder Kommissionen om den vigtige rolle, som lokale og regionale myndigheder og regionale udviklingsagenturer kan spille for at fremskynde den dobbelte omstilling gennem støtte til digitale og grønne SMV'er. Udvalget opfordrer indtrængende Kommissionen til at tilslutte sig »tænk småt, handl regionalt«-princippet.

Bruxelles, den 2. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Kommissionens beretning om konkurrencepolitikken 2020

(2022/C 97/10)

Ordfører: Tadeusz TRUSKOLASKI (PL/EA), borgmester i Białystok
Basisdokument: COM(2021) 373 final

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Indledning

1. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at det indre marked er en af EU's største bedrifter. EU's konkurrencepolitik sigter mod at opretholde en åben markedsøkonomi med fri, fair og effektiv konkurrence, hvilket er med til at fremme en effektiv ressourceallokering og innovation;
2. værdsætter den indsats, som Kommissionen og Europa-Parlamentet hidtil har gjort for at udstikke en klar, gennemsigtig og effektiv europæisk konkurrencepolitik;
3. understreger, at det er afgørende at forene EU's konkurrenceregler med dens industri-, digitale, miljømæssige, klimarelaterede, sociale og internationale handelspolitikker for at sikre lige vilkår i alle sektorer og dermed sikre den globale konkurrenceevne og bidrage til udviklingen af SMV'er;
4. glæder sig over forordning (EU) 2019/452 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen samt Kommissionens hvidbog om lige konkurrencevilkår i forbindelse med udenlandske subsidier;
5. er enig i, at forbrugerne har begrænset adgang til udtømmende onlineoplysninger om produkter og tjenesteydelser som følge af det begrænsede antal tilgængelige digitale økosystemer og platforme, der kun er tilgængelige på få sprog;
6. glæder sig over Kommissionens fokus på initiativet »vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse«;
7. påpeger, at målene for EU's konkurrencepolitik bør tage særligt hensyn til SMV'ernes behov, herunder i landdistrikter og mindre udviklede områder, og skabe fair og lige vilkår for alle EU-borgere;
8. understreger, at det er særligt vigtigt for de lokale og regionale myndigheder, at EU's konkurrencepolitik forbedres, da ligebehandling af virksomheder er et afgørende element og en prioritet i sikringen af det indre markeds funktion.

EU's konkurrenceevne og pandemikrisehjælp til virksomheder

9. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at det kun bør være muligt at yde covid-19-støtte til virksomheder, der oplever umiddelbare finansielle konsekvenser af pandemien, som resulterer i, at de bliver urentable;
10. påpeger, at de midlertidige finansielle foranstaltninger, der træffes som reaktion på pandemien, ikke bør anvendes på urentable virksomheder, der ikke overholder EU's klimamål, og som befinder sig midt i en konkurs eller en omfattende omstrukturering eller har behov for at blive omstruktureret, såfremt denne proces allerede blev indledt inden pandemien brød ud;

11. henleder opmærksomheden på hovedlinjerne i en global selskabsskattereform, der blev vedtaget under OECD/G20's inklusive ramme i oktober 2021. Udvalget opfordrer Kommissionen til at foreslå konkrete foranstaltninger til gennemførelse af de nye regler i EU, så snart forhandlingerne er afsluttet. Udvalget opfordrer derudover indtrængende til, at der gøres en indsats for at videreudvikle den globale skattelovgivning under hensyntagen til virksomheder af alle størrelser;
12. mener, at offentlig støtte bør udformes og ydes på en måde, der er såvel gennemsigtig som socialt, økonomisk og miljømæssigt ansvarlig;
13. bifalder de restriktioner, som Kommissionen allerede har indført med hensyn til bl.a. udbetaling af udbytte og bonusser eller indløsning af aktier i virksomheder, der modtager støtte;
14. opfordrer til, at der oprettes mekanismer, der skal gøre det nemmere at drive virksomhed i tider med økonomisk afmatning forårsaget af økonomiske og ikkeøkonomiske kriser (som f.eks. covid-19-pandemien) og mindske omfanget af direkte finansiering, der på en kunstig måde forstyrrer markedsrelationerne;
15. påpeger, at de forstyrrelser af driftsmiljøet, der bl.a. forårsages af forskellige typer af kriser, foranlediger virksomheder til at omstrukturere markedet i strid med EU's konkurrencepolitik, f.eks. ved at indgå aftaler om produktionsmængde og/eller aftaler, som øger rentabiliteten, hvilket imidlertid er forbudt i henhold til EU's konkurrenceregler. Dette fører i sidste ende til, at omkostningerne ved krisen væltes over på forbrugerne;
16. understreger, at det primære mål, selv i krisesituationer, fortsat må være at sikre, at forbrugerne drager fordel af konkurrencedygtige markeder, hvilket kun er muligt, hvis disse tilbyder rimelige priser og et bredt udvalg af produkter af høj kvalitet;
17. mener, at det er afgørende at sikre lige vilkår for virksomheder i det indre marked, navnlig for SMV'er, herunder når det gælder om at skabe innovation og bæredygtige job samt udvikle nye grønne teknologier i EU;
18. opfordrer Kommissionen til at overvåge anvendelsen og fordelingen af forskellige EU-midler, der afsættes som følge af covid-19-krisen, bl.a. gennem medlemsstaternes nationale genopretnings- og resiliensplaner, som skal overholde EU's konkurrence- og statsstøtteregele;
19. ser gerne, at der træffes *forudgående* tiltag i forbindelse med krisestrategier. Den konkurrencepolitiske planlægning skal være sammenhængende og konsekvent inden for rammerne af en langsigtet beslutningsproces.

Nye områder på det europæiske marked

20. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder Kommissionens forslag til en retsakt om digitale markeder og understreger, at det haster med at etablere et retfærdigt erhvervsmiljø for erhvervsbrugere, der er afhængige af gatekeepere, så der sikres fri konkurrence også online;
21. opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne og regionerne til at optrappe deres indsats for at fremme teknologioverførsel med henblik på at støtte opbygningen af værdiskabelseskæder på EU-plan og få mest ud af den tilgængelige kapital. Mindre udviklede regioner, perifere regioner, regioner i den yderste periferi og øregioner bør nyde godt af særlig støtte i den henseende;
22. understreger, at digitalisering er yderst vigtig for SMV'er, da den giver adgang til større markeder og fjerner problemer, som følger i kølvandet på geografiske ulemper. Der bør ydes EU-støtte til SMV'er, navnlig SMV'er i landdistrikter og mindre udviklede områder, så de kan digitalisere deres aktiviteter. SMV'er bør også informeres om de muligheder, der findes på EU-plan for fremme af digitalisering. De lokale og regionale myndigheder kan spille en central rolle i formidlingen af disse oplysninger;
23. mener, at en digital omstilling af EU kræver, at der gribes ind over for monopolistiske strukturer;
24. gør opmærksom på, hvor meget forbuddet mod misbrug af en dominerende stilling (artikel 102 i TEUF), der gælder for såvel tredjelandssaktører som EU-aktører, betyder. Dette forbud er særligt vigtigt for nye markedssektorer, som udvikler sig dynamisk, men i ringe grad er formaliserede og overvågede;

25. påpeger, at de økonomiske sanktioner for overtrædelse af konkurrencereglerne kun er en del af løsningen, og at det især er den nye lov om det digitale marked, der skal stoppe gatekeepere i at anvende ulovlig praksis for at opnå en konkurrencemæssig fordel. Udvalget kritiserer, at konkurrencebøderne væltes over på forbrugerne, hvilket i sidste ende skaber en situation, hvor EU-borgerne er de eneste, som rammes heraf;

26. fremhæver, at Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence har en selvstændig afdeling for digitalisering, som i de seneste år har gennemført flere sektorundersøgelser (bl.a. sektorundersøgelsen om e-handel og sektorundersøgelsen om tingenes internet), hvilket har resulteret i forslaget til retsakt om digitale markeder. Udvalget forventer, at Generaldirektoratet for Konkurrence integrerer resultaterne af kartelundersøgelser ved gennemførelsen af retsakt om digitale markeder;

27. - er enig med Europa-Parlamentet i, at de nuværende ressourcer i Kommissionens GD for Konkurrence (GD COMP) er utilstrækkelige til at løfte generaldirektoratets arbejdsbyrde og udfordringer;

28. anerkender de udfordringer, der opstår i forbindelse med udformningen og gennemførelsen af konkurrencepolitikken, navnlig på det digitale marked, hvor data på markeder med gratis tjenesteydelser koncentrerer, aggregeres og anvendes, og hvor navnlig store platforme anvender urimelige prissætningsalgoritmer. Udvalget bifalder i den sammenhæng, at retsakt om digitale markeder bl.a. har til formål at sikre ens behandling af tjenester og produkter, som »gatekeeperplatforme« selv tilbyder, og lignende tjenester og produkter, der udbydes af tredjeparter på gatekeeperplatformen, og dermed sikre fri konkurrence;

29. ser gerne, at Kommissionen tilpasser registret over lobbyorganisationer, hvad angår specifikke digitale løsninger for aktører uden for EU og gennemsigtigheden af deres finansieringskilder;

30. glæder sig over, at Kommissionen ser behovet for nye værktøjer til at sikre effektiviteten af EU's konkurrencepolitik, da sådanne især er nødvendige i nye markedssektorer, der stadig er under udvikling og ikke er beskrevet i tilstrækkelig grad;

31. er enig i, at forbrugerne har for lidt kontrol over deres egne data og digitale identitet, navnlig da de fleste udbydere af digitale tjenester kræver samtykke uden at give forbrugerne noget valg, såfremt de ønsker at bevare adgangen til visse tjenester;

32. opfordrer Kommissionen til at indføre lovgivning, der forpligter dataindehavere til at slette data, hvis forbrugerne ikke har benyttet deres tjenester i en vis periode (f.eks. et år);

33. går ind for tiltag til fordel for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, som fortsat er afgørende for en række samfunds overlevelse i hele Europa, navnlig i isolerede, fjerntliggende og perifere regioner i Unionen;

34. påpeger, at der har udviklet sig en række oligopolistiske strukturer på området for finansielle tjenesteydelser, og at visse store teknologivirksomheder er blevet vigtige aktører på markedet for finansielle tjenesteydelser, hvilket kræver kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger til fordel for forbrugerne. Udvalget understreger i den forbindelse betydningen af, at artikel 102 i TEUF også anvendes på onlinetjenester, således at små udbydere fra byer og regioner, der tilbyder deres tjenester/produkter online, ikke stilles ringere i konkurrencen;

35. opfordrer Kommissionen til at revidere forbrugerkreditdirektivet, da den nuværende forbrugerbeskyttelse er utilstrækkelig, og adgangen til oplysninger med henblik på at oplyse om, hvordan forskellige faktorer påvirker produktvariabiliteten, er utilstrækkelig;

36. opfordrer Kommissionen til at undersøge urimelige klausuler og praksisser, navnlig i forbindelse med forbrugeraftaler i banksektoren, da denne sektor på trods af sin store betydning skal behandles på samme måde som andre markedssektorer;

37. understreger, at der er behov for at beskytte skatteyderne og bankkunderne mod den byrde, der følger af at redde det finansielle system.

EU's konkurrencepolitik over for tredjelande

38. Det Europæiske Regionsudvalg tilslutter sig Europa-Parlamentets opfordring til at styrke de handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter for at bekæmpe illoyal handelspraksis og sikre den europæiske industris konkurrenceevne;

39. ser gerne, at der arbejdes på at sikre, at EU's konkurrencepolitik bliver dobbeltrettet, således at der inden for rammerne af det indre marked findes garantier for frihed og mekanismer til at forhindre koncentration, herunder oprettelse af monopoler, og at der skabes en balance mellem køberes og sælgeres markedsstyrke. I forhold til tredjelande (f.eks. Kina og USA) bør der derimod anvendes mekanismer i lighed med eksportfremmende modeller;

40. påpeger, at der i kampen mod monopolisering af det europæiske marked skal sættes ligeså meget ind over for EU-aktører som tredjelandsaktører. Der findes i dag, navnlig inden for e-handel, mange funktionsforstyrrelser som følge af amerikanske og kinesiske virksomheders monopolisering af avancerede digitale teknologier;

41. ser gerne, at industripolitikken udvikles på en sådan måde, at den kan fungere som et værktøj for konvergens mellem regioner, og støtter en effektiv geografisk omfordeling af ressourcer uden at forvride konkurrencen;

42. opfordrer Kommissionen til at være mere opmærksom på statsejede virksomheder, der er etableret i udlandet, og som understøttes og fremmes af deres regeringer på en måde, der ikke er tilladt for EU-aktører i henhold til reglerne for EU's indre marked;

43. kræver ligebehandling af EU's handelspartnere og ser derfor gerne, at Kommissionen formaliserer de regler, der sikrer ensartede betingelser for markedsadgang, konkurrence og statsstøtte. Enhver overtrædelse af betingelserne bør medføre suspension af samhandelen på særlige vilkår, således at truslen om sanktioner får en afskrækkende dimension;

44. gør opmærksom på, at de nuværende konkurrencefremmende aktiviteter vidner om, at tredjelandsaktører ikke følger de samme regler, idet de bl.a. modtager meget støtte fra deres regeringer, herunder økonomisk støtte. Dette nødvendiggør en mere fleksibel EU-konkurrencelovgivning, især hvad angår statsstøtte, idet den nuværende EU-lovgivning ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til den konkurrence, som EU-virksomheder står over for i tredjelande, hvor de samme regler ikke overholdes.

45. opfordrer til at intensivere arbejdet med at styrke EU's handelspolitik i stedet for at følge andre markeder såsom det amerikanske, da den hidtil anvendte tilgang er i tråd med EU-borgernes overbevisninger og iværksættertraditioner. EU er nødt til at styrke sin handelspolitik med henblik på at stå mere fast, hvad angår gensidighed, markedsadgang og kontrol med industrisubsidier;

46. slår til lyd for en udvidelse af modellen for kontrol med kapitalkoncentration og gør i den sammenhæng opmærksom på udbredelsen heraf, der ikke alene fører til markedsmonopoler, men også øger vertikale og horisontale markedsindtog, der har en negativ indvirkning på mindskningen af koncentration i værdikæderne;

47. gør opmærksom på, at en realisering af målene om at håndtere de sociale uligheder og klimakrisen, højne miljøstandarderne, forbedre opfyldelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling samt gennemføre klima- og forbrugerbeskyttelsespolitikker kræver tiltag, der slår hårdt ned på overtrædelser af de gældende betingelser for produktion, beskæftigelse, miljø osv. begået af tredjelandsleverandører.

Fremtiden for EU's konkurrencepolitik

48. Det Europæiske Regionsudvalg gør opmærksom på, at bestemmelserne i handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Det Forenede Kongerige om kontrol med statsstøtte/subsidier pålægger begge parter betydelige begrænsninger med hensyn til offentlige subventioner. Bestemmelserne sikrer, at EU's konkurrencelovgivning fortsat opstiller standarder for lige konkurrencevilkår og aftalens artikel 3.4.2 og 3.5 fastslår, at visse former for subsidier ikke må anvendes af parterne, hvis de har en faktisk eller potentielt »væsentlig« indvirkning på handelen eller investeringerne mellem parterne. Udvalget opfordrer derfor Kommissionen til nøje at overvåge Det Forenede Kongeriges overholdelse af disse bestemmelser for at undgå enhver form for subsidiebaseret dumping fra Det Forenede Kongeriges side;

49. opfordrer til mere radikale tiltag mod boykot, forfalskning og kopiering med henblik på svigagtig markedsføring af medlemsstaternes produkter og tjenesteydelser på det globale marked. SMV'er skal have klar opbakning fra EU-institutionerne på udenlandske markeder;

50. gør opmærksom på behovet for at trække en klar linje mellem målene for konkurrencepolitikken, som først og fremmest bør anvendes i EU's indre marked, og en industripolitik, der sigter mod at støtte virksomheder, der konkurrerer på det globale marked;

51. mener, at langsigtede tiltag inden for rammerne af EU's konkurrencepolitik bør styrke værdikædernes modstanddygtighed med henblik på at mindske afhængigheden af aktører fra tredjelande og, hvor dette ikke er muligt, sikre en høj grad af diversificering af leverandørerne;

52. understreger, at EU's konkurrence- og statsstøtteregler skal være i tråd med den europæiske grønne pagt, EU's digitale strategi, den europæiske søjle for sociale rettigheder og FN's mål for bæredygtig udvikling. Udvalget fremhæver, at fastlæggelsen af energimikset er en medlemsstatskompetence, men beklager, at en række medlemsstater ikke gør statsstøtten betinget af, at ovennævnte mål opfyldes;

53. glæder sig over, at den nylige undersøgelse bestilt af Kommissionen om markedstendenser inden for sundhedspleje og socialt boligbyggeri og om udfordringerne for statsstøtteordninger, som blev gennemført i forbindelse med en igangværende evaluering af konsekvenserne af pakken vedrørende tjenesteydelser af almen økonomisk interesse fra 2012 for sundhedspleje og socialt boligbyggeri ⁽¹⁾, i vid udstrækning understøtter de forslag, som RU fremsatte i sin udtalelse fra oktober 2016 om statsstøtte og tjenesteydelser af almen økonomisk interesse ⁽²⁾ og navnlig følgende to punkter: 1) de minimis-loftet på 500 000 EUR er let at nå, og man bør i lyset af den samlede stigning i statsstøtten til sektorerne overveje at forhøje loftet af hensyn til proportionaliteten; 2) definitionen af socialt boligbyggeri er uklar, da der ikke findes nogen fælles definition af socialt boligbyggeri i EU's medlemsstater. Desuden synes den nuværende definition at være forældet, da borgerne har et stadigt større behov for økonomisk overkommelige boliger. RU gentager derfor sin opfordring til, at den alt for restriktive henvisning til »dårligt stillede borgere eller socialt mindre gunstigt stillede grupper« fjernes fra definitionen;

54. opfordrer Kommissionen til at overvåge og grundigt undersøge, hvordan de finansielle aktører, navnlig digitale platforme, påvirker konkurrencen på markedet og forbrugernes beslutninger;

55. påpeger, at EU's statsstøtteregler, der skal støtte den gradvise omstilling af energiintensive råstofindustrier, der er afhængige af udenrigshandel, til CO₂-fattige og CO₂-neutrale processer, skal revideres grundigt. Ud over investeringsstøtte er der også behov for støtte til driftsomkostninger. De europæiske og nationale støtteprogrammer skal derfor tildeles tilstrækkelige ressourcer og kunne kombineres indbyrdes. Der kan også ydes vigtige bidrag til den industrielle omstilling gennem projektbaserede klimakontrakter, som omfatter en langsigtet statsgaranti for en CO₂-pris;

56. gør opmærksom på behovet for at skabe og anvende effektive værktøjer til at lægge pres på EU- og tredjelandssaktører, der ikke overholder konkurrencereglerne;

57. mener, at en streng og upartisk håndhævelse af EU's konkurrenceregler fra uafhængige konkurrencemyndigheders side har afgørende betydning for EU-virksomheder, der opererer i det indre marked og på internationalt plan, navnlig for SMV'er, og opfordrer derfor til større beslutsomhed, når der indføres sanktioner over for dem, der overtræder den gældende lovgivning;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/competition-policy/system/files/2021-09/kd0621047enn_SGEI_evaluation.pdf.

⁽²⁾ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2016-01460-00-00-ac-tra-da.docx/content>.

58. gentager sin efterlysning af handlekraft og større ambitioner i forbindelse med gennemførelsen af nye løsninger, navnlig dem, der vedrører klimaneutralitet i den europæiske økonomi eller direkte styrker ensartetheden i det indre marked;
59. opfordrer til tiltag, der knytter samhørighedspolitikken sammen med konkurrencepolitikken, således at støtten i sidste ende knyttes til en harmonisering af regler og principper for aktørerne i det indre marked. I den henseende bifalder udvalget den fleksibilitet, der blev indført under covid-19-pandemien vedrørende statsstøtte til regionalpolitik. RU henleder opmærksomheden på COTER-underudvalgets rundspørge blandt forvaltningsmyndigheder om gennemførelsen af ledsageforanstaltningerne til programmerne CRII & CRII +, som førte til den konklusion, at et flertal af forvaltningsmyndighederne for strukturfondene går ind for en midlertidig forhøjelse af de minimis-tærsklen for statsstøtte;
60. er enig i, at EU-virksomheder skal kunne konkurrere på de globale markeder på lige fod, men opfordrer Kommissionen til at tilpasse EU's konkurrencepolitik og statsstøtte med henblik på at fremme industriel udvikling, navnlig på områder med høj teknisk og teknologisk ekspertise, og til på det kraftigste at støtte EU-virksomheders ekspansion uden for det indre marked;
61. glæder sig over Kommissionens initiativ til at foreslå ændringer af den generelle gruppefritagelsesforordning for yderligere at lette den offentlige støtte til EU's grønne og digitale omstilling ⁽³⁾. Udvalget understreger, at en fritagelse af visse kategorier af støtte fra anmeldelsespligten gør det meget lettere for medlemsstaterne at yde støtte hurtigt, hvis betingelserne for begrænsning af konkurrencefordrejninger på det indre marked er opfyldt;
62. understreger, at det er afgørende for EU fortsat at være en åben økonomi og at fremme en fri, retfærdig og bæredygtig international handel, som gavner alle handelspartnere. Udvalget støtter i den forbindelse Kommissionens indsats for at reformere WTO med det formål at puste nyt liv i og styrke organisationen, bl.a. ved at modernisere dens måde at arbejde på og afhjælpe mangler i dens regelsæt, således at WTO kan reagere hensigtsmæssigt på de aktuelle handelspolitiske udfordringer;
63. gentager sin opfordring til Kommissionen om at udarbejde mere fleksible og effektive regler for offentlig støtte for at yde økonomisk støtte til regionale lufthavne i overensstemmelse med bestemmelserne i EFRU og genopretnings- og resiliensfaciliteten i randområder, på øer, i regioner i den yderste periferi og i mindre udviklede regioner, hvor der ikke findes mere effektive og bæredygtige alternativer ⁽⁴⁾.

Bruxelles, den 2. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽³⁾ Kommissionens høring den 6. oktober 2021 med henblik på vedtagelse af den reviderede generelle gruppefritagelsesforordning i første halvår af 2022.

⁽⁴⁾ COTER-VII/010, COR-2021-00471-00-00, Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse om Fremtiden for regionale lufthavne — udfordringer og muligheder.

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Kønsmensionen i struktur- og samhørighedsfondene 2021-2027 med fokus på udarbejdelsen af de operationelle programmer

(2022/C 97/11)

Ordfører: Donatella PORZI (IT/PES)

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Baggrund og generelle bemærkninger

1. Det Europæiske Regionsudvalg minder om betydningen af samhørighedspolitikken, der har som overordnet mål at fremme Den Europæiske Unions økonomiske og sociale udvikling og samtidig reducere de udviklingsmæssige forskelle mellem de forskellige regioner for at opnå økonomisk, social og territorial samhørighed;
2. understreger i den forbindelse, at ligestilling mellem kønnene skal forstås som: 1) et grundlæggende princip i udformningen af lovgivning om samhørighedspolitikken, 2) et horisontalt kriterium ved forberedelsen af programmerne under samhørighedspolitikken, 3) et mål, som programmerne bør forfølge, og 4) en vigtig faktor, som er nødvendig for at opnå bæredygtige og afbalancerede udviklingsmål under samhørighedspolitikken;
3. ligestilling mellem kønnene adresseres stadig primært på et overordnet plan og er begrænset til politikområderne under ESF+ samt i analyse- og programmeringsfasen, mens der er behov for mere løbende opmærksomhed i gennemførelses-, overvågnings- og evalueringsfaserne;
4. fremhæver, at ligestilling mellem kønnene ikke kun er til gavn for kvinder, men for hele samfundet, idet den udgør en stærk drivkraft for social og økonomisk udvikling, som det også fremgår af EU's strategi for ligestilling mellem kønnene 2020-2025, hvori det understreges, at ligestilling mellem kønnene fremmer beskæftigelsen og produktiviteten;
5. er overbevist om, at ligestilling mellem kønnene og lige muligheder ud over en styrkelse af velfærdssystemerne, navnlig i tilknytning til mødre- og barnebeskyttelsen og -plejen, kan forenkle den samlede forvaltning af karriere og familie og dermed være en forudsætning for at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og håndtere den alvorlige demografiske krise, som store dele af Europa står over for. Øget støtte til europæiske familier og fremme af kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet er vigtige foranstaltninger til løsning af bæredygtighedsproblemer i velfærdssystemerne og til at hjælpe unge med at etablere sig som forældre;
6. anerkender og bifalder de europæiske institutioners indsats for at fremme integrationen af kønsaspektet samt den store betydning, det tillægges at nå målene for den europæiske søjle for sociale rettigheder i den lovgivningsmæssige og politiske ramme for samhørighedspolitikken 2021-2027, navnlig med hensyn til grundforudsætningerne og sporings-systemet i udgiftsprogrammerne for de specifikke mål;
7. er på den anden side bekymret over, at beskæftigelsesfrekvensen og gennemsnitslønnen for kvinder i Europa i 2017 stadig lå henholdsvis ca. 12 (67,3 % mod 79 %) og 16 procentpoint lavere end for mænd, og at EU-landenes resultater inden for integration af kønsaspektet ifølge analyser foretaget af Det Europæiske Institut for Ligestilling (EIGE) har været faldende siden 2012. Ifølge EIGE, som rangordner hovedelementerne i integrationen af kønsaspektet på en skala fra 0 til 16, er gennemsnittet for medlemslandene faldet fra 8,4 i 2012 til 7,4 i 2018;
8. beklager desuden, at EU's strategi for ligestilling mellem kønnene for 2020-2025 ikke omfatter specifikke tiltag til integration af ligestilling mellem kønnene i alle politikområder i EU, og minder om behovet for at øge anvendelsen af effektive indikatorer til at måle og vurdere den kønsspecifikke virkning af gennemførelsen af strategien;

9. opfordrer derfor Kommissionen til at øge sin indsats for at opnå reel ligestilling mellem kønnene gennem en tostrengt tilgang, der består af enkeltstående initiativer til imødegåelse af specifikke uligheder på den ene side og af en horisontal integration af ligestilling i alle europæiske politikker på den anden side;

10. minder om, at man for at opnå en reel ligestilling mellem kønnene må indarbejde dette mål i alle faser af beslutningsprocessen og i den efterfølgende gennemførelsesfase, både i forbindelse med fastlæggelsen af prioriteter, udformningen af politikker og tildelingen af ressourcer. Det er med henblik herpå vigtigt, at de lokale og regionale myndigheder gennemfører kønsspecifikke konsekvensanalyser for programmerne;

11. opfordrer imidlertid til, at tilgangen med integrering af kønsaspektet ikke kommer til at fjerne fokus fra specifikke tiltag og investeringer, som har til formål at tackle årsagerne til forskelsbehandling og støtte processerne for frigørelse, deltagelse og styrkelse af kvinders rolle i samfundet og på arbejdsmarkedet;

12. opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at gøre bedre brug af de instrumenter, som EIGE har indført for regelmæssigt at overvåge overholdelsen af forpligtelserne inden for ligestilling mellem kønnene og samhørighed. Hvis instrumenterne er utilstrækkelige, opfordrer udvalget til, at der oprettes specifikke instrumenter til måling af konkrete resultater, der knytter ligestilling og samhørighed sammen;

13. mener, at man i tråd med princippet om bedre lovgivning bør være mere opmærksom på, om lovgivningen er i stand til reelt og effektivt at indvirke på de sociale og kulturelle forhold, således at de juridiske garantier, der er nedfældet på papiret, omsættes til dynamiske strukturelle ændringer i relationerne mellem kønnene. Der er i den forbindelse behov for at udarbejde lovgivning, som i højere grad har fokus på at iværksætte konkrete tiltag til håndtering af forskelsbehandling i samfundet, og som ikke længere betragter personer som abstrakte retssubjekter;

14. kønsaspektet og forbindelsen til den digitale kløft bør tackles, og der er behov for flere investeringer i digitalisering, digital innovation og digital konnektivitet. Samhørighedspolitikken bør bakke op om lige adgang for kvinder og mænd til uddannelse og beskæftigelse og bidrage til at sikre, at en retfærdig, grøn og digital omstilling ikke forværrer kønsforskellen mellem mænd og kvinder;

15. opfordrer Kommissionen til at fremsætte forslag til, hvordan man bør vurdere EU-finansierede programmets indvirkning på kønsaspektet, og til at stille kønsspecifikke data og indikatorer til rådighed i overensstemmelse med den seneste interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin. Udvalget opfordrer derfor Kommissionen til at sørge for passende uddannelse af forvaltningsmyndighederne med henblik på en bedre gennemførelse af denne nye fremgangsmåde;

16. understreger, at covid-19-pandemien har forstærket ulighederne mellem kønnene, idet den især er gået hårdt ud over økonomiske sektorer med en overvægt af kvinder. Kvinder er oftere ansat i stillinger, der traditionelt betragtes som »kvindejob«, f.eks. i sundhedssektoren, detailhandlen og inden for børnepasning. Det gjorde disse kvinder til frontlinjemedarbejdere under pandemien, hvilket i langt højere grad udsatte dem for virussen og konsekvenserne af krisen. Ud over at pandemien har ført til et fald i beskæftigelsen, har den største indvirkning på kønsaspektet været, at det desuden har været vanskeligere for kvinder end for mænd at komme tilbage på arbejdsmarkedet efter nedlukningerne. Der bør derfor indføres passende instrumenter til at hjælpe kvinder, som har mistet deres job som følge af nedlukningerne, med at komme tilbage i arbejde, bl.a. ved hjælp af erfaringerne fra tidligere kriser;

17. mener, at især samhørighedspolitikken, blandt EU's forskellige politikinstrumenter, er i stand til at bidrage til en reel forbedring af ligestillingen mellem kønnene set i forhold til omfanget af finansiering og finansierings art og gennemførelse. Udvalget understreger, at indvirkningen på kønsaspektet navnlig i de regioner, hvor programmerne udgør en væsentlig del af det samlede budget, også afhænger af, hvordan programmerne udformes og gennemføres;

18. opfordrer Kommissionen og navnlig medlemsstaterne til at arbejde tæt sammen med de lokale og regionale myndigheder om udarbejdelsen af partnerskabsaftalen, så der tages højde for de udfordringer, der er forbundet med effektive ligestillingspolitikker på lokalt og regionalt plan;

19. bemærker, at de forskellige fonde under samhørighedspolitikken giver mulighed for at iværksætte foranstaltninger, der tager direkte sigte på at bidrage til ligestilling mellem kønnene i forbindelse med beskæftigelse, social inklusion, uddannelse og børnepasning, således som det er tilfældet med Den Europæiske Socialfond (ESF). Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) bør yde et større bidrag lige fra investeringer og tjenester til støtte for kvindeligt iværksætteri til en mindselse af de kønsbestemte forskelle inden for forskning og innovation og en bedre adgang til fysiske og sociale infrastrukturer og IKT-infrastrukturer;

20. opfordrer derfor til, at bidraget til ligestilling mellem kønnene ikke kun anses som en opgave for Den Europæiske Socialfond i kraft af dennes overvejende personorienterede fokus, men at alle fonde inddrages, herunder EFRU, som er overvejende erhvervsorienteret, og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), som spiller en vigtig rolle med at fremme udviklingen i landdistrikterne og afsidesliggende områder — områder, hvor problemet med ligestilling mellem kønnene og kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet ofte er mere udpræget. Det er nødvendigt at styrke synergierne mellem samhørighedspolitikken, genopretningsfondene og andre eksisterende programmer med forbindelse til samhørighedspolitikken;

21. gentager på det kraftigste, at samhørighedspolitikken skal tage hånd om problemerne forbundet med ligestilling mellem kønnene og kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og gøre målene forbundet hermed til en prioritet, da det er urealistisk at forestille sig en større økonomisk og social samhørighed uden en øget deltagelse af kvinder på arbejdsmarkedet og udryddelse af forskelsbehandling og lønuligheder;

22. mener derfor, at det i denne proces er vigtigt at forstå den store betydning af også at fortolke kønspolitiske foranstaltninger som et instrument til en konkret gennemførelse af samhørighedspolitikens mål. Udvalget bifalder Kommissionens initiativ om, at den 8. rapport om samhørigheden skal omfatte et særligt afsnit om ligestilling mellem kønnene;

23. anbefaler, at forvaltningsmyndighederne for de programmer for 2021-2027, der medfinansieres af EU, udvikler projekter og foranstaltninger med henblik på: a) at forbedre balancen mellem arbejdsliv og privatliv og dermed tilskynde virksomhederne til at udarbejde passende strategier for arbejdspladserne, b) at fremme reintegrationen af de kvinder, der er blevet skubbet ud af arbejdsmarkedet på grund af covid-19, c) at styrke og forbedre plejeydelser for at aflaste kvinder på dette område, d) at indføre specifikke og målrettede tiltag til at fremme andelen af kvinder inden for arbejdsområder, som traditionelt set er meget mandsdominerede, e) at bekæmpe kønsstereotyper og -roller såvel som forebygge forskelsbehandling og sexchikane samt kønsbaseret chikane på arbejdspladsen, f) at udnytte specifikke kompetencer og faglighed til at lede den generelle proces med at integrere kønsaspektet, g) at sørge for støtte og retningslinjer til modtagerne af EU-midler til bedre at integrere kønsaspektet i de forskellige støtteområder fra arbejdsmarkedspolitikker til forskning og udvikling og fra miljøbeskyttelse til offentlig transport og digitale teknologier, h) at tilskynde kvinder til at blive iværksættere, i) at være opmærksom på målet om at forbedre sikkerheden for kvinder i forbindelse med udformningen af infrastrukturer, j) at fremme foranstaltninger med henblik på vellykket samundervisning og gøre en ende på stereotyper og roller i klasselokalerne samt k) at bekæmpe det sexistiske billede af kvinder i medierne;

24. anbefaler, at forvaltningsmyndighederne i programmeringsperioden 2021-2027 samarbejder, koordinerer indbyrdes og støtter hinanden i ligestillingsorganerne, når det gælder om at erhverve specifikke færdigheder og viden med henblik på systematisk at integrere kønsaspektet i hele finansieringscyklussen — det vil sige både i udformningen af operationelle programmer og i gennemførelsen og evalueringsfasen, således at det bliver muligt at fastslå, hvilken indvirkning disse programmer har på at mindske kønsskævhederne under og efter gennemførelsen;

25. opfordrer til, at modeller for organiseringen af offentlige tjenesteydelser (f.eks. af offentlig transport) og interventionsmønstrene generelt i højere grad evalueres med henblik på at kontrollere, om de stemmer overens med målene om at fremme ligestilling mellem kønnene;

26. mener, at det er af afgørende betydning, at der også tages højde for kønsaspektet i de nationale planer for genopretning, som udarbejdes i forbindelse med NextGenerationEU, idet principperne og værktøjerne for kønsspecifik evaluering anvendes for større projekter;

27. anbefaler, at de nødvendige data og statistikker til at foretage passende vurderinger af eksisterende uligheder mellem kønnene stilles til rådighed for de lokale og regionale myndigheder;

28. efterlyser en større indarbejdelse i de europæiske programmer af instrumenter såsom kønsspecifikke konsekvensanalyser og kønsbudgettering, som indtil videre stadig kun anvendes i begrænset omgang;

29. henleder opmærksomheden på erfaringerne fra perioden 2014-2020 med hensyn til følgende kritiske punkter, som der bør fokuseres på: a) forskellen mellem formelle erklæringer og konkrete resultater, b) det utilstrækkelige kendskab til, hvordan kønsaspektet integreres, navnlig i forbindelse med interventioner under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, c) behovet for et større fokus på kønsaspektet i udvælgelseskriterier og evalueringssystemer, d) muligheden for en stærkere forbindelse mellem nationale strategier og tiltag under samhørighedspolitikken inden for ligestilling mellem kønnene og e) nytteværdien af at indføre et forvaltningssystem for koordinering og overvågning af integrationen af kønsaspektet;

30. understreger, at det er vigtigt, at forvaltningsmyndighederne udveksler idéer og god praksis med civilsamfundsorganisationer, der er aktive inden for fremme af ligestilling mellem kønnene, og at uddannelse, koordinering og evaluering styrkes, både for så vidt angår forvaltningsmyndighederne og partnerne.

Bruxelles, den 2. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

III

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

INTERACTIO — HYBRIDMØDE — RU'S 147. PLENARFORSAMLING, 1.12.2021-2.12.2021

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — En europæisk tilgang til kunstig intelligens — retsaken om kunstig intelligens

(revideret udtalelse)

(2022/C 97/12)

Ordfører:	Guido RINK (NL/PES), medlem af kommunalbestyrelsen i Emmen
Basisdokumenter:	Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Fremme af en europæisk tilgang til kunstig intelligens COM(2021) 205 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens (retsaken om kunstig intelligens) og om ændring af visse af Unionens lovgivningsmæssige retsakter COM(2021) 206

I. ANBEFALEDE ÆNDRINGER

Anbefalet ændring 1

Betragtning 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Formålet med denne forordning er at forbedre det indre markeds funktion ved at fastlægge ensartede retlige rammer, navnlig for udvikling, markedsføring og anvendelse af kunstig intelligens i overensstemmelse med Unionens værdier. Med denne forordning forfølges en række tvingende almene hensyn, såsom et højt beskyttelsesniveau for sundhed, sikkerhed og grundlæggende rettigheder, og den sikrer fri bevægelighed for AI-baserede varer og tjenesteydelser på tværs af grænserne og forhindrer således medlemsstaterne i at indføre restriktioner for udvikling, markedsføring og anvendelse af AI-systemer, medmindre det udtrykkeligt er tilladt i henhold til denne forordning.	Formålet med denne forordning er at forbedre det indre markeds funktion og beskytte borgernes grundlæggende rettigheder ved at fastlægge ensartede retlige rammer, navnlig for udvikling, markedsføring og anvendelse af kunstig intelligens i overensstemmelse med Unionens værdier. Med denne forordning forfølges en række tvingende almene hensyn, såsom et højt beskyttelsesniveau for sundhed, sikkerhed og grundlæggende rettigheder, og den sikrer fri bevægelighed for AI-baserede varer og tjenesteydelser på tværs af grænserne og forhindrer således medlemsstaterne i at indføre restriktioner for udvikling, markedsføring og anvendelse af AI-systemer, medmindre det udtrykkeligt er tilladt i henhold til denne forordning.

Begrundelse

Henvisningen til de grundlæggende rettigheder har til formål at understrege sammenhængen med EU's charter om grundlæggende rettigheder.

Anbefalet ændring 2

Ny betragtning efter betragtning 6

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	<i>Definitionen af AI-systemer er en kontinuerlig proces, der tager hensyn til den kontekst, som kunstig intelligens fungerer i. Den bør holde trit med den samfundsmæssige udvikling på dette område og ikke glemme forbindelsen mellem henholdsvis ekspertisemiljøet og tillidsmiljøet.</i>

Begrundelse

Udviklingen inden for kunstig intelligens og teknologi kræver en fleksibel tilgang, der løbende evalueres. Denne betragtning påpeger, at definitionen af kunstig intelligens bør afspejle udviklingen inden for AI-systemer og -applikationer over tid.

Anbefalet ændring 3

Betragtning 20

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
For at sikre, at disse systemer anvendes på en ansvarlig og rimelig måde, er det også vigtigt at fastslå, at der i hver af disse tre udtømmende opregnede og snævert definerede situationer bør tages hensyn til visse elementer, navnlig med hensyn til situationens karakter, som ligger til grund for anmodningen, og konsekvenserne af anvendelsen for alle berørte personers rettigheder og friheder samt de garantier og betingelser, der er fastsat for brugen. Anvendelsen af systemer til biometrisk fjernidentifikation i realtid på offentlige steder med henblik på retshåndhævelse bør desuden underlægges <i>passende</i> begrænsninger i tid og sted, navnlig med hensyn til beviser eller indikationer vedrørende truslerne, ofrene eller gerningsmanden. Referencedatabasen over personer bør være passende for hvert enkelt anvendelsestilfælde i hver af de tre ovennævnte situationer.	For at sikre, at disse systemer anvendes på en ansvarlig og rimelig måde, er det også vigtigt at fastslå, at der i hver af disse tre udtømmende opregnede og snævert definerede situationer bør tages hensyn til visse elementer, navnlig med hensyn til situationens karakter, som ligger til grund for anmodningen, og konsekvenserne af anvendelsen for alle berørte personers rettigheder og friheder samt de garantier og betingelser, der er fastsat for brugen. De relevante lokale og regionale myndigheder bør høres forud for den ekstraordinære anvendelse af disse systemer. Anvendelsen af systemer til biometrisk fjernidentifikation i realtid på offentlige steder med henblik på retshåndhævelse bør desuden underlægges <i>streng</i> begrænsninger i tid og sted, navnlig med hensyn til beviser eller indikationer vedrørende truslerne, ofrene eller gerningsmanden. Referencedatabasen over personer bør være passende for hvert enkelt anvendelsestilfælde i hver af de tre ovennævnte situationer.

Begrundelse

Systemer til biometrisk fjernidentifikation i realtid bør bruges med omtanke.

Anbefalet ændring 4

Betragtning 21

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Enhver anvendelse af et system til biometrisk fjernidentifikation i realtid på offentlige steder med henblik på retshåndhævelse bør være betinget af en udtrykkelig og specifik tilladelse fra en judiciel myndighed eller en uafhængig administrativ myndighed i en medlemsstat. En sådan tilladelse bør i princippet indhentes forud for anvendelsen, undtagen i behørigt begrundede hastende tilfælde, dvs. situationer, hvor behovet for at anvende de pågældende systemer er af en sådan art, at det er praktisk og objektivt umuligt at opnå en tilladelse, inden anvendelsen påbegyndes. I sådanne hastende situationer bør anvendelsen begrænses til det absolut nødvendige minimum og være underlagt passende garantier og betingelser som fastsat i national ret og præciseret af den retshåndhævende myndighed selv i forbindelse med hver enkelt hastesag. Desuden bør den retshåndhævende myndighed i sådanne situationer søge at opnå en tilladelse så hurtigt som muligt og samtidig begrunde, hvorfor den ikke har været i stand til at anmode om den tidligere.	Enhver anvendelse af et system til biometrisk fjernidentifikation i realtid på offentlige steder med henblik på retshåndhævelse bør være betinget af en udtrykkelig og specifik tilladelse fra en judiciel myndighed eller en uafhængig administrativ myndighed i en medlemsstat. En sådan tilladelse bør indhentes forud for anvendelsen, undtagen i behørigt begrundede hastende tilfælde, dvs. situationer, hvor behovet for at anvende de pågældende systemer er af en sådan art, at det er praktisk og objektivt umuligt at opnå en tilladelse, inden anvendelsen påbegyndes. I alle tilfælde bør anvendelsen begrænses til det absolut nødvendige minimum og være underlagt passende garantier og betingelser som fastsat i national ret. Desuden bør den retshåndhævende myndighed straks informere de relevante lokale og regionale myndigheder og søge at opnå en tilladelse hos de kompetente myndigheder.

Begrundelse

Det politiske og administrative ansvar for forvaltning og overvågning af det offentlige rum ligger hos de lokale og regionale myndigheder. De bør derfor inddrages på passende vis ved brugen af sådanne systemer i det offentlige rum. I presserende tilfælde, hvor det ikke er rimeligt at afvente en forudgående høring, underrettes den pågældende lokale eller regionale myndighed straks om brugen af biometriske systemer i det offentlige rum.

Anbefalet ændring 5

Betragtning 39

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
AI-systemer, der anvendes inden for migrationsstyring, asylforvaltning og grænsekontrol, berører personer, der ofte befinder sig i en særlig sårbar situation, og som er afhængige af resultatet af de kompetente offentlige myndigheders handlinger. I AI-systemer, der anvendes i disse sammenhænge, er nøjagtighed, gennemsigtighed og systemets ikkediskriminerende karakter derfor særlig vigtige med hensyn til at sikre, at de berørte personers grundlæggende rettigheder beskyttes, navnlig deres ret til fri bevægelighed, beskyttelse mod forskelsbehandling, beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger, international beskyttelse og god forvaltning. Derfor bør de AI-systemer, der er beregnet til at blive anvendt af de kompetente offentlige myndigheder, der er ansvarlige for opgaver inden for migrationsstyring, asylforvaltning og grænsekontrol, som polygrafer og lignende værktøjer eller til at påvise en fysisk persons følelsesmæssige tilstand, vurdere visse risici, som fysiske personer, der indrejser til en medlemsstats område eller ansøger om visum eller asyl, udgør, kontrollere ægtheden af fysiske personers relevante dokumenter, bistå de kompetente offentlige myndigheder i behandlingen af ansøgninger om asyl, visum og opholdstilladelse og hertil relaterede klager med henblik på at fastslå, om de fysiske personer, der ansøger, er berettigede, klassificeres som højrisikosystemer. AI-systemer, der anvendes inden for migrationsstyring, asylforvaltning og grænsekontrol, og som er omfattet af denne forordning, bør opfylde de relevante proceduremæssige krav i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 og anden relevant lovgivning.	AI-systemer, der anvendes inden for migrationsstyring, asylforvaltning og grænsekontrol, berører personer, der ofte befinder sig i en særlig sårbar situation, og som er afhængige af resultatet af de kompetente offentlige myndigheders handlinger. I AI-systemer, der anvendes i disse sammenhænge, er nøjagtighed, gennemsigtighed og systemets ikkediskriminerende karakter derfor særlig vigtige med hensyn til at sikre, at de berørte personers grundlæggende rettigheder beskyttes, navnlig deres ret til fri bevægelighed, beskyttelse mod forskelsbehandling, beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger, international beskyttelse og god forvaltning. Derfor skal de AI-systemer, der er beregnet til at blive anvendt af de kompetente offentlige myndigheder, der er ansvarlige for opgaver inden for migrationsstyring, asylforvaltning og grænsekontrol, som polygrafer og lignende værktøjer eller til at påvise en fysisk persons følelsesmæssige tilstand, vurdere visse risici, som fysiske personer, der indrejser til en medlemsstats område eller ansøger om visum eller asyl, udgør, kontrollere ægtheden af fysiske personers relevante dokumenter, bistå de kompetente offentlige myndigheder i behandlingen af ansøgninger om asyl, visum og opholdstilladelse og hertil relaterede klager med henblik på at fastslå, om de fysiske personer, der ansøger, er berettigede, klassificeres som højrisikosystemer. AI-systemer, der anvendes inden for migrationsstyring, asylforvaltning og grænsekontrol, og som er omfattet af denne forordning, bør opfylde de relevante proceduremæssige krav i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 og anden relevant lovgivning.

Begrundelse

Denne tilpasning afspejler behovet for at underkaste de pågældende AI-systemer de skærpede regler for højrisiko-AI-systemer.

Anbefalet ændring 6

Betragtning 43

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Der bør gælde krav for højrisiko-AI-systemer med hensyn til kvaliteten af de anvendte datasæt, teknisk dokumentation og registrering, gennemsigtighed og formidling af oplysninger til brugerne, menneskeligt tilsyn og robusthed, nøjagtighed og cybersikkerhed. Disse krav er nødvendige for effektivt at mindske risiciene for menneskers sundhed, sikkerhed og grundlæggende rettigheder, alt efter hvad der i lyset af systemets <i>tilsigtede</i> formål er relevant, og hvis foranstaltninger, der er mindre begrænsende for handelen, ikke er mulige, således at uberettigede handelsrestriktioner undgås.	Der bør gælde krav for højrisiko-AI-systemer med hensyn til kvaliteten af de anvendte datasæt, teknisk dokumentation og registrering, gennemsigtighed og formidling af oplysninger til brugerne, menneskeligt tilsyn og robusthed, nøjagtighed og cybersikkerhed. Disse krav er nødvendige for effektivt at mindske risiciene for menneskers sundhed, sikkerhed, datasikkerhed, forbrugerrettigheder og grundlæggende rettigheder, alt efter hvad der i lyset af systemets formål er relevant, og hvis foranstaltninger, der er mindre begrænsende for handelen, ikke er mulige, således at uberettigede handelsrestriktioner undgås. Fysiske personer eller grupper af personer, der er berørt af højrisiko-AI-systemer, der bringes i omsætning på EU-markedet eller på anden måde tages i brug, bør på en passende, let tilgængelig og let forståelig måde kunne finde offentligt tilgængelig information om, at de er omfattet af sådanne systemer.

Begrundelse

De gennemsigtigheds- og oplysningskrav, der gælder for udbydere og brugere, bør udvides til at omfatte de personer eller grupper af personer, der kan blive berørt af anvendelsen af højrisiko-AI-systemer, jf. bilag III til forordningen. Med en »let forståelig« måde menes også et sprog, der er klart og tilgængeligt for brugeren, herunder mundtligt hørbare og manuelt visuelle sprog.

Anbefalet ændring 7

Ny betragtning efter betragtning 44

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	Udbydere af AI-systemer skal sikre, at deres kvalitetsstyringssystemer ikke indeholder foranstaltninger, der fremmer uberettiget forskelsbehandling på grund af køn, oprindelse, religion eller tro, handicap, alder, seksuel orientering eller forskelsbehandling på et hvilket som helst andet grundlag.

Begrundelse

Ulovlig forskelsbehandling er resultatet af menneskelige handlinger. Udbydere af AI-systemer skal sikre, at deres kvalitetsstyringssystemer ikke indeholder foranstaltninger, der kan fremme forskelsbehandling.

Anbefalet ændring 8

Betragtning 47

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
For at afhjælpe den uigennemsigthed, der kan gøre visse AI-systemer uforståelige eller for komplekse for fysiske personer, bør der kræves en vis grad af gennemsigthed for højrisiko-AI-systemer. Brugere bør kunne fortolke systemets output og anvende det korrekt. Højrisiko-AI-systemer bør derfor ledsages af relevant dokumentation og en brugsanvisning og indeholde kortfattede og klare oplysninger, blandt andet om mulige risici med hensyn til grundlæggende rettigheder og forskelsbehandling, hvis det er relevant.	For at afhjælpe den uigennemsigthed, der kan gøre visse AI-systemer uforståelige eller for komplekse for fysiske personer eller offentlige myndigheder på alle forvaltningsniveauer , bør der kræves en høj grad af gennemsigthed for højrisiko-AI-systemer. Brugere bør kunne fortolke systemets output og anvende det korrekt. Højrisiko-AI-systemer bør derfor ledsages af relevant dokumentation og en brugsanvisning og indeholde kortfattede og klare oplysninger, blandt andet om mulige risici med hensyn til grundlæggende rettigheder og forskelsbehandling, hvis det er relevant.

Begrundelse

Ansvarligheden hos dem, der udvikler højrisiko-AI-systemer, svækkes gennem formuleringen »en vis grad af gennemsigthed«.

Anbefalet ændring 9

Betragtning 48

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Højrisiko-AI-systemer bør udformes og udvikles på en sådan måde, at fysiske personer kan føre tilsyn med deres funktion. Udbyderen af systemet bør derfor fastlægge passende foranstaltninger til menneskeligt tilsyn, inden systemet bringes i omsætning eller tages i brug. Hvor det er relevant, bør sådanne foranstaltninger navnlig sikre, at systemet er underlagt den menneskelige operatør og indbyggede driftsmæssige begrænsninger, som ikke kan tilsidesættes af systemet selv, og at de fysiske personer, som fører det menneskelige tilsyn, har de nødvendige kompetencer og den nødvendige uddannelse og beføjelse til at varetage rollen.	Højrisiko-AI-systemer bør udformes og udvikles på en sådan måde, at fysiske personer og offentlige myndigheder på alle forvaltningsniveauer kan føre tilsyn med deres funktion. Udbyderen af systemet bør derfor fastlægge passende foranstaltninger til menneskeligt tilsyn, inden systemet bringes i omsætning eller tages i brug. Hvor det er relevant, bør sådanne foranstaltninger navnlig sikre, at systemet er underlagt den menneskelige operatør og indbyggede driftsmæssige begrænsninger, som ikke kan tilsidesættes af systemet selv, og at de fysiske personer, som fører det menneskelige tilsyn, har de nødvendige kompetencer og den nødvendige uddannelse og beføjelse til at varetage rollen.

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 10

Betragtning 67

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Højrisiko-AI-systemer bør være forsynet med CE-mærkning for at vise, at de er i overensstemmelse med denne forordning, således at de kan bevæge sig frit på det indre marked. Medlemsstaterne bør ikke skabe uberettigede hindringer for omsætningen eller ibrugtagningen af højrisiko-AI-systemer, der opfylder kravene i denne forordning, og som er forsynet med CE-mærkning.	Højrisiko-AI-systemer bør være forsynet med CE-mærkning for at vise, at de er i overensstemmelse med denne forordning, således at de kan bevæge sig frit på det indre marked. Medlemsstaterne bør ikke skabe hindringer for omsætningen eller ibrugtagningen af højrisiko-AI-systemer, der opfylder kravene i denne forordning, og som er forsynet med CE-mærkning. Medlemsstaterne har udelukkende beføjelse til at regulere højrisiko-AI-praksis og højrisiko-AI-systemer på grundlag af behørigt begrundede almene hensyn og hensyn til den nationale sikkerhed.

Begrundelse

Medlemsstaterne må ikke forhindre anvendelse af forordningen, men de bør bevare retten til at regulere højrisiko-AI-systemer, hvis almene hensyn og nationale sikkerhedsinteresser står på spil.

Anbefalet ændring 11

Betragtning 70

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Visse AI-systemer, der er beregnet til at interagere med fysiske personer eller generere indhold, kan indebære særlige risici for imitation eller vildledning, uanset om de er klassificeret som højrisikosystemer eller ej. Under visse omstændigheder bør anvendelsen af disse systemer derfor være underlagt særlige gennemsigtighedsforpligtelser, uden at dette berører kravene og forpligtelserne for højrisiko-AI-systemer. Fysiske personer bør navnlig underrettes om, at de interagerer med et AI-system, medmindre dette fremgår tydeligt af omstændighederne og konteksten for anvendelsen. Fysiske personer bør desuden underrettes, når de udsættes for et system til følelsesgenkendelse eller et system til biometrisk kategorisering. Sådanne oplysninger og underretninger bør gives i formater, der er tilgængelige for personer med handicap. Endvidere bør de brugere, der anvender et AI-system til at generere eller manipulere billed-, lyd- eller videoindhold, der i væsentlig grad ligner faktiske personer, steder eller begivenheder, og som fejlagtigt vil fremstå ægte, oplyse, at indholdet er kunstigt skabt eller manipuleret, ved at mærke outputtet og oplyse om dets kunstige oprindelse.	Visse AI-systemer, der er beregnet til at interagere med fysiske personer eller generere indhold, kan indebære særlige risici for imitation eller vildledning, uanset om de er klassificeret som højrisikosystemer eller ej. Anvendelsen af disse systemer bør derfor være underlagt særlige gennemsigtighedsforpligtelser, uden at dette berører kravene og forpligtelserne for højrisiko-AI-systemer. Fysiske personer bør systematisk underrettes om, at de interagerer med et AI-system. Fysiske personer bør desuden underrettes, når de udsættes for et system til følelsesgenkendelse eller et system til biometrisk kategorisering. Sådanne oplysninger og underretninger bør gives i formater, der er tilgængelige for personer med handicap. Endvidere bør de brugere, der anvender et AI-system til at generere eller manipulere billed-, lyd- eller videoindhold, der i væsentlig grad ligner faktiske personer, steder eller begivenheder, og som fejlagtigt vil fremstå ægte, oplyse, at indholdet er kunstigt skabt eller manipuleret, ved at mærke outputtet og oplyse om dets kunstige oprindelse.

Begrundelse

Der bør ikke gøres undtagelser fra forpligtelsen til gennemsigtighed og information, når fysiske personer interagerer med AI-systemer.

Anbefalet ændring 12

Betragtning 76

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
For at fremme en gnidningsløs, effektiv og harmoniseret gennemførelse af denne forordning bør der nedsættes et europæisk udvalg for kunstig intelligens. Udvalget bør være ansvarligt for en række rådgivningsopgaver såsom udtalelser, henstillinger, rådgivning eller vejledning om spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne forordning, herunder med hensyn til tekniske specifikationer eller eksisterende standarder, der er relateret til de krav, der er fastsat i denne forordning, samt rådgive og bistå Kommissionen i forbindelse med specifikke spørgsmål vedrørende kunstig intelligens.	For at fremme en gnidningsløs, effektiv og harmoniseret gennemførelse af denne forordning bør der nedsættes et europæisk udvalg for kunstig intelligens. Udvalget bør være ansvarligt for en række rådgivningsopgaver såsom udtalelser, henstillinger, rådgivning eller vejledning om spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne forordning, herunder med hensyn til tekniske specifikationer eller eksisterende standarder, der er relateret til de krav, der er fastsat i denne forordning, samt rådgive og bistå Kommissionen i forbindelse med specifikke spørgsmål vedrørende kunstig intelligens. Medlemmerne af det europæiske udvalg for kunstig intelligens bør repræsentere de forskellige interessegrupper i det europæiske samfund. Det europæiske udvalg for kunstig intelligens bør have en ligelig kønsfordeling.

Begrundelse

Det europæiske udvalg for kunstig intelligens bør på passende vis repræsentere de mange forskellige interessegrupper i det europæiske samfund. Dette omfatter emner som menneskerettigheder, klima og energieffektiv anvendelse af AI-systemer, sikkerhed, social inklusion, sundhed osv. En ligelig kønsfordeling er en forudsætning for diversitet i rådgivningen, ved udarbejdelsen af retningslinjer osv.

Anbefalet ændring 13

Betragtning 77

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Medlemsstaterne spiller en central rolle i anvendelsen og håndhævelsen af denne forordning. I den forbindelse bør hver medlemsstat udpege en eller flere nationale kompetente myndigheder til at føre tilsyn med anvendelsen og gennemførelsen af denne forordning. For at øge organisationseffektiviteten for medlemsstaternes vedkommende og for at oprette et officielt kontaktpunkt for offentligheden og andre modparter på nationalt plan og EU-plan bør der i hver medlemsstat udpeges en national myndighed som national tilsynsmyndighed.	Medlemsstaterne spiller en central rolle i anvendelsen og håndhævelsen af denne forordning. I den forbindelse bør hver medlemsstat udpege en eller flere nationale kompetente myndigheder til at føre tilsyn med anvendelsen og gennemførelsen af denne forordning. For at øge organisationseffektiviteten for medlemsstaternes vedkommende og for at oprette et officielt kontaktpunkt for offentligheden og andre modparter på nationalt plan og EU-plan bør der i hver medlemsstat udpeges en national myndighed som national tilsynsmyndighed. De lokale og regionale myndigheder tildeles tilsyns- eller håndhævelsesopgaver, i det omfang den enkelte medlemsstat finder det hensigtsmæssigt.

Begrundelse

For at sikre, at forordningen og dens tilsyns- og håndhævelsesramme kan gennemføres, bør den enkelte medlemsstat have beføjelse til at lade de lokale og regionale myndigheder udføre tilsyns- eller håndhævelsesopgaver, hvor det er nødvendigt, og hvis det er muligt.

Anbefalet ændring 14

Betragtning 79

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
For at sikre en hensigtsmæssig og effektiv håndhævelse af de krav og forpligtelser, der er fastsat i denne forordning, som udgør EU-harmoniseringslovgivning, bør det system til markedsovervågning og produktoverensstemmelse, der er indført ved forordning (EU) 2019/1020, finde anvendelse i sin helhed. Nationale offentlige myndigheder eller organer, der fører tilsyn med anvendelsen af EU-lovgivningen om beskyttelse af grundlæggende rettigheder, herunder ligestillingsorganer, bør i det omfang, det er nødvendigt for deres mandat, også have adgang til al den dokumentation, der er udarbejdet i henhold til denne forordning.	For at sikre en hensigtsmæssig og effektiv håndhævelse af de krav og forpligtelser, der er fastsat i denne forordning, som udgør EU-harmoniseringslovgivning, bør det system til markedsovervågning og produktoverensstemmelse, der er indført ved forordning (EU) 2019/1020, finde anvendelse i sin helhed. Nationale offentlige myndigheder, og hvis det er relevant lokale og regionale myndigheder eller organer, der fører tilsyn med anvendelsen af EU-lovgivningen om beskyttelse af grundlæggende rettigheder, herunder ligestillingsorganer, bør i det omfang, det er nødvendigt for deres mandat, også have adgang til al den dokumentation, der er udarbejdet i henhold til denne forordning.

Begrundelse

Dette ændringsforslag tager højde for de forskellige forvaltningsstrukturer i EU's medlemsstater.

Anbefalet ændring 15

Betragtning 83

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
For at sikre et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde mellem de kompetente myndigheder på EU-plan og nationalt plan bør alle de parter, der er involveret i anvendelsen af denne forordning, respektere fortroligheden af oplysninger og data, der er indhentet under udførelsen af deres opgaver.	For at sikre et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde mellem de kompetente myndigheder på EU-plan, nationalt, regionalt og lokalt plan bør alle de parter, der er involveret i anvendelsen af denne forordning, respektere fortroligheden af oplysninger og data, der er indhentet under udførelsen af deres opgaver.

Begrundelse

Dette ændringsforslag tager højde for de forskellige forvaltningsstrukturer i EU's medlemsstater.

Anbefalet ændring 16

AFSNIT I, Artikel 3, stk. 1 — Definitioner

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
»system med kunstig intelligens« (AI-system): software, der er udviklet ved hjælp af en eller flere af de i bilag I anførte teknikker og tilgange, og som med henblik på et givet sæt mål, der er fastsat af mennesker, kan generere output såsom indhold, forudsigelser, anbefalinger eller beslutninger, der påvirker de miljøer, de interagerer med	»system med kunstig intelligens« (AI-system): software, der er udviklet af mennesker ved hjælp af en eller flere af de teknikker og tilgange, der er anført på den ikke-udtømmende liste i bilag I, i et samspil med social praksis, identitet og kultur , og som med henblik på et givet sæt mål, der er fastsat af mennesker, kan generere output såsom indhold, forudsigelser, anbefalinger eller beslutninger, der påvirker de miljøer, de interagerer med ved at observere omgivelserne, indsamle data, fortolke de indsamlede strukturerede eller ustrukturerede data, styre denne viden eller forarbejde information udledt af disse data

Begrundelse

Et AI-system består af en kombination af tekniske elementer, der forbinder data, algoritmer og computerkraft med social praksis, samfundet, identitet og kultur. Definitionen af et sådant dynamisk socio-teknisk aggregat bør derfor være fremtidssikret og opdateres regelmæssigt for præcist at afspejle AI's stadig større indvirkning på samfundet og kortlægge de hurtigt skiftende udfordringer og muligheder i tilknytning til kunstig intelligens. Det gælder også forbindelsen mellem vidensstyring og AI. I den sammenhæng bør en algoritme udviklet af en anden algoritme også være underlagt forordningen.

Anbefalet ændring 17

Artikel 5, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Følgende former for praksis med hensyn til kunstig intelligens er forbudt: a) omsætning, ibrugtagning eller anvendelse af et AI-system, der anvender subliminale teknikker, der rækker ud over den menneskelige bevidsthed, med henblik på i væsentlig grad at fordreje en persons adfærd på en måde, der påfører eller sandsynligvis vil påføre den pågældende person eller en anden person fysisk eller psykisk skade b) omsætning, ibrugtagning eller anvendelse af et AI-system, der udnytter enhver af en specifik gruppe af personers sårbarheder på grundlag af alder eller fysisk eller psykisk handicap med henblik på i væsentlig grad at fordreje en til gruppen hørende persons adfærd på en måde, der påfører eller sandsynligvis vil påføre den pågældende person eller en anden person fysisk eller psykisk skade	Følgende former for praksis med hensyn til kunstig intelligens er forbudt: a) omsætning, ibrugtagning eller anvendelse af et AI-system, der anvender subliminale teknikker, der rækker ud over den menneskelige bevidsthed, med henblik på i væsentlig grad at fordreje en persons adfærd på en måde, der påfører eller sandsynligvis vil påføre den pågældende person eller en anden person fysisk eller psykisk skade, overtræder eller som kan forventes at overtræde en anden persons eller en gruppe af personers grundlæggende rettigheder, herunder deres ret til fysisk eller psykisk sundhed og sikkerhed, har forårsaget eller kan forventes at forårsage forbrugerne skade eller tab som f.eks. økonomisk tab eller forskelsbehandling, eller som undergraver eller kan forventes at undergrave demokratiet og retsstaten b) omsætning, ibrugtagning eller anvendelse af et AI-system, der udnytter enhver af en specifik gruppe af personers sårbarheder på grundlag af alder eller fysisk eller psykisk handicap med henblik på i væsentlig grad at fordreje en til gruppen hørende persons adfærd på en måde, der påfører eller sandsynligvis vil påføre den pågældende person eller en anden person fysisk eller psykisk skade

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
c) omsætning, ibrugtagning eller anvendelse af AI-systemer fra offentlige myndigheders side eller på deres vegne med henblik på evaluering eller klassificering af fysiske personers troværdighed over en given periode på grundlag af deres sociale adfærd eller kendte eller forudsagte personlige egenskaber eller personlighedsstræk, således at den sociale bedømmelse fører til et eller begge følgende udfald: i) skadelig eller ugunstig behandling af visse fysiske personer eller hele grupper heraf i sociale sammenhænge, som ikke har noget at gøre med de sammenhænge, i hvilke dataene oprindeligt blev genereret eller indsamlet ii) skadelig eller ugunstig behandling af visse fysiske personer eller hele grupper heraf, som er uberettiget eller uforholdsmæssig i forhold til deres sociale adfærd eller alvorligheden heraf d) anvendelse af systemer til biometrisk fjernidentifikation i realtid på offentlige steder med henblik på retshåndhævelse, medmindre og i det omfang en sådan anvendelse er strengt nødvendig for et af følgende formål: i) målrettet eftersøgning af specifikke potentielle ofre for kriminalitet, herunder forsvundne børn ii) forebyggelse af en specifik, væsentlig og overhængende trussel mod fysiske personers liv eller fysiske sikkerhed eller om et terrorangreb iii) afsløring, lokalisering, identifikation eller retsforfølgning af en gerningsmand, der har begået, eller af en person, der mistænkes for at have begået, en strafbar handling, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/JHA ⁽⁶²⁾, og som i den pågældende medlemsstat kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tre år som fastsat i denne medlemsstats lovgivning. ⁽⁶²⁾ Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT L 190 af 18.7.2002, s. 1).	c) omsætning, ibrugtagning eller anvendelse af AI-systemer fra offentlige myndigheders side eller på deres vegne med henblik på evaluering eller klassificering af fysiske personers eller grupper af personers troværdighed over en given periode på grundlag af deres sociale adfærd eller kendte eller forudsagte personlige egenskaber eller personlighedsstræk, som fører til brug af AI-baserede sociale pointsystemer til generelle formål; d) omsætning, ibrugtagning eller anvendelse af AI-systemer fra offentlige myndigheders side eller på deres vegne, anvendelse af AI-baserede sociale pointsystemer uden menneskeligt tilsyn til bestemte formål, dvs. i sociale sammenhænge, som ikke har noget at gøre med de sammenhænge, i hvilke dataene oprindeligt blev genereret eller indsamlet, med henblik på evaluering eller klassificering af fysiske personers eller grupper af personers troværdighed over en given periode på grundlag af deres sociale adfærd eller kendte eller forudsagte personlige egenskaber eller personlighedsstræk, således at den sociale bedømmelse fører til skadelig eller ugunstig behandling af visse fysiske personer eller hele grupper heraf, som er uberettiget eller uforholdsmæssig i forhold til deres sociale adfærd eller alvorligheden heraf;

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	e) anvendelse af systemer til biometrisk fjernidentifikation i realtid på offentlige steder med henblik på retshåndhævelse, medmindre og i det omfang en sådan anvendelse er strengt nødvendig for et af følgende formål: i) målrettet eftersøgning af specifikke potentielle ofre for kriminalitet, herunder forsvundne børn ii) forebyggelse af en specifik, væsentlig og overhængende trussel mod fysiske personers liv eller fysiske sikkerhed eller om et terrorangreb iii) afsløring, lokalisering, identifikation eller retsforfølgning af en gerningsmand, der har begået, eller af en person, der mistænkes for at have begået, en strafbar handling, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/JHA ⁽⁶²⁾, og som i den pågældende medlemsstat kan straffes med frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af en maksimal varighed på mindst tre år som fastsat i denne medlemsstats lovgivning. ⁽⁶²⁾ Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT L 190 af 18.7.2002, s. 1).

Begrundelse

Subliminale teknikker kan generelt undergrave frihed, menneskerettigheder og dermed den demokratiske retsstats funktion. Samtidig kan kunstig intelligens underminere forbrugerrettigheder. Formålet med tilføjelserne er at præcisere dette.

Hvad angår social klassificering anvendt af offentlige myndigheder eller på deres vegne bør det forbydes, hvis det gennemføres med henblik på generelle formål, på grund af den fare, der er forbundet med en sådan praksis, sådan som det er forklaret i betragtning 17. Generering eller indsamling af data til specifikke formål bør kun tillades, hvis der føres menneskeligt tilsyn med det, og såfremt det ikke krænker retten til værdighed og retten til beskyttelse mod forskelsbehandling og værdierne lighed og retfærdighed.

Anbefalet ændring 18

Artikel 5, stk. 4

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
En medlemsstat kan beslutte at give mulighed for helt eller delvist at tillade anvendelse af systemer til biometrisk fjernidentifikation i realtid på offentlige steder med henblik på retshåndhævelse inden for de begrænsninger og på de betingelser, der er nævnt i stk. 1, litra d), og stk. 2 og 3. Den pågældende medlemsstat fastsætter i sin nationale lovgivning de nødvendige detaljerede regler for anmodning, udstedelse og benyttelse af samt tilsyn i forbindelse med de i stk. 3 omhandlede tilladelser. Disse regler præciserer også, til hvilke af de i stk. 1, litra d), anførte formål, herunder for hvilke af de i nr. iii) nævnte strafbare handlinger, de kompetente myndigheder kan få tilladelse til at anvende disse systemer med henblik på retshåndhævelse.	En medlemsstat kan beslutte at give mulighed for helt eller delvist at tillade anvendelse af systemer til biometrisk fjernidentifikation i realtid på offentlige steder med henblik på retshåndhævelse inden for de begrænsninger og på de betingelser, der er nævnt i stk. 1, litra d), og stk. 2 og 3. Den pågældende medlemsstat fastsætter i sin nationale lovgivning de nødvendige detaljerede regler for anmodning, udstedelse og benyttelse af samt tilsyn i forbindelse med de i stk. 3 omhandlede tilladelser. Disse regler præciserer også, til hvilke af de i stk. 1, litra d), anførte formål, herunder for hvilke af de i nr. iii) nævnte strafbare handlinger, de kompetente myndigheder kan få tilladelse til at anvende disse systemer med henblik på retshåndhævelse. Disse regler fastlægger, hvordan de berørte lokale og regionale myndigheder underrettes og høres. Denne høring bør finde sted, inden der ekstraordinært gøres brug af disse systemer i det offentlige rum. I presserende tilfælde, hvor det ikke er rimeligt at afvente en forudgående høring, underrettes den pågældende lokale eller regionale myndighed straks om brugen af den relevante AI-praksis.

Begrundelse

Det politiske og administrative ansvar for forvaltning og overvågning af det offentlige rum ligger hos de lokale og regionale myndigheder. De bør derfor have mulighed for at give deres input forud for ibrugtagningen af disse former for AI-praksis, og de bør informeres på passende vis om den ekstraordinære anvendelse af AI-systemer med henblik på retshåndhævelse.

I presserende tilfælde, hvor det ikke er rimeligt at afvente en forudgående høring, underrettes den pågældende lokale eller regionale myndighed straks.

Anbefalet ændring 19

Artikel 13

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Artikel 13 Gennemsigtighed og formidling af oplysninger til brugere 1. Højrisko-AI-systemer udformes og udvikles på en sådan måde, at deres drift er tilstrækkelig gennemsigtig til, at brugerne kan fortolke systemets output og anvende det korrekt. Der sikres en passende type og grad af gennemsigtighed med henblik på opfyldelse af de relevante bruger- og udbyderforpligtelser, der er fastsat i dette afsnits kapitel 3.	Artikel 13a Gennemsigtighed og formidling af oplysninger til brugere 1. Højrisko-AI-systemer udformes og udvikles på en sådan måde, at deres drift er tilstrækkelig gennemsigtig til, at brugerne kan fortolke systemets output og anvende det korrekt. Der sikres en passende type og grad af gennemsigtighed og en letforståelig redegørelse med henblik på opfyldelse af de relevante bruger- og udbyderforpligtelser, der er fastsat i dette afsnits kapitel 3. Redegørelsen skal som et minimum forelægge på sproget i det land, hvor AI-systemet tages i brug.

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
2. Højrisko-AI-systemer ledsages af brugsanvisninger i et passende digitalt format eller på anden vis, og disse indeholder kortfattede, fuldstændige, korrekte og klare oplysninger, som er relevante, tilgængelige og forståelige for brugerne.	2. Højrisko-AI-systemer ledsages af klare, let forståelige og offentligt tilgængelige brugsanvisninger i et passende digitalt format eller på anden vis, og disse indeholder kortfattede, fuldstændige, korrekte og klare oplysninger, som er relevante, tilgængelige og forståelige for brugerne.
3. De i stk. 2 omhandlede oplysninger omfatter:	3. De i stk. 2 omhandlede oplysninger omfatter:
a) identitet på og kontaktoplysninger for udbyderen og dennes eventuelle bemyndigede repræsentant	a) identitet på og kontaktoplysninger for udbyderen og dennes eventuelle bemyndigede repræsentant
b) højrisko-AI-systemets egenskaber, kapacitet og begrænsninger for dets ydeevne, herunder:	b) højrisko-AI-systemets egenskaber, kapacitet og begrænsninger for dets ydeevne, herunder:
i) systemets tilsigtede formål	i) systemets tilsigtede formål
ii) det niveau af nøjagtighed, robusthed og cybersikkerhed, jf. artikel 15, i forhold til hvilket højrisko-AI-systemet er testet og valideret, og som kan forventes, samt alle kendte og forudsigelige omstændigheder, der kan have indvirkning på det forventede niveau af nøjagtighed, robusthed og cybersikkerhed	ii) det niveau af nøjagtighed (som fastlagt i de relevante parametre til evaluering af modeller), robusthed og cybersikkerhed, jf. artikel 15, i forhold til hvilket højrisko-AI-systemet er testet og valideret, og som kan forventes, samt alle kendte og forudsigelige omstændigheder, der kan have indvirkning på det forventede niveau af nøjagtighed, robusthed og cybersikkerhed
iii) alle kendte eller forudsigelige omstændigheder, som i forbindelse med anvendelse af højrisko-AI-systemet i overensstemmelse med dets tilsigtede formål eller ved fejlanvendelse, der med rimelighed kan forudses, kan medføre risici for menneskers sundhed og sikkerhed eller grundlæggende rettigheder	iii) alle kendte eller forudsigelige omstændigheder, som i forbindelse med anvendelse af højrisko-AI-systemet i overensstemmelse med dets tilsigtede formål eller ved fejlanvendelse, der med rimelighed kan forudses, kan medføre risici for menneskers sundhed og sikkerhed eller grundlæggende rettigheder
iv) systemets ydeevne for så vidt angår de personer eller grupper af personer, på hvilke systemet er beregnet til at blive anvendt	iv) systemets ydeevne for så vidt angår de personer eller grupper af personer, på hvilke systemet er beregnet til at blive anvendt
v) hvis det er relevant, specifikationer for inputdata eller andre relevante oplysninger med hensyn til de anvendte trænings-, validerings- og prøvningsdatasæt under hensyntagen til AI-systemets tilsigtede formål	v) hvis det er relevant, specifikationer for inputdata eller andre relevante oplysninger med hensyn til de anvendte trænings-, validerings- og prøvningsdatasæt under hensyntagen til AI-systemets tilsigtede formål
	vi) de parametre, der er anvendt til at justere modellen, og de foranstaltninger, der er truffet for at undgå overtilpasning og undertilpasning.

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
c) eventuelle ændringer af højrisiko-AI-systemet og dets ydeevne, som udbyderen på forhånd har fastsat på tidspunktet for den indledende overensstemmelsesvurdering d) foranstaltninger til menneskeligt tilsyn, jf. artikel 14, herunder de tekniske foranstaltninger, der er indført for at lette brugernes fortolkning af AI-systemets output e) højrisiko-AI-systemets forventede levetid og eventuelle nødvendige vedligeholdelses- og plejeforanstaltninger for at sikre, at AI-systemet fungerer korrekt, herunder med hensyn til softwareopdateringer.	c) eventuelle ændringer af højrisiko-AI-systemet og dets ydeevne, som udbyderen på forhånd har fastsat på tidspunktet for den indledende overensstemmelsesvurdering d) foranstaltninger til menneskeligt tilsyn, jf. artikel 14, herunder de tekniske foranstaltninger, der er indført for at lette brugernes fortolkning af AI-systemets output e) højrisiko-AI-systemets forventede levetid og eventuelle nødvendige vedligeholdelses- og plejeforanstaltninger for at sikre, at AI-systemet fungerer korrekt, herunder med hensyn til softwareopdateringer. 13b Gennemsigtighed og formidling af oplysninger til berørte personer Personer eller grupper af personer, der er målgruppen for anvendelsen af et højrisiko-AI-system, skal på en passende, let forståelig og let tilgængelig måde kunne finde offentligt tilgængelig information om denne anvendelse.

Begrundelse

For at styrke tillidsmiljøet bør brugsanvisningerne til højrisiko-AI-systemer gøres tilgængelige for offentligheden. Disse brugsanvisninger skal foreligge på et sprog, der forstås af læseren i det land, hvor AI-systemet tages i brug.

I forbindelse med gennemsigtighed og forklarlighed for algoritmer bør det være muligt at forklare, hvilke parametre modellen er blevet tilpasset med, og hvilke foranstaltninger der er truffet for at forhindre overtilpasning og undertilpasning.

Artikel 13b regulerer forpligtelsen til gennemsigtighed og formidling af oplysninger til personer, der interagerer med AI-systemerne, eller som kan blive berørt af AI-systemet.

Anbefalet ændring 20

Artikel 14, stk. 4

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
De i stk. 3 omhandlede foranstaltninger gør det muligt for de personer, der foretager menneskeligt tilsyn, alt efter omstændighederne at: a) forstå højrisiko-AI-systemets kapacitet og begrænsninger fuldt ud og være i stand til at overvåge dets drift på behørig vis, således at tegn på uregelmæssigheder, funktionsforstyrrelser og uventet ydeevne kan opdages og afhjælpes så hurtigt som muligt	De i stk. 3 omhandlede foranstaltninger gør det muligt for de personer, der foretager menneskeligt tilsyn, alt efter omstændighederne at: a) forstå højrisiko-AI-systemets kapacitet og begrænsninger fuldt ud og være i stand til at overvåge dets drift på behørig vis, således at tegn på uregelmæssigheder, funktionsforstyrrelser og uventet ydeevne kan opdages og afhjælpes så hurtigt som muligt

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
b) være opmærksomme på den mulige tendens til automatisk eller i overdreven grad af forlade sig på output fra højrisiko-AI-systemet (<i>»automatiseringspartiskhed«</i>), navnlig for så vidt angår højrisiko-AI-systemer, der anvendes til at give oplysninger eller anbefalinger til afgørelser, der skal træffes af fysiske personer	b) være opmærksomme på den mulige tendens til automatisk eller i overdreven grad af forlade sig på output fra højrisiko-AI-systemet (<i>»automatiseringsbias«</i>) eller enhver anden form for bias , navnlig for så vidt angår højrisiko-AI-systemer, der anvendes til at give oplysninger eller anbefalinger til afgørelser, der skal træffes af fysiske personer
c) kunne fortolke højrisiko-AI-systemets output korrekt under hensyntagen til navnlig systemets egenskaber og de tilgængelige fortolkningsværktøjer og -metoder	c) kunne fortolke højrisiko-AI-systemets output korrekt under hensyntagen til navnlig systemets egenskaber og de tilgængelige fortolkningsværktøjer og -metoder
d) kunne beslutte ikke at anvende højrisiko-AI-systemet eller på anden måde se bort fra, tilsidesætte eller omgøre output fra højrisiko-AI-systemet i enhver given situation	d) kunne beslutte ikke at anvende højrisiko-AI-systemet eller på anden måde se bort fra, tilsidesætte eller omgøre output fra højrisiko-AI-systemet i enhver given situation
e) kunne gribe ind i højrisiko-AI-systemets drift eller afbryde systemet ved hjælp af en »stopknap« eller en lignende procedure.	e) kunne gribe ind i højrisiko-AI-systemets drift eller afbryde systemet ved hjælp af en »stopknap« eller en lignende procedure.

Begrundelse

Der findes flere former for forudindtagethed, som kan være problematiske. Eksempler herpå er systemudviklerens eller brugerens egen forudindtagethed (social bias) og forudindtagethed om, hvorvidt det anvendte AI-system er en passende løsning på problemet (techno bias) samt statistiske former for forudindtagethed.

Anbefalet ændring 21

Artikel 14, nyt stykke efter stk. 5

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	<i>Enhver afgørelse, der træffes af AI-systemer som omhandlet i bilag III 5. (a) og (b), skal være genstand for menneskelig indgriben og være baseret på en omhyggelig beslutningsproces. Der sikres menneskelig medvirken ved disse beslutninger.</i>

Begrundelse

Artikel 14 omhandler kun menneskeligt tilsyn med højrisiko-AI-systemer. I forbindelse med offentlige myndigheders beslutninger er det vigtigt, at der sikres menneskelig indgriben, kontakt og en grundig procedure.

Anbefalet ændring 22

Artikel 17, stk. 1, nye litraer efter litra m)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Udbydere af højrisiko-AI-systemer indfører et kvalitetsstyringssystem, der sikrer overensstemmelse med denne forordning. Systemet dokumenteres på en systematisk og velordnet måde i form af skriftlige politikker, procedurer og anvisninger og skal som minimum omfatte følgende aspekter: a) en strategi for overholdelse af lovgivningen, herunder overholdelse af overensstemmelsesvurderingsprocedurer og procedurer for forvaltning af ændringer af højrisiko-AI-systemet b) teknikker, procedurer og systematiske foranstaltninger, der anvendes til udformning samt kontrol og verifikation af udformningen af højrisiko-AI-systemet c) teknikker, procedurer og systematiske foranstaltninger, der anvendes til udvikling, kvalitetskontrol og kvalitets sikring af højrisiko-AI-systemet d) undersøgelses-, prøvnings- og valideringsprocedurer, der gennemføres før, under og efter udviklingen af højrisiko-AI-systemet, samt den hyppighed, hvormed de gennemføres e) tekniske specifikationer, herunder standarder, der anvendes, og, hvis de relevante harmoniserede standarder ikke anvendes fuldt ud, de midler, der anvendes for at sikre, at højrisiko-AI-systemet opfylder de krav, der er fastsat i dette afsnits kapitel 2 f) systemer til og procedurer for dataforvaltning, herunder dataindsamling, dataanalyse, datamærkning, datalagring, datafiltrering, dataudvinding, dataaggregering, dataopbevaring og enhver anden handling vedrørende data, som udføres før og med henblik på omsætning eller ibrugtagning af højrisiko-AI-systemer g) det risikoforvaltningssystem, der er omhandlet i artikel 9 h) oprettelse, implementering og vedligeholdelse af et system til overvågning efter omsætningen, jf. artikel 61	Udbydere af højrisiko-AI-systemer indfører et kvalitetsstyringssystem, der sikrer overensstemmelse med denne forordning. Systemet dokumenteres på en systematisk og velordnet måde i form af skriftlige politikker, procedurer og anvisninger og skal som minimum omfatte følgende aspekter: a) en strategi for overholdelse af lovgivningen, herunder overholdelse af overensstemmelsesvurderingsprocedurer og procedurer for forvaltning af ændringer af højrisiko-AI-systemet b) teknikker, procedurer og systematiske foranstaltninger, der anvendes til udformning samt kontrol og verifikation af udformningen af højrisiko-AI-systemet c) teknikker, procedurer og systematiske foranstaltninger, der anvendes til udvikling, kvalitetskontrol og kvalitets sikring af højrisiko-AI-systemet d) undersøgelses-, prøvnings- og valideringsprocedurer, der gennemføres før, under og efter udviklingen af højrisiko-AI-systemet, samt den hyppighed, hvormed de gennemføres e) tekniske specifikationer, herunder standarder, der anvendes, og, hvis de relevante harmoniserede standarder ikke anvendes fuldt ud, de midler, der anvendes for at sikre, at højrisiko-AI-systemet opfylder de krav, der er fastsat i dette afsnits kapitel 2 f) systemer til og procedurer for dataforvaltning, herunder dataindsamling, dataanalyse, datamærkning, datalagring, datafiltrering, dataudvinding, dataaggregering, dataopbevaring og enhver anden handling vedrørende data, som udføres før og med henblik på omsætning eller ibrugtagning af højrisiko-AI-systemer g) det risikoforvaltningssystem, der er omhandlet i artikel 9 h) oprettelse, implementering og vedligeholdelse af et system til overvågning efter omsætningen, jf. artikel 61

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
i) procedurer for indberetning af alvorlige hændelser og funktionsfejl, jf. artikel 62	i) procedurer for indberetning af alvorlige hændelser og funktionsfejl, jf. artikel 62
j) håndtering af kommunikation med nationale kompetente myndigheder, kompetente myndigheder, herunder sektorspecifikke myndigheder, der giver eller understøtter adgang til data, bemyndigede organer, andre operatører, kunder eller andre interesserede parter	j) håndtering af kommunikation med nationale kompetente myndigheder, kompetente myndigheder, herunder sektorspecifikke myndigheder, der giver eller understøtter adgang til data, bemyndigede organer, andre operatører, kunder eller andre interesserede parter
k) systemer til og procedurer for registrering af al relevant dokumentation og alle relevante oplysninger	k) systemer til og procedurer for registrering af al relevant dokumentation og alle relevante oplysninger
l) ressourceforvaltning, herunder foranstaltninger vedrørende forsyningssikkerhed	l) ressourceforvaltning, herunder foranstaltninger vedrørende forsyningssikkerhed
m) en ansvarlighedsramme, der fastlægger ledelsens og det øvrige personales ansvar med hensyn til alle de aspekter, der er anført i dette stykke.	m) en ansvarlighedsramme, der fastlægger ledelsens og det øvrige personales ansvar med hensyn til alle de aspekter, der er anført i dette stykke.
	<i>n) foranstaltninger til forebyggelse af uberettiget forskelsbehandling på grund af køn, etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder, seksuel orientering eller på et hvilket som helst andet grundlag</i> <i>o) en redegørelse for, hvordan der er taget hensyn til etiske problemstillinger ved udformningen af højrisiko-AI-systemet.</i>

Begrundelse

Tilføjjelsen understreger, at inklusion og bekæmpelse af uberettiget forskelsbehandling skal være vigtige elementer i kvalitetssystemet.

Systemet skal respektere de etiske værdier, som en bruger af AI-systemet ønsker, at systemet tager højde for, eller som udbyderen med rimelighed kan forvente vil være et krav til et højrisiko-AI-system. Udbyderen bør kunne forklare, hvordan der er taget højde for dette aspekt.

Anbefalet ændring 23

Artikel 19, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Udbydere af højrisiko-AI-systemer sørger for, at deres systemer underkastes den relevante overensstemmelsesvurderingsprocedure, jf. artikel 43, inden systemerne bringes i omsætning eller tages i brug. Hvis AI-systemets overensstemmelse med de krav, der er fastsat i dette afsnits kapitel 2, er blevet påvist efter denne overensstemmelsesvurdering, udarbejder udbyderen en EU-overensstemmelseserklæring, jf. artikel 48, og anbringer CE-overensstemmelsesmærkningen, jf. artikel 49.	Udbydere af højrisiko-AI-systemer sørger for, at deres systemer underkastes den relevante overensstemmelsesvurderingsprocedure, jf. artikel 43, inden systemerne bringes i omsætning eller tages i brug. Hvis AI-systemets overensstemmelse med de krav, der er fastsat i dette afsnits kapitel 2, er blevet påvist efter denne overensstemmelsesvurdering, udarbejder udbyderen en EU-overensstemmelseserklæring, jf. artikel 48, og anbringer CE-overensstemmelsesmærkningen, jf. artikel 49. Udbyderen af højrisiko-AI-systemer offentliggør EU-overensstemmelseserklæringen og et resumé af overensstemmelsesvurderingen på et offentligt tilgængeligt sted.

Begrundelse

For at styrke tillidsmiljøet til AI-systemer bør udbydere af højrisiko-AI-systemer have åbenhed som mål. Offentligheden bør derfor kunne kontrollere, om overensstemmelsesvurderingen er korrekt og gennemført i overensstemmelse med forordningens bestemmelser.

Anbefalet ændring 24

Artikel 29, nyt stykke efter stk. 6

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	<i>Brugere af højrisiko-AI-systemer har ansvaret for at foretage en etisk afvejning, inden de tager systemet i brug. De bør kunne forklare de mulige konsekvenser, som teknologiens anvendelse kan få for mennesker og samfund. De skal angive deres tilsigtede formål med anvendelsen af AI-systemet, de overordnede værdier, hvordan disse værdier er blevet vægtet, og om de er blevet integreret i systemet eller ej. De evaluerer systemets reelle indvirkning på mennesker og samfund i hele AI-systemets livscyklus.</i>

Begrundelse

Etik er et vidt begreb. Der findes mange måder at praktisere teknologisk etik på, både med hensyn til teoretisk dokumentation og konkrete metoder, værktøjer og værdier i udviklingsprocessen. Værdier anses for vigtige af bestemte (grupper af) mennesker. De kan være specifikke eller mere konceptuelle. Det er vigtigt at bevare en åben liste over mulige moralske værdier og evaluere AI-systemet i hele dets livscyklus.

Anbefalet ændring 25

Artikel 52, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Udbydere skal sikre, at AI-systemer, der er beregnet til at interagere med fysiske personer, udformes og udvikles på en sådan måde, at fysiske personer oplyses om, at de interagerer med et AI-system, medmindre dette er indlysende ud fra omstændighederne og anvendelsessammenhængen. Denne forpligtelse finder ikke anvendelse på AI-systemer, der ved lov er godkendt til at afsløre, forebygge, efterforske og retsforfølge strafbare handlinger, medmindre disse systemer er tilgængelige for offentligheden med henblik på at anmelde strafbare handlinger.	Udbydere skal sikre, at AI-systemer, der er beregnet til at interagere med fysiske personer, udformes og udvikles på en sådan måde, at fysiske personer oplyses om, at de interagerer med et AI-system. Denne forpligtelse finder ikke anvendelse på AI-systemer, der ved lov er godkendt til at afsløre, forebygge, efterforske og retsforfølge strafbare handlinger, medmindre disse systemer er tilgængelige for offentligheden med henblik på at anmelde strafbare handlinger. Omfanget af muligheder og retsstillingen for fysiske personer, der interagerer med AI-systemer, må ikke begrænses som følge af denne interaktion.

Begrundelse

Når teknologi anvendes som et middel til interaktion med fysiske personer, kan der være en risiko for, at disse fysiske personers valgmuligheder begrænses som følge af denne interaktion. Fysiske personer bør altid informeres behørigt, hver gang de interagerer med AI-systemer, og dette bør ikke afhænge af fortolkningen af en given situation. Deres rettigheder bør til enhver tid sikres i samspillet med AI-systemer.

Anbefalet ændring 26

Artikel 57, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Udvalget består af de nationale tilsynsmyndigheder, der repræsenteres af lederen eller en tilsvarende embedsmand på højt plan i den pågældende myndighed, og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Andre nationale myndigheder kan indbydes til møderne, hvis de drøftede spørgsmål er relevante for dem.	Udvalget består af de nationale tilsynsmyndigheder, der repræsenteres af lederen eller en tilsvarende embedsmand på højt plan i den pågældende myndighed, og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Andre nationale, regionale og lokale myndigheder kan indbydes til møderne, hvis de drøftede spørgsmål er relevante for dem.

Begrundelse

Lokale og regionale myndigheder bør have mulighed for at deltage i tilsynet med AI-systemer og rapportere om deres anvendelse i praksis.

Anbefalet ændring 27

Artikel 58

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Når Udvalget yder rådgivning og bistand til Kommissionen i forbindelse med artikel 56, stk. 2, skal det navnlig:	Når Udvalget yder rådgivning og bistand til Kommissionen i forbindelse med artikel 56, stk. 2, skal det navnlig:
a) indsamle og udveksle ekspertise og bedste praksis blandt medlemsstaterne	a) indsamle og udveksle ekspertise og bedste praksis blandt medlemsstaterne, regionale og lokale myndigheder
b) bidrage til en ensartet administrativ praksis i medlemsstaterne, herunder til driften af reguleringsmæssige sandkasser, jf. artikel 53	b) bidrage til en ensartet administrativ praksis i medlemsstaterne, herunder til driften af reguleringsmæssige sandkasser, jf. artikel 53
c) afgive udtalelser, henstillinger eller skriftlige bidrag om spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne forordning, navnlig	c) afgive udtalelser, henstillinger eller skriftlige bidrag om spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne forordning, navnlig
i) om tekniske specifikationer eller eksisterende standarder vedrørende de i afsnit III, kapitel 2, fastsatte krav ii) om anvendelsen af harmoniserede standarder eller fælles specifikationer som omhandlet i artikel 40 og 41 iii) om udarbejdelse af vejledende dokumenter, herunder retningslinjerne for fastsættelse af administrative bøder, jf. artikel 71.	i) om tekniske specifikationer eller eksisterende standarder vedrørende de i afsnit III, kapitel 2, fastsatte krav ii) om anvendelsen af harmoniserede standarder eller fælles specifikationer som omhandlet i artikel 40 og 41 iii) om udarbejdelse af vejledende dokumenter, herunder retningslinjerne for fastsættelse af administrative bøder, jf. artikel 71.

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
-----------------------	----------------------

Begrundelse

Lokale og regionale myndigheder er tættest på de lokale beboere og økonomier. Deres rolle skal fremhæves, så de får mulighed for at dele deres viden.

Anbefalet ændring 28

Artikel 59, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Hver medlemsstat skal oprette eller udpege nationale kompetente myndigheder med henblik på at sikre denne forordnings anvendelse og gennemførelse. De nationale kompetente myndigheder skal være organiseret på en sådan måde, at der i deres arbejde og opgaver sikres objektivitet og uvildighed.	Hver medlemsstat skal oprette eller udpege nationale kompetente myndigheder med henblik på at sikre denne forordnings anvendelse og gennemførelse. De nationale kompetente myndigheder skal være organiseret på en sådan måde, at der i deres arbejde og opgaver sikres objektivitet og uvildighed. De lokale og regionale myndigheder har beføjelser til at udføre tilsyns- eller håndhævelsesopgaver, i det omfang den enkelte medlemsstat finder det hensigtsmæssigt.

Begrundelse

For at sikre, at forordningen og den gældende tilsyns- og håndhævelsesramme kan håndhæves, bør den enkelte medlemsstat have mulighed for til at tildele de lokale og regionale myndigheder tilsyns- eller håndhævelsesopgaver, hvor det er nødvendigt, og hvis det er muligt. I den sammenhæng bør de lokale og regionale myndigheder modtage støtte og skoling, så de fuldt ud er i stand til at udføre tilsyns- og håndhævelsesopgaver.

Anbefalet ændring 29

Artikel 69, stk. 3

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Adfærdskodekser kan udarbejdes af individuelle udbydere af AI-systemer, af organisationer, der repræsenterer dem, eller af begge, herunder med inddragelse af brugere og eventuelle interesserede parter og deres repræsentative organisationer. Adfærdskodekser kan omfatte et eller flere AI-systemer under hensyntagen til ligheden mellem de relevante systemers tilsigtede formål.	Adfærdskodekser kan udarbejdes af nationale, regionale eller lokale myndigheder , individuelle udbydere af AI-systemer, af organisationer, der repræsenterer dem, eller af begge, herunder med inddragelse af brugere og eventuelle interesserede parter og deres repræsentative organisationer. Adfærdskodekser kan omfatte et eller flere AI-systemer under hensyntagen til ligheden mellem de relevante systemers tilsigtede formål.

Begrundelse

Nationale, lokale og regionale myndigheder bør have juridisk beføjelse til at udarbejde adfærdskodekser for de AI-systemer, de udvikler eller anvender.

Anbefalet ændring 30

BILAG I — Teknikker og tilgange til kunstig intelligens jf. artikel 3, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
	<i>I lyset af den eksisterende videnskab omfatter kunstig intelligens følgende teknikker og metoder:</i>
a) maskinlæringstilgange, herunder superviseret, usuperviseret og reinforcement learning, ved hjælp af en bred vifte af metoder, herunder dyb læring	a) maskinlæringstilgange, herunder superviseret, usuperviseret og reinforcement learning, ved hjælp af en bred vifte af metoder, herunder dyb læring
b) logiske og videnbaserede tilgange, herunder videnrepræsentation, induktiv (logisk) programmering, videnbaser, inferens- og deduktionsmotorer, (symbolsk) ræsonnement og ekspertsystemer	b) logiske og videnbaserede tilgange, herunder videnrepræsentation, induktiv (logisk) programmering, videnbaser, inferens- og deduktionsmotorer, (symbolsk) ræsonnement og ekspertsystemer
c) statistiske metoder, bayesianske estimations-, søgnings- og optimeringsmetoder.	c) statistiske metoder, bayesianske estimations-, søgnings- og optimeringsmetoder.

Begrundelse

Definitionen af og listen over AI-teknikker skal være fremtidssikret. Listen over specifikke teknikker og tilgange, der anvendes til udvikling af AI-systemer, må ikke være en udtømmende liste, og det skal være tydeligt, at den er baseret på den nuværende videnskabelige situation.

Anbefalet ændring 31

Bilag III, punkt 1-5

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Højrisiko-AI-systemer i henhold til artikel 6, stk. 2, er de AI-systemer, der er opført under et af følgende områder:	Højrisiko-AI-systemer i henhold til artikel 6, stk. 2, er de AI-systemer, der er opført under et af følgende områder:
1. biometrisk identifikation og kategorisering af fysiske personer:	1. biometrisk identifikation og kategorisering af fysiske personer:
a) AI-systemer der er beregnet til biometrisk fjernidentifikation i realtid og efterfølgende biometrisk fjernidentifikation af fysiske personer	a) AI-systemer der er beregnet til biometrisk fjernidentifikation i realtid og efterfølgende biometrisk fjernidentifikation af fysiske personer
2. Forvaltning og drift af kritisk infrastruktur:	2. Forvaltning og drift af kritisk infrastruktur:
a) AI-systemer, der er beregnet til anvendelse som sikkerhedskomponenter i forvaltningen og driften af vejtrafik og forsyning af vand, gas, varme og elektricitet	a) AI-systemer, der er beregnet til anvendelse som sikkerhedskomponenter i forvaltningen og driften af vejtrafik og forsyning af vand, gas, varme og elektricitet samt telekommunikations-, vand- og internetinfrastruktur

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
3. Uddannelse og erhvervsuddannelse:	3. Uddannelse og erhvervsuddannelse:
a) AI-systemer, der er beregnet til at fastslå, om fysiske personer skal optages, eller hvordan de skal fordeles, på uddannelsesinstitutioner	a) AI-systemer, der er beregnet til at fastslå, om fysiske personer skal optages, eller hvordan de skal fordeles, på uddannelsesinstitutioner
b) AI-systemer, der er beregnet til evaluering af studerende på uddannelsesinstitutioner og til at vurdere personer i forbindelse med prøver, der normalt kræves for at få adgang til uddannelsesinstitutioner	b) AI-systemer, der er beregnet til evaluering af studerende på uddannelsesinstitutioner og til at vurdere personer i forbindelse med prøver, der normalt kræves for at få adgang til uddannelsesinstitutioner
4. beskæftigelse, forvaltning af arbejdstagere og adgang til selvstændig virksomhed:	4. beskæftigelse, forvaltning af arbejdstagere og adgang til selvstændig virksomhed:
a) AI-systemer, der er beregnet til rekruttering eller udvælgelse af fysiske personer, navnlig til annoncering af ledige stillinger, screening eller filtrering af ansøgninger, evaluering af ansøgere under samtaler eller prøver	a) AI-systemer, der er beregnet til rekruttering eller udvælgelse af fysiske personer, navnlig til annoncering af ledige stillinger, screening eller filtrering af ansøgninger, evaluering af ansøgere under samtaler eller prøver
b) AI-systemer, der er beregnet til beslutningstagning om forfremmelse og afskedigelse og til opgavefordeling, overvågning og evaluering af personers præstationer og adfærd i arbejdsrelaterede kontraktforhold	b) AI-systemer, der er beregnet til beslutningstagning om forfremmelse og afskedigelse og til opgavefordeling, overvågning og evaluering af personers præstationer og adfærd i arbejdsrelaterede kontraktforhold
5. Adgang til og benyttelse af væsentlige private og offentlige tjenester og fordele:	5. Adgang til og benyttelse af væsentlige private og offentlige tjenester og fordele:
a) AI-systemer, der er beregnet til at blive anvendt af offentlige myndigheder eller på vegne af offentlige myndigheder til at vurdere fysiske personers berettigelse til offentlige sociale ydelser og tjenester samt til at tildele, reducere, annullere eller tilbagekalde sådanne ydelser og tjenester	a) AI-systemer, der er beregnet til at blive anvendt af offentlige myndigheder eller på vegne af offentlige myndigheder til at vurdere og beslutte om fysiske personer er berettiget til offentlige sociale ydelser og tjenester samt til at tildele, reducere, annullere eller tilbagekalde sådanne ydelser og tjenester
b) AI-systemer, der er beregnet til at foretage kreditvurderinger af fysiske personer eller fastslå deres kreditværdighed, med undtagelse af AI-systemer, der tages i brug af mindre udbydere til eget brug	b) AI-systemer, der er beregnet til at udarbejde kreditvurderinger af fysiske personer eller fastslå deres kreditværdighed, med undtagelse af AI-systemer, der tages i brug af mindre udbydere til eget brug
c) AI-systemer, der er beregnet til at sende beredskabs-tjenester i nødsituationer eller til at tildele prioriteter i forbindelse hermed, herunder brandslukning og lægehjælp.	c) AI-systemer, der er beregnet til at sende beredskabs-tjenester i nødsituationer eller til at tildele prioriteter i forbindelse hermed, herunder brandslukning og lægehjælp.

Begrundelse

Telekommunikations-, vand- og internetinfrastruktur er en integreret del af kritisk infrastruktur.

I forbindelse med kategoriseringen af højrisikosystemer er det afgørende, om systemet kan udgøre en reel risiko for borgerne. Hvis der udelukkende er tale om en analytisk og teoretisk vurdering af indbyggernes ret til offentlige tjenester, indebærer dette ikke i sig selv en høj risiko. Hvis man supplerer ordet »vurdere« med »beslutte«, understreger man, at denne risiko for indbyggerne reelt afspejles i beslutningstagningen.

II. POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Ekspertisemiljø

1. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at Kommissionens ambition om at give EU en global førerposition inden for ansvarlig udvikling af AI, der sætter mennesket i centrum, kun kan opfyldes, hvis de lokale og regionale myndigheder får tildelt en vigtig rolle. De lokale og regionale myndigheder har de bedste forudsætninger for at bidrage til at skabe gunstige rammevilkår for større investeringer i kunstig intelligens i de kommende år og fremme tilliden til denne;
2. understreger, at det ud over at inddrage de lokale og regionale myndigheder er vigtigt at yde støtte og skoling for at styrke deres kompetencer på området, navnlig da de kan få tildelt tilsyns- og håndhævelsesroller;
3. bemærker, at der vil blive stillet EU-midler til rådighed for udvikling af kunstig intelligens, men påpeger den fragmenterede tilgang som følge af de mange forskellige programmer. Dette øger risikoen for opsplitning og overlapning;
4. opfordrer derfor Kommissionen til at udvikle og forbinde stærke og pluralistiske fælles dataområder, hvor samfundsmæssige udfordringer løses ved hjælp af offentlige og private data i forskellige brugsscenarier. Dette kræver også en afstemning med lovgivningsinitiativer under den europæiske datastrategi.

Tillidsmiljø

5. Det Europæiske Regionsudvalg beklager, at forslaget til forordning ikke henviser til de lokale og regionale myndigheder, selv om den retlige ramme vil gælde for både offentlige og private aktører;
6. bemærker i den sammenhæng, at AI-systemer kan spille en væsentlig rolle for lokale og regionale myndigheders interaktion med borgerne og leveringen af serviceydelser. Derudover har AI-systemer potentialet til bl.a. at øge effektiviseringen af den offentlige sektor og hjælpe lokale og regionale myndigheder med at imødekomme de tilpasninger, der skal finde sted lokalt og regionalt i forbindelse med den grønne og den digitale omstilling. Det er derfor vigtigt, at den erfaring der indhøstes hos lokale og regionale myndigheder bruges aktivt i forbindelse med den løbende revision af forordningen;
7. opfordrer til yderligere præcisering af definitionerne af »udbyder« og »bruger«, navnlig i situationer, hvor virksomheder, forskningsinstitutioner, offentlige myndigheder og beboere i fællesskab udvikler og tester AI-systemer i levende laboratorier. Der bør også tages behørigt hensyn til borgere eller forbrugere, der er berørt af AI-baserede beslutninger i systemer, der anvendes af erhvervsmæssige brugere;
8. understreger behovet for forudgående høring af de relevante lokale og regionale myndigheder i tilfælde af, at der anvendes AI-systemer til biometrisk fjernidentifikation i realtid af fysiske personer på offentlige steder med henblik på retshåndhævelse;
9. glæder sig over Kommissionens offentlige høring om tilpasningen af reglerne om civilretligt ansvar til de specifikke udfordringer i tilknytning til den digitale tidsalder og kunstig intelligens⁽¹⁾ og forventer, at dette vil resultere i en opdateret ramme, der skal sikre, at forbrugerne får erstatning for skader forårsaget af AI-applikationer;
10. undrer sig over, at AI-systemer, der anvendes i demokratiske processer såsom valg, ikke står opført på listen over højrisiko-AI-systemer;
11. opfordrer til, at højrisiko-AI-systemer underlægges de samme krav til gennemsigtighed og information for fysiske personer, som det i øjeblikket er tilfældet for brugerne;
12. fremhæver de store menneskerettighedsrisici og konsekvenser, der er forbundet med anvendelsen af social klassificering;
13. er i den forbindelse meget skeptisk over for forordningens to grunde⁽²⁾ til at fastslå, hvornår en social klassificering fører til en skadelig eller ugunstig behandling af visse fysiske personer eller hele grupper heraf, da det er yderst vanskeligt at fastslå, at der foreligger sådanne grunde. Udvalget opfordrer på den baggrund til, at der formuleres klare garantier, som skal sikre, at forbuddet mod social klassificering ikke omgås;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12979-Civil-liability-adapting-liability-rules-to-the-digital-age-and-artificial-intelligence/public-consultation_da.

⁽²⁾ Artikel 5, stk. 1, litra c).

14. noterer sig, at betragtningerne i forordningen omhandler de risici, som fysiske personer udsættes for som følge af deres interaktion med højrisiko-AI-systemer i forbindelse med bl.a. uddannelse, beskæftigelse, forvaltning af arbejdskraft, adgang til selvstændig erhvervsvirksomhed eller adgang til og benyttelse af visse væsentlige private og offentlige tjenester;

15. opfordrer Kommissionen til yderligere at undersøge klassificeringen af højrisiko-AI-systemer, der er beregnet til brug for offentlige myndigheder ⁽³⁾;

16. opfordrer til, at der oprettes en myndighed, der kan yde vigtig forudgående rådgivning om fortolkningen af forordningens bestemmelser, også set i forhold til den generelle forordning om databeskyttelse. Dette styrker retssikkerheden og mindsker omkostningerne ved udformning og gennemførelse af AI-systemer;

17. understreger i den forbindelse betydningen af klarhed i formuleringen af forordningen, hvilket er en afgørende forudsætning for at opbygge et tillidsøkosystem og fjerne den retsikkerhed, der er forbundet med udviklingen og anvendelsen af AI-systemer. Dette vil forhindre fejlfortolkninger af de foreslåede krav og minimere risikoen for efterfølgende dårlig forvaltning af AI-applikationer, hvilket vil maksimere forordningens effektivitet og sanktionernes troværdighed. Samtidig og i overensstemmelse med Kommissionens dagsorden for bedre regulering er tidlig opsporing og eliminering af potentielle overlapninger og/eller konflikter med eksisterende regler af afgørende betydning;

18. bemærker, at mange lokale og regionale myndigheder anvender de samme AI-systemer til sammenlignelige opgaver. I langt de fleste tilfælde er systemerne udviklet af private virksomheder;

19. bemærker at forordningsforslaget ikke står alene i forhold til at sikre borgernes rettigheder, og at forslaget skal ses i sammenhæng med eksisterende lovgivning. Derfor opfordres medlemsstaterne til at sikre, at de løbende tager de nødvendige administrative forholdsregler i forhold til at kunne håndtere de muligheder og de risici som brugen af kunstig intelligens i den offentlige sektor medfører;

20. bemærker, at dette betyder, at europæiske og nationale regler fortolkes af virksomheder og bemyndigede organer i forbindelse med overensstemmelsesvurderinger, hvilket har en indvirkning på praksis hos de lokale og regionale myndigheder, der anvender disse AI-systemer. Dette gør det vanskeligt at afgøre, i hvor høj grad de lokale og regionale politikker kan påvirke disse AI-systemer. Udvalget er derfor opmærksom på de lokale og regionale myndigheders særlige behov og på, at en »one-size-fits-all«-tilgang kan underminere AI-systemernes effektivitet med hensyn til opfyldelsen af disse behov. Derudover foreslår udvalget, at medlemsstaterne bør have beføjelse til at regulere højrisiko-AI-systemer på grundlag af tvingende og berettigede almene hensyn;

21. opfordrer i den forbindelse til, at overensstemmelsesvurderingerne skal være gennemsigtige og tilgængelige for offentligheden. Derudover bør de lokale og regionale myndigheder også kunne deltage i overvågningen af AI-systemer, rapportere om deres praktiske gennemførelse og bidrage formelt til Kommissionens evaluering af anvendelsen af forordningen;

22. understreger, at anvendelsen af den reguleringsmæssige sandkasse kræver, at der skabes de rette juridiske, metodologiske og etiske betingelser, der gør det muligt at udvikle teknologi, lovgivning og evaluering af lovgivning. Der bør fastsættes klare kriterier for iværksætteres adgang til den reguleringsmæssige sandkasse. For at sikre, at forbrugerorganisationer kan håndhæve bestemmelserne i retsaktens om kunstig intelligens, bør sidstnævnte føjes til bilag I til direktiv (EU) 2020/1828 om adgang til anklæggelse af gruppesøgsmål til beskyttelse af forbrugernes kollektive interesser.

Informationskampagner

23. Det Europæiske Regionsudvalg understreger betydningen af offentlige kampagner, således at den brede offentlighed er orienteret om og fortrolig med eksistensen og nytten af AI-systemer såvel som potentielle risici i forbindelse hermed. RU understreger videre det akutte behov for konkrete oplysninger til forbrugerne om kunstig intelligens/maskinstyret beslutningstagning. Udvalget opfordrer derfor Kommissionen til at stille finansiering til rådighed for sådanne kampagner.

⁽³⁾ Bilag III, punkt 5, litra a).

Administrativ byrde

24. Det Europæiske Regionsudvalg er bekymret for den potentielle administrative byrde ved den foreslåede forordning. Den administrative byrde kan udgøre en hindring, når små og mellemstore virksomheder og lokale og regionale myndigheder ønsker at fremme innovation og anvende AI-systemer ⁽⁴⁾.

Proportionalitetsprincippet og nærhedsprincippet

25. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at forslaget til forordning opfylder kravene i henhold til proportionalitets- og nærhedsprincippet. Merværdien af EU's indsats på dette område og hensigtsmæssigheden af de retsgrundlag, som Kommissionen har valgt, fremgår klart og konsekvent. Konsekvensanalysen indeholdt et særskilt afsnit om nærhedsprincippet. Derudover havde ingen nationale parlamenter afgivet en begrundet udtalelse om manglende overholdelse af nærhedsprincippet inden for fristen for indsendelse den 2. september 2021.

Bruxelles, den 2. december 2021.

Apostolos TZITZIKOSTAS

Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

⁽⁴⁾ I en nylig undersøgelse gennemført med støtte fra Kommissionen (*Study to Support an Impact Assessment of Regulatory Requirements for Artificial Intelligence in Europe*, s. 12) anslås det med udgangspunkt i rimelige antagelser, at de gennemsnitlige omkostninger til certificering af et AI-system beløber sig til 16 800-23 000 EUR, hvilket svarer til 10-14 % af udviklingsomkostningerne.

ISSN 1977-0871 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2393 (papirudgave)

Den Europæiske Unions
Publikationskontor
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA